

• TÜRKİYE YÜZYILI SEHİRLERİ İÇİN.
AK
İCRAATLAR
21. YIL

MARDİN İÇİN GERÇEK BELEDİYECİLİK

MİLLETE HİZMETTE 21. YIL

Milletimize hizmet için 21 yıldır aşıkla çalışıyoruz. 2002'den bugüne girdiğimiz tüm genel ve yerel seçimlerden milletimizin teveccühünü alarak galip çıkmayı başardık. Türkiye bilir, gerçek belediyecilik AK Parti'dir.

AK PARTİ
AR-GE VE EĞİTİM
BAŞKANLIĞI

Mardin

4

Yüz Ölçümü :	8.780 km²
İlçe Sayısı :	10
Mahalle :	704
Toplam Nüfus :	888.874

Sevgili kardeşim,

Sizi, aile fertlerinizi, yakınlarınızı ve sevdiğinizleri en kalbi duygularıyla, hasretle, muhabbetle selamlıyorum. 31 Mart'ta yapılacak mahalli idareler seçimlerinin sizler için, tüm köy, belde ve ilçeleriyle şehirlerimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Aziz milletimizin takdir ve teveccühüyle 21 yılı aşkın süredir size, illerimize ve ülkemize aşkla hizmet ediyoruz. Karşılaştığımız onca badireye, saldırıya, zorluğa, sıkıntıya rağmen hedeflerimizden sapmadık, evlatlarımız için kurduğumuz gelecek hayallerimizden asla vaz geçmedik. Önümüze çıkan engeller karşısında "ya bir yol bularak ya bir yol açarak", 81 vilayetimizin her birine sayısız eser, yatırım ve proje kazandırdık.

"Halka hizmet, Hakka hizmettir" düsturuyla 85 milyonun tamamına, hiçbir ayırım yapmadan, hiç kimseyi ötekileştirmeden hizmetkâr olmaya devam ediyoruz. İnşallah bu sene belediyeçilikte 30'uncu, iktidarda ise 22'inci yılımızı tamamlayacağız. Her biri şanla, şerefle, şehirlerimize eser kazandırmakla geçen 30 yıllık tecrübemizin ışığında milletimizin huzuruna yepyeni bir mahalli idareler vizyonuyla çıktık.

"Gerçek Belediyeçilik" programımızla şehirlerimizin refahını, huzurunu, güvenliğini ve tabii afetlere karşı direncini artırmayı hedefliyoruz. 31 Mart'ta sizlerin de desteğiyle yeni nesil dijital teknolojilere uygun altyapılar tesis ederek... Çocuklar, yaşlılar, engelliler, gençler ve kadınlar başta olmak üzere toplumun bütün kesimlerine yönelik sosyal belediyeçilik hizmetlerini genişleterek... Vereceğimiz maddi ve manevi desteklerle aile yapımızı koruyarak... Çevreye duyarlı sürdürülebilir yönetim uygulamalarını yaygınlaştırarak... Katılımcı, kaliteli, memnuniyet esaslı yönetimlerle şehirlerimizi geleceğe hazırlamakta kararlıyız.

Bugüne kadar ülkemize nasıl tarihi başarıları beraber yaşattıysak, el ele, gönül gönüle vererek 31 Mart'ta da **"Türkiye Yüzyılı Şehirleri"** için güçlü bir başlangıç yapacağımıza inanıyorum. Sosyal medya ve algı belediyeçiliğiyle günü kurtarmaya çalışanlar karşısında, sizlerden "her anınızda hep yanınızda" olacak belediye başkan adaylarımıza rekor destek bekliyoruz.

Rabbim yolumuzu, bahtımızı açık etsin diyorum. Destek ve hayır dualarınızdan bizi mahrum bırakmamanız temennisiyle, sizleri bir kez daha hürmetle, muhabbetle selamlıyor, Allah'a emanet ediyorum.

Recep Tayyip ERDOĞAN
AK Parti Genel Başkanı
Türkiye Cumhurbaşkanı

Osmanlı Bayraktar

UCUSTAN ÖNCE ÇIKAR
REMOVE BEFORE FLIGHT

“

Mardin Kadim Medeniyetlerin Kültürleriyle Harmanlanmış Bir Medeniyet Şehridir

”

Mardin'in bilinen târihi 3000 sene öncelere dayanır. Mardin bölgesi, Anadolu'da ilk siyâsî birliği kuran Hitit İmparatorluğunun sınırları dışında kalmıştır. Hititlerden sonra bu bölgeye, Hurri Mitanni Krallığı, Bâbiller, Asurlar, Medler, Makedonya Kralı İskender, Selevkoslar, Persler, Sâsânîler ve Roma İmparatorluğu hakim olmuştur.

640 târihinde hazret-i Ömer'in halifeliği zamânında, İyaz ibni Ganm kumandasındaki İslâm ordusu, Mardin'i fethederek, İslâm devletine kattı. 1071 Malazgirt Zaferinden sonra Mardin toprakları Selçuklu Türklerinin eline geçti.

Osmanlı İmparatorluğu devrinde Mardin “Diyâr-ı Bekr” Beylerbeyliğinin (eyaletinin) 24 sancağından (vilâyetinden) biriydi. Tanzimat'tan sonra “Diyâr-ı Bekr” eyaletinin üç sancağından biri oldu. 5 kazası vardı.

Birinci Dünya Savaşı sırasında, Sykes-Picot Anlaşması (16 Mayıs 1916) ile birlikte Osmanlı Devleti'nin parçalanmak istenmesi sonucunda aralarında Mardin'in de bulunduğu Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin İngiliz ve Fransız Güçleri arasında paylaşılması hedeflenmişti. Mustafa Kemal Paşa'nın gayretleriyle, Mardin, Büyük Millet Meclisi Hükümeti'nden (23 Nisan 1920) ve Cumhuriyet'in 1923'te ilanından önce işgale karşı şiddetle karşı çıkmıştır. Cumhuriyet devrinde Mardin, 1923'te il merkezi olmuştur.

47

Mardin 2002-2023

ADALET	4 MİLYAR 548 MİLYON TL
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER	16 MİLYAR 402 MİLYON TL
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK	5 MİLYAR 639 MİLYON TL
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	26 MİLYAR 870 MİLYON TL
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR	5 MİLYAR 732 MİLYON TL
GENÇLİK VE SPOR	2 MİLYAR 698 MİLYON TL
KÜLTÜR VE TURİZM	1 MİLYAR 278 MİLYON TL
MİLLÎ EĞİTİM	1 MİLYAR 977 MİLYON TL
SAĞLIK	5 MİLYAR 538 MİLYON TL
SANAYİ VE TEKNOLOJİ	1 MİLYAR 884 MİLYON TL
TARIM VE ORMAN	115 MİLYAR 231 MİLYON TL
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI	15 MİLYAR 839 MİLYON TL

Mardin'e Son 21 Yılda

→ **203 MİLYAR 641 MİLYON TL** ←

*Toplam yatırım ve destek tutarı tam değer üzerinden hesaplanmıştır.
*Hesaplamalar; TL cinsinden yapılan yatırımlar için T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (SBB) Yatırım Programı Hazırlama Rehberi'nin ilgili sektörüne ait deflatör katsayılara bölünerek hesap edilmektedir.

Yatırım ve Destek Sağladık.

DOĞRU ADIMLARLA DOĞRU ADIMLARLA YOLA DEVAM YOLLA DEVAM

İÇİNDEKİLER

08

Adalet

Adalet Mülkün Temelidir

16

Aile ve Sosyal Hizmetler

Güçlü Aile,
Güçlü Toplum, Güçlü Türkiye

26

Çalışma ve Sosyal Güvenlik

Yenilikçi Çalışma Hayatı

36

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği

Yeşil Çevre,
Yaşanabilir Bir Gelecek

54

Dışişleri

Girişimci ve İnsani Dış Politika

64

Diyanet

Şehrin Ruhu, Sokağın Kalbi,
Milletin Huzuru Camiler

86

Enerji ve Tabii Kaynaklar

Bağımsız Enerji,
Güçlü Türkiye

94

Gençlik ve Spor

Değişimin ve Gelişimin
Öncüsü Gençlik

“Cumhuriyetin Yüz Akı Türkiye'nin Ortak Aklı”

104

İçişleri

Güvenli Türkiye

118

Kültür ve Turizm

Türkiye'nin Dört Köşesinde
Her Mevsim Turizm

136

Millî Eğitim

Eğitimin Önündeki
Tüm Engelleri Kaldırdık

144

Sağlık

Sağlıklı Gelecek,
Sağlıkla Yeşerecek

154

Sanayi ve Teknoloji

Planlı Sanayileşmeyi
Destekliyoruz, İstihdamın
Önünü Açıyoruz

164

Tarım ve Orman

Daha Yeşil,
Daha Yaşanabilir

186

Ticaret

Sürdürülebilir Ekonomik Büyümeyi ve
Toplumsal Refahı Sağladık

196

Ulaştırma ve Altyapı

Ulaşım ve İletişimde
Türkiye'ye Çağ Atlattık

210

Yükseköğretim

Geleceğin Türkiye'sini Şekillendirecek ve
Yönetecek Genç Nesiller Yetiştiriyor

AK PARTİ

MARDİN İLİMİZE

SON 21 YILDA ADALET PROJELERİNE 4 MİLYAR 548 MİLYON TL

Yatırım Yaptık

176

Hâkim ve Savcı

668

Toplam Adli
Personel

190

Lojman

10,33 Milyon

UYAP
Kapsamında
Yapılan Yatırım
Tutarı

Türkiye'nin dört bir köşesinde geleneksel mimarimizden esinlenen adalet sarayları inşa ettik. Hâkim ve savcılarımızın sayısını artırarak adli işlemleri hızlandırdık. Adliye personeli sayısını artırarak adli işlemleri hızlandırdık. Adliye personeli sayısını artırarak hâkim ve savcılarının iş yükünü de azalttık. Dünyada birçok ülkeden ödül alan Ulusal Yargı Ağı Projesi'ni (UYAP) geliştirdik ve vatandaşlarımızın hizmetine sunduk.

2002 - 2023

adalet

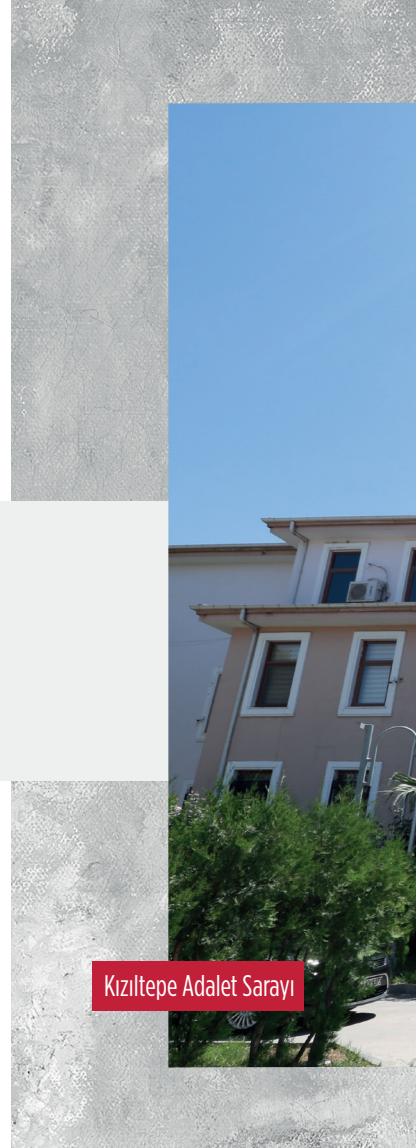
Adalet MÜLKÜN TEMELİDİR

Özgür Birey, Güçlü Toplum.

Güven veren ve erişilebilir adalet vizyonu ile adalet hizmetlerinin makul sürede ve etkin bir şekilde yürütülmesi için son 21 yılda görülmemiş reformlar yaparak yeni uygulamaları hayata geçirdik.

Kızıltepe Adalet Sarayı

Dünyaya Örnek Olduk

UYAP Projesi'ni Hayata Geçirdik

UYAP
Bilişim Sistemi

UYAP Yenilenen Yüzüyle
Uzlaştırıcı Portal *Yayında*

Adalet teşkilatımızı muhteşem bir yazılım alt yapısına kavuşturan UYAP ile vatandaşlarımız artık davalarıyla ilgili her aşamayı anında internet ve sms yoluyla takip edebiliyor.

2002-2023
UYAP kapsamında Mardin merkez ve ilçelerine **10.336.283 TL** yatırım yapılmıştır.

LOJMAN SAYISI

Tamamlanan ve Devam Eden Projeler

Mardin'de Biten Projeler

- Kızıltepe Adalet Binası
- Midyat M Tipi Açık Ceza İnfaz Kurumu
- Midyat Ceza İnfaz Kurumu Ve Spor Kompleksi

Hazırlığı Devam Eden Projeler

- Mardin Adalet Binası
- Midyat Adalet Binası
- Mardin Ceza İnfaz Kurumu
- Mardin Lojman Binası

Özgür Birey, Güçlü Toplum

DAHA DEMOKRATİK BİR TÜRKİYE

Mardin'de

adli personel sayılarını artırdık.

176 Hakim ve Savcı Sayısı

477 Ceza İnfaz Kurumu Personel Sayısı

688 Mardin Merkez ve İlçe Adliyelerinde
Tüm Adli Personel Sayısı

Vatandaşlarımızın bilgi edinme hakkını anayasal ve yasal teminata kavuşturduk.

Aile mahkemelerini kurduk, Türkiye Adalet Akademisini kurduk.

Temel hak ve özgürlüklere ilişkin anlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi halinde, milletlerarası antlaşma hükümlerinin esas alınmasını Anayasal kural haline getirdik. Hükümetlerimiz döneminde temel ceza ve hukuk mevzuatımızı tümüyle yeniledik.

Kabahatler Kanunu ile Askerlik Kanunu, Pasaport Kanunu, Orman Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu gibi kanunlarda yer alan bazı suçların mahkemeler tarafından değil idare tarafından değerlendirilmesini sağlayarak vatandaşlarımızın işlerini kolaylaştırdık.

Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesini hükme bağladık.

Devlet organlarının kamu hizmetlerinden yararlanılmasında kanun önünde eşitlik ilkesine uygun davranması zorunluluğu getirdik.

Hak arama yollarını artırdık ve bu kapsamda Kamu Denetçiliği (Ombudsmanlık) yolunu getirdik. 2012 yılında ise Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu kabul edildi. Vatandaşlarımıza Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapabilme hakkı getirdik. Çocuk haklarını ilk defa anayasal koruma altına aldık.

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu, Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanununu değiştirerek günün ihtiyaçlarına uygun hale getirdik.

2003

2004

2005

2007

2008

2010

2011

Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Dair Kanun'unu kabul ettik. Hukuk uyumsuzluklarında arabuluculuğu sistemimize kazandırdık. UYAP bünyesinde Sesli ve Görüntülü Bilgi Sistemini (SEGBİS) kurduk. Böylece; vatandaşlarımızın birçok davada ifade vermek için uzaktaki mahkemeye gitmesine gerek kalmadı.

Adli Sicil Bilgi Sistemi üzerinden doğrudan adli sicil ve arşiv kaydı alma imkânı sağladık.

2012

2013

2015

Çocuk Koruma Kanunu'nu çıkarttık ve ceza mevzuatımızda yapılan diğer değişikliklerle "çocuk ceza adaleti" sistemini geliştirdik.

Kişisel verilerin korunmasını ilk defa anayasal ve yasal bir hak olarak düzenledik (2010 yılı) ve Kişisel Verileri Koruma Kurumunu kurduk.

İnsan haklarının korunması ve geliştirilmesi konusunda faaliyet göstermek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunu kurduk.

Bilirkişilik Kanunu ile bilirkişilerin konunun ehli, uzmanı ve akredite olmuş kişiler arasında seçilmesini sağladık.

İstinaf incelemesi yapmak üzere 18 yerde bölge adliye mahkemelerini, 9 yerde ise bölge idare mahkemelerini kurduk.

2016

Askeri yargıyı kaldırdık ve askeri suçların sivil mahkemelerde görülmesini sağladık.

Vatandaşlarımızın lekelenmeme hakkının korunması ve mesnetsiz ihbar ve şikâyetler nedeniyle soruşturmaya maruz bırakılmaması için lekelenmeme hakkı müessesesini getirdik.

1932 yılından bu yana uygulanan çocuk tesliminin ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına dair mahkeme kararlarının icra daireleri tarafından yerine getirilmesine ilişkin uygulamayı kaldırdık.

2017

Tutuklamaya azami süreler getirerek vatandaşlarımızın hukukunu koruduk.

Hafta sonu nöbetçi noterlik uygulamasını başlatarak vatandaşlara 7 gün hizmet verilmesini sağladık.

2019

2021

2022 yılında hâkim ve savcı yardımcılığı müessesesini ihdas ettik.

2022

MARDİN İLİMİZE

2002-2023 YILLARI ARASINDA TOPLAM 16 MİLYAR 402 MİLYON TL

Yatırım ve Destek Sağladık.

135.122

Aile Sosyal Destek Programı Kapsamında Hane Ziyareti

21.785

Aile Eğitim Programından Faydalanan Kişi Sayısı

5.741

Evlilik Öncesi Eğitimden Faydalanan Kişi Sayısı

1.073

Aile Danışmanlık Hizmeti Verilen Kişi Sayısı

6.001

Kadın Konukevinde Hizmet Sunulan Kişi Sayısı

11.745

Evde Bakım Yardımından Faydalanan Kişi Sayısı

54

Sosyal Yardım Programı (2023)

113.472

Sosyal Yardımlardan Faydalanan Hane Sayısı (2023)

2002 - 2023

aile ve sosyal hizmetler

84.398

Psikososyal Destek Verilen Kişi Sayısı

5 Adet

Sosyal Hizmet Merkezi (SHM)

4,63 Milyar TL

Sosyal Yardım Tutarı (2023)

10,9 Milyon TL

Ücretsiz Seyahat Uygulaması Kapsamında Gelir Desteği Ödemesi

Güçlü Aile, Güçlü Toplum, Güçlü Türkiye

Bireyin, ailenin ve toplumsal değerlerimizin korunması ve güçlendirilmesi için vatandaşlarımızın yanında yer aldık.

Bizim önceliğimiz medeniyet mirasımıza, inanç ve kültür değerlerimize sarılarak engellilerimizi, yaşlılarımızı, kimsesiz çocuklarımızı, dar gelirlili ailelerimizi sosyal yapımızı içinde yaşatmaktır.

Aile ve Toplum Hizmetleri

Yaşanabilir Şehir

5 Adet

Sosyal Hizmet Merkezi

135.122 Haneye

ASDEP kapsamında ulaşılmıştır.

21.785 Kişi

Aile eğitim programından faydalanmıştır.

Uyumlu bir aile birliğini, sosyal kalkınmanın bir ön şartı olarak sağlam bir aile yapısıyla, huzurlu ve güçlü bir Türkiye için çalışmalarımız yürütülmektedir.

Sosyal Hizmet Merkezi

Çocuk, genç, kadın, erkek, engelli ve yaşlı bireyler, gaziler, şehit yakınları ve ailelerine yönelik koruyucu, önleyici, destekleyici, geliştirici hizmetler ile rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin bir arada ve kolay ulaşılabilir biçimde sunulduğu Sosyal Hizmet Merkezlerinde; vatandaşlarımızın durumlarına uygun sosyal hizmet müdahalesi ve takibi gerçekleştirilmektedir.

Mardin ilimizde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı hizmet veren 5 Sosyal Hizmet Merkezi (Artuklu, Derik, Kızıltepe, Midyat, Nusaybin) bulunmaktadır.

Aile Sosyal Destek Programı

Fert, aile ve toplumu etkileyen sorun, ihtiyaç ve risklerin yapılan hane ziyaretleri ile belirlendiği; ihtiyaç duyan vatandaşlarımızın sosyal hizmet ve yardımlar ile diğer kamu hizmetlerine yönlendirmelerinin yapıldığı, koruyucu, önleyici, destekleyici ve geliştirici Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) kapsamında 2017 yılından bugüne kadar Mardin ilimizde 93 meslek elemanı ile 135.122 haneye ulaşılmıştır.

Aile Eğitim Programı

Aile üyesi bireylerin çağın gerektirdiği temel aile yaşam becerilerine yönelik bilgi, beceri ve tutumları kapsamlı olarak edinebilmeleri için geliştirilen Aile Eğitim Programı (AEP) kapsamında 2013 yılından bugüne kadar Mardin ilimizde 21.785 kişi eğitimden faydalanmıştır.

Evlilik Öncesi Eğitim Programı

Evlilik hazırlığında olan bireylerin; evlilikle ilgili sağlıklı bilgi edinmelerine, etkili iletişim kurabilmelerine ve olası sorunlarla baş edebilmelerine yardımcı olan Evlilik Öncesi Eğitim (EÖE) Programı kapsamında 2013 yılından bugüne kadar Mardin ilimizde 5.741 kişi eğitimden faydalanmıştır.

Aile Danışmanlığı

Aile bütünlüğünü korumak ve güçlendirmek, aile içi ilişkileri düzenlemek, aile fertlerinin iletişim, stresle baş etme, problem çözme becerilerini geliştirmek, evliliğin işleyişinde yaşanan ya da yaşanması muhtemel sorunların çözümüne destek olmak amacıyla yürütülen aile danışmanlığı hizmetleri kapsamında 2013 yılından bugüne kadar Mardin ilimizde 1.073 başvuruya Aile Danışmanlık Hizmeti verilmiştir.

Afet ve Acil Durumlarda Psikososyal Destek Hizmetleri

Afet ve acil durumlarda ekiplerimiz tarafından birey, aile ve toplumun en kısa zamanda normal yaşantılarına dönmeleri ve psikolojik olarak en az etkilenmeleri için afet ve acil durumlarda Mardin ilinde bugüne kadar 84.398 kişiye psikososyal destek hizmeti verilmiştir.

Çocuk Hizmetleri

"ÇOCUK EVLERİ"

"ÇOCUK EVİ SİTELERİ"

"KORUYUCU AİLE"

"SOSYAL VE
EKONOMİK DESTEK"

Çocuk Hizmetleri

Çocuk hizmetlerimiz aile odaklı bir anlayış ve stratejiyle yürütülmekte ve çocuğun üstün yararı ön planda tutularak çocuk hakları doğrultusunda politikalar geliştirilip uygulanmaktadır.

Kuruluşlar: Kuruluş bakımındaki çocuklarımızın psikolojik ve ruhsal gelişimlerine daha elverişli, aile ortamına yakın ev tipi yatılı birimler olan çocuk evleri ve çocuk evleri siteleri modelindeki kuruluşlarımızda; sanatla, sporla, kültürel becerilerle donatılmış, özgüveni yüksek çocuklar yetiştirilmektedir.

Mardin ilimizde kuruluş bakımı altında bulunan çocuk sayısı 111 olup, kuruluş bakımı altında bulunan çocuklar için 2012 yılından bugüne kadar yaklaşık 188 milyon TL harcama yapılmıştır.

Koruyucu Aile: Mardin ilimizde koruyucu aile yanında bakımı sağlanan çocuklarımızın sayısı 44 olup, bu çocuklarımızın bakımını 30 aile üstlenmiştir. Son 11 yılda koruyucu aile yanında bakımı sağlanan çocuklara 9,6 milyon TL harcama yapılmıştır.

Sosyal ve Ekonomik Destek (SED): Yoksulluk içinde olup da temel ihtiyaçlarını karşılayamayan ve yaşamlarını en düşük seviyede dahi sürdürmekte güçlük çeken kişi ve ailelere çocuklarını yanında bakımına imkan sağlanması amacıyla kaynakların yeterliliği ölçüsünde yapılan ekonomik destek hizmeti ile ailelere yapılacak psiko-sosyal destek hizmeti olan sosyal hizmet desteğini kapsamaktadır.

Mardin ilimizde ailesi yanında destek verilen çocuk sayısı 2.316 olup, 2012 yılından bugüne kadar bu çocuklarımız için tahsis edilen Sosyal Ekonomik Destek miktar 230,6 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

MARDİN İLİMİZDE

AİLE YANINDA DESTEK
VERİLEN ÇOCUK SAYISI

2.316

AİLE YANINDAKİ ÇOCUKLARA
ÖDENEN SOSYAL DESTEK

230,6 MİLYON TL

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelemizi “Sıfır Tolerans” ilkesi ile sürdürüyoruz

Kadın Hizmetleri

Kadınlarımızın her alanda daha aktif rol almaları, hak, fırsat ve imkanlardan eşit bir biçimde yararlanmaları için “Güçlü Kadın, Güçlü Aile, Güçlü Türkiye” anlayışımız ile kapsamlı çalışmalar sürdürülmektedir.

“Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı 2024-2028”

Kadınların güçlenmesi için 5 temel “Eğitim, Sağlık, Ekonomi, Liderlik ve Karar Alma Mekanizmalarına Katılım, Çevre ve İklim Değişikliği” politika eksenini içermektedir.

Kadınlarımızın üretkenliklerini artırmak amacıyla Kadın Kooperatiflerini güçlendiriyoruz. Kadına yönelik şiddetle mücadelemizi

“Sıfır Tolerans”

ilkesiyle sürdürüyoruz. 2021-2025 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 4. Ulusal Eylem Planımızı 5 ana hedef, 28 strateji ve 227 faaliyet şeklinde yapılandırdık.

Kadın Konukevi

Fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara veya şiddete uğrayan kadınların, şiddetten korunması, psikososyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanmak suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır. Mardin ilimizde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı 1 Kadın Konukevi bulunmaktadır. 10 yılda 3.733 kadın ve 2.268 çocuk olmak üzere toplam 6.001 kişiye hizmet sunulmuştur.

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğü (ŞÖNİM)

Şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik güçlendirici ve destekleyici danışmanlık, rehberlik, yönlendirme ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmaların yedi gün yirmi dört saat esasına göre yürütüldüğü merkezlerdir. Mardin ilinde 2017 yılında hizmete açılan ŞÖNİM'den 6 yılda 5.517 kadın, 206 erkek ve 709 çocuk olmak üzere toplam 6.432 kişi hizmet almıştır.

İnsan Odaklı ve Hak Temelli Hizmet Modelleri

Engelliler ve yaşlılarımızın toplumsal hayata tam ve etkin katılımı ve bağımsız bir şekilde yaşayabilmeleri için insan odaklı ve hak temelli hizmet modelleri geliştirilmektedir. Eğitimden sağlığa, ekonomiden sosyal hayata her alanda engelli ve yaşlılarımızın sorunlarına kapsamlı çözümler geliştirilmektedir.

1.

Engelli Kuruluşları: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımıza bağlı; 1 Bakım ve Rehabilitasyon Merkezinde 38 engelli bireye hizmet sunulmakta olup, bu merkezde gündüz bakım hizmeti de verilmektedir. Ayrıca ruhsatlandırılması, finansmanı ve denetimi Bakanlığımız tarafından sağlanan 2 Özel Engelli Bakım Merkezinde hizmet alan 141 engelli vatandaşımız mevcuttur.

Yaşlı Kuruluşları:

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımıza bağlı; Huzurevi ile Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezlerinde yaşlı bireylere hizmet sunulmaktadır.

2.

3.

Ücretsiz Seyahat Gelir Desteği: Yaşlılarımızı, engellilerimize, şehit yakınları, gazi ve gazi yakınlarına tanıdığımız ücretsiz seyahat imkânı kapsamında, özel halk otobüsü işletmelerine ve deniz taşımacılığı yapan işletmelere devlet desteği yapılmaktadır. Mardin iline ücretsiz seyahat uygulaması kapsamında 2023 yılında 10,9 milyon TL gelir desteği ödemesi yapılmıştır.

Evde Bakım Yardımı: Engelli bireylerin evde bakımlarının sağlanması için 2006 yılından bu yana engelli bireylerin bakımını üstlenen engelli yakını, vasi gibi üçüncü kişilere Evde Bakım Yardımı yapılmaktadır.

Mardin ilimizde Evde Bakım Yardımından 11.745 kişi faydalanmakta olup 2006 yılından bu yana 2,2 milyar TL ödemeye gerçekleştirilmiştir.

4.

Şehit Yakınları ve Gazi Hizmetleri

Bakanlığımız şehit yakınları ve gazilerimiz için; şehitlerin hatıralarının yaşatılması, şehit yakınları ile gazilerin her türlü mağduriyet ve mahrumiyetten korunması amacıyla; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etme, şehit yakınları ile gazilere yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütme, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlama gibi görevleri yerine getirmektedir. Mardin ilinde 501 Şehit, 238 Gazimiz bulunmaktadır. Mardin ilimizde 620 şehit yakını, gazi, gazi yakını, vazife malulü, vazife malulü yakını kamu kurumlarında istihdam edilmiştir.

Büyüyen ve gelişen Türkiye'nin paylaşılan refahı sosyal yardımlar.

Sosyal Devlet Güçlü Millet

Bakanlığımızın hak temelli, sosyal dayanışmayı teşvik eden, hesap verilebilir, nesnel kriterlere bağlı, sürdürülebilir sosyal yardımlaşma ve dayanışma sistemi, günün gereklerine göre sürekli yenilenmektedir. Tematik sosyal yardım programları hayata geçirilmiştir.

Ülkemiz genelinde 1.003 Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı her il ve ilçede ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızın yanındadır. Mardin ilimizde 11 Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfımız (SYDV) bulunmaktadır.

SOSYAL YARDIM PROGRAMI

2002

4

2023

54

Toplam Sosyal Yardımlar: Gıda, eğitim, sağlık, şartlı nakit transferi ile proje desteklerini içine alan sosyal yardımlar kapsamında 2003 yılında 4 milyon TL kaynak ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmıştır. 2023 yılında 113.472 hane sosyal yardımlardan faydalanmıştır. Sosyal yardım miktarı ise **4,63 milyar TL** olarak gerçekleşmiştir. Mardin ilimize 2003-2023 yılları arasında yaklaşık **13,91 milyar TL** sosyal yardım kaynağı aktarılmıştır.

2023 YILINDA SOSYAL YARDIM

SOSYAL YARDIMLARDAN
FAYDALAN HANE SAYISI

113.472

SOSYAL YARDIM TUTARI

4,63 MİLYAR

MARDİN İLİMİZE

2002-2023 YILLARI ARASINDA TOPLAM 5 MİLYAR 639 MİLYON TL

Yatırım ve Destek Sağladık

43.748

İşkur Aracılığıyla
İşe Yerleşen
Kişi Sayısı

42.823

Aktif İşgücü
Programından
Yararlanan
Kişi Sayısı

2.285

İş Kulübünden
Yararlanan
Kişi Sayısı

50.696

Toplum Yararına
Programından
Yararlanan
Kişi Sayısı

74,3 Milyon TL

Kısa Çalışma
Ödeneği

188.120

Aktif Sigortalı
Sayısı

25.105

Teşviklerden
Yararlanan İşyeri Sayısı

4,2 Milyar TL
Teşvik Tutarı

312

İş Güvenliği
Uzmanı Sayısı

2002 - 2023

Çalışma ve Sosyal Güvenlik

15.763

Mesleki ve
Yeterlilik Belgesi Alan
Kişi Sayısı

Norm ve standart birliği sağlayan **sosyal güvenlik reformu** **hayata geçirilmiştir**

Sosyal güvenlik kapsamının genişlemesiyle birlikte aktif sigortalı sayısı 2002 yılında 12 milyon iken 2023 yılı Ekim ayında 25,7 milyona ulaşmıştır. Toplam istihdamı 31 milyonun üzerine yükselttik.

Sosyal Güvenlik

AKTİF SİGORTALI SAYISI

■ 2002 ■ 2023

SON 21 YILDA

%304
SEVİYESİNDE ARTIŞ

Teşvik ve Destekler

Mardin ilinde bugüne kadar (2002-2023/Kasım)

Teşviklerden yaklaşık

25.105

işyeri yararlanmıştır.

Ödenen toplam teşvik tutarı ise

4,2 Milyar TL

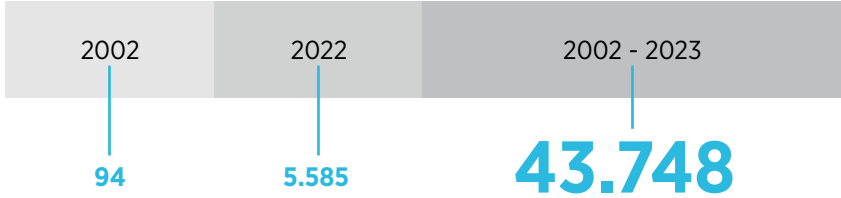
'yi
aşmıştır.

İstihdama Katılma

İŞKUR aracılığıyla 2002'de özel ve kamu sektöründe 94 vatandaşımızın istihdamına aracılık edilmişken 2022 yılında 5.585 kişiye, **2002 yılından günümüze kadar ise (2023/Aralık) toplam 43.748 vatandaşımızın istihdamına aracılık edilmiştir.**

İŞKUR aracılığıyla istihdama aracılık edilen kişi sayısı

İş Sağlığı ve Güvenliği

2023 yılı Kasım ayı itibarıyla;

1.488 İSG hizmeti alan işyeri sayısı

2023 yılı Aralık ayı itibarıyla;

312 iş güvenliği uzman sayısı

110 işyeri hekim sayısı

Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK)

15.763 vatandaşımız

Mesleki Yeterlilik Belgesi almıştır.

Uluslararası İşgücü

441 adet

Çalışma İzni düzenlenmiştir.

İş ve Meslek Danışmanlığı

Vatandaşlarımıza yönelik danışmanlık hizmetleri kapsamında 2012'den günümüze kadar iş ve meslek danışmanlarımız aracılığıyla 228.945 bireysel görüşme, 30.882 işyeri ziyareti ve 1.649 okul ziyareti gerçekleştirilmiştir.

İş Kulübü

İlimizde açılan İş Kulübünde; 06 Ağustos 2018 tarihinden itibaren ;

- **Kadın,**
- **Genç,**
- **Engelli,**
- **Roman vatandaşlar,**
- **Uzun süreli işsizler,**
- **Madde bağımlıları** gibi özel politika gerektiren bireylere, iş arama motivasyonu kazandırmak ve yöntem desteği vermek maksatlı yoğunlaştırılmış iş ve meslek danışmanlığı sunulmaktadır. Bu kapsamda, 2.285 vatandaşımız bu hizmetten yararlanmıştıdır.

Toplum Yararına Program

2020 yılında Mardin ilimizde istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve bunlara geçici gelir desteği sağlamak amacıyla Toplum Yararına Program kapsamında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullar, Sağlık Bakanlığı fiyasyon çalışmaları olmak üzere çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarında toplam 50.696 kişi TYP'den yararlandırılmıştır.

Aktif İşgücü Programları

İşgücü piyasası araştırmalarımızla işgücü piyasamızın ihtiyaçlarını tespit ediyoruz. Vatandaşlarımızın nitelik kazanarak daha kolay iş bulması için kurs ve programlar düzenliyoruz. 2002 yılından günümüze kadar toplam 42.823 vatandaşımızın mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programlarından yararlanmasını sağladık.

Kısa Çalışma Ödeneği

2005'ten günümüze kadar (2023/Aralık) 8.429 vatandaşımızı kısa çalışma ödeneğinden yararlandırarak 74,3 milyon TL ödeme yapılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlerimizin zor zamanlarında onlara destek olmaya devam ediyoruz. 2002 yılından günümüze kadar (2023/Aralık) işsizlik ödeneğine hak kazanan 38.584 vatandaşımıza 297 milyon TL ödeme yapılmıştır.

Ücret Garanti Fonu

2005'ten günümüze kadar (2023/Aralık) 857 vatandaşımızı ücret garanti fonundan yararlandırarak 4,5 milyon TL ödenmiştir.

İş Kaybı Tazminatı

2002 yılından günümüze kadar (2023/Aralık) iş kaybı tazminatı hak eden 69 vatandaşımıza 400 bin TL ödenek tahsis edilmiştir.

Engelli Hibe Desteği

Kendi işinin patronu olmak isteyen engellilerimize hibe desteği sunuyor ve engellilerimizin hayallerini gerçekleştirmeleri için çalışıyoruz. Bu kapsamda 2014 yılından itibaren 13 engellimize 809 bin TL hibe desteği sağladık.

Yarım Çalışma Ödeneği

Kadınlarımızın istihdamını desteklemek için 2016'dan günümüze kadar (2023/Aralık) 60 vatandaşımızı yarım çalışma ödeneğinden yararlandırarak 332 bin TL ödenmiştir.

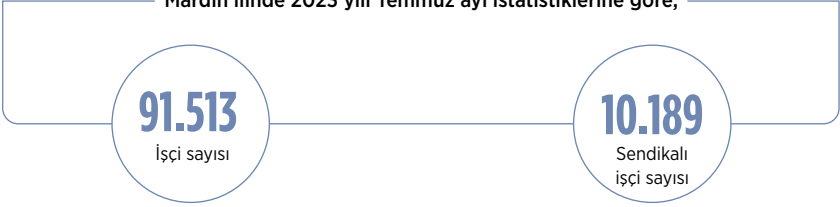
Nakdi Ücret Desteği

Pandeminin olumsuz etkisinden çalışanlarımızı koruyarak gelir desteği sağlamak için 2020/Nisan'dan günümüze kadar (2023/Aralık) 14.759 vatandaşımızı nakdi ücret desteğinden yararlandırarak 98,4 milyon TL ödenmiştir.

Çalışma Hayatı

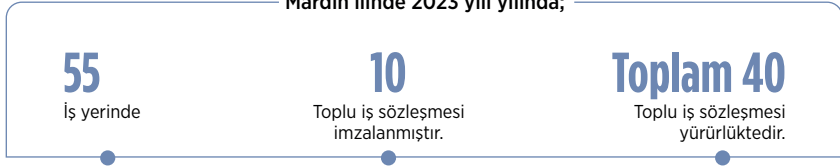
Sendikalaşma

Mardin ilinde 2023 yılı Temmuz ayı istatistiklerine göre;

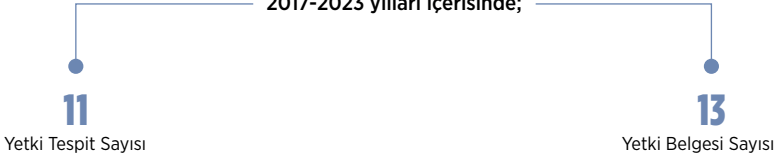
Toplu İş Sözleşmesi

Mardin ilinde 2023 yılı yılında;

Mardin ilinde 2023 yılında yapılan yetki tespit sayısı 11, verilen yetki belgesi sayısı 13'tir.

2017-2023 yılları içerisinde;

(* İşçi sayısı ve sendikalı işçi sayısı 2023 yılı Temmuz Ayı istatistiklerine göre verilmiştir. Toplu iş sözleşmesine ilişkin veriler, yetki tespiti ve yetki belgesi sayıları 2023 Yılı Aralık Ayı itibarı ile çekilmiştir.)

Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Faaliyetleri

Çocuk işçiliğiyle mücadele alanındaki faaliyetlerimizi daha etkin hale getirmek ve merkezi düzeyde üretilen politikaların yerel düzeydeki uygulanabilirliğini ve izlenebilirliğini artırmak amacıyla Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinde Çocuk İşçiliği ile Mücadele Birimleri kurulmuştur. Mardin ili Çocuk İşçiliği ile Mücadele Biriminde; Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü'nden görevlendirilen toplam personel sayısı 4'tür.

Yatırımlar (2002-2023)

Mardin ilinde 2002-2023 yılları arasında tamamlanan proje tutarı 14,2 milyon TL'dir.

S	İlin Adı	Proje Adı	Yatırım Nevi	Proje Bedeli (TL)	Başlama Tarihi	Bitiş Tarihi	Projenin Genel Durumu
1	MARDİN	SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ	ETÜT-PROJE-İNŞAAT	6.399.642	2015	2016	TAMAMLANDI
2	KIZILTEPE	S.G.M. ONARIM İŞİ	ETÜT-PROJE-ONARIM	80.122	2011	2012	TAMAMLANDI
3	MARDİN	Ç.İ.K.İ.M. HİZMET BİNASI	ETÜT-PROJE-İNŞAAT	7.139.382	2016	2017	TAMAMLANDI
4	MARDİN	İŞ KULÜBÜ AÇILIŞI	İŞ KULÜBÜ	35.519	2018	2018	TAMAMLANDI
5	MARDİN	HİZMET BİNASI DOĞALGAZ DÖNÜŞÜM	ETÜT-PROJE-İNŞAAT	561.878	2023	2023	TAMAMLANDI
TOPLAM				14.216.543			

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

MARDİN İLİMİZE

2002-2023 YILLARI ARASINDA TOPLAM 26 MİLYAR 870 MİLYON TL

Yatırım Yaptık

5 Adet

Millet Bahçesi
(yapımı devam
etmekte)

547.814 m²

Millet Bahçesi
Alanı

4.819

Yapı Denetimi
Kapsamında
Denetlenen
Yapı Sayısı

17.275.380 m²

Yapı Denetimi
Kapsamında
Denetlenen Alan m²

10.065 Adet

Konut

13 Adet

Cami

8 Adet

İlkokul

5 Adet

Lise

2002 - 2023

Çevre ve Şehircilik

5 Adet

Ticaret Merkezi

3 Adet

Atık Su
Arıtma Tesisi

1 Adet

Hava Kalitesi
İzleme İstasyonu

81 İlimize Yeşil Çevre, Yaşanabilir Bir Gelecek

Milletimiz için doğayla iç içe

Geri dönüştürülebilir ve sürdürülebilir bir dünya ile şehirlerimizin kimliğini canlandırıyor; yatay ve kültürel mimariyi esas alan planlama, dönüşüm, güvenli yapılaşma anlayışıyla geleceğin dünyasını bugünden kuruyoruz.

Mardin–Binbaşı Abdurrahman Efendi Millet Bahçesi

Çevreyi Koruyoruz, Atıkları Değerlendiriyoruz

Halkımızın hayat kalitesini sağlıklı ve planlı bir biçimde yükseltmeyi ve çevresel şartlar konusunda refahı en üst seviyeye taşımayı hedefledik. Ülkemizi geliştirmek ve güzelleştirmek için yoğun şekilde çalışarak 20 yılda önemli düzenlemelere imza attık. Altyapı ve üstyapıda devrim niteliğindeki projeleri hayata geçirdik. Kaynaklarımızı verimli kullanarak temiz şehirler, yaşanabilir alanlar inşa ettik.

1 Adet

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme

1 Adet

Ambalaj Atığı Geri Kazanım

4 Adet

Toplama ve Ayırma

1 Adet

Atık Yakma ve Beraber Yakma

1 Adet

Hurda Metal ÖTA İşleme

1 Adet

Ömrünü Tamamlamış Araç Geçi Depolama

2 Adet

Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım

1 Adet

Tanker Temizleme

1 Adet

Tehlikeli Atık Geri Kazanım

10 Adet

Tehlikesiz Atık Geri Kazanım

1 Adet

Tıbbi Atık Sterilizasyon

1 Adet

PCB Arındırma Tesisi

1 Adet

Atık Ara Depolama

1 Adet

Atıktan Türetilmiş Yakıt (ATY) Hazırlama Tesisi

Altyapıyı Geliştiriyoruz Çevre Kirliliğini Bitiriyoruz

Çevre katkı paylarından yerel yönetimlere ayrılan payı artırdık.

Çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik yatırımlar kapsamında;

2003-2023 yılları arasında
Mardin İli için

106.187.171 TL

ödenek ayırdık.

Dönemde Mardin
İlindeki belediyelere

87 adet

Çevre temizlik aracı hibe ettik.

Atık Suların Geri Dönüşümünde Önemli Adımlar Attık

ATIK SU ARITMA TESİSİ SAYISI

2002

0

2023

3

İl genelinde atıksu arıtma hizmeti alan nüfus **470.541** kişidir.

Tesis

4

Baca
8

Sürekli Emisyon
Ölçüm Sistemi
(SEÖS) İstasyon
Sayısı

2

Sürekli Atıksu
İzleme İstasyonu
(SAİS) Sayısı

1

Hava Kalitesi
İzleme İstasyonu
Sayısı

2

Kirletici Salım
ve Taşıma Kaydı
(KSTK) Tesisi
Sayısı

1

Yetkili
laboratuvar
Sayısı

Temiz Hava Sağlıklı Yaşam

<p>Mardin ilinde Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezi'ne bağlı</p> <p>1 adet hava kalitesi izleme istasyonu kurduk.</p> 	<p>Partikül Madde 10 ortalamasında son 15 yılda</p> <p>%58 azalma sağlanmıştır.</p>
--	--

Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı aracılığıyla stratejik hava kalitesi haritaları hazırlanmaktadır.

HEY Portalı aracılığıyla ulaşım, sanayi ve evsel ısınma kaynaklarına bağlı emisyon envanteri hesaplamaları ve modelleme/tahmin çalışmaları için 12.000'den fazla tesis ile 60.000'den fazla bacaya ait veri kaydı ve işleme gerçekleştirilmiştir.

Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği ile 2013/37 sayılı Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Genelgesi kapsamında Mardin iline ait 2020-2024 Temiz Hava Eylem Planı yürürlüktedir.

Politikalarımızı "veriye dayalı" kararlarla belirliyoruz. Çevre kirliliğinin tespiti ve iyi çevre koşulları için oluşturulan politika ve eylemlerin etkinliğini izlemek amacıyla; uluslararası standartlara uygun deniz, havza, hava ve emisyon izleme çalışmalarımızın kapsamını genişletiyor ve sonuçlarını ilgili ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar ile kamuoyuna raporluyoruz. Çevre politikalarımızı veriye ve bilime dayalı olarak belirliyoruz. Bu amaçla **Sürekli İzleme Merkezi (SİM)**'ni kurduk. SİM ile, Bakanlığımızca yürütülen çevresel izleme verilerini **700'ün üzerinde** raporlama ekranı ile tek merkezden ve etkin şekilde yönetmekteyiz.

- Kurulu kapasitesi günlük **5.000 m3** üzerinde olan atıksu arıtma tesislerinin çıkış suları **SAİS istasyonları ile Bakanlığımızca 7/24 on-line takip edilmekte**, bu sayede arıtma tesislerinin uzaktan teknolojik denetimi gerçekleştirilmektedir.
- Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri (SEÖS) ile **390 sanayi tesisine ait 773 baca Bakanlığımız tarafından 7/24 on-line izlenmektedir**.
- 2000li yılların başında **36 istasyon ile başlayan Hava Kalitesi İzleme Ağı** günümüz itibarı ile **81 ilimizde 380 istasyon da hava kalitesi ölçüm** sonuçları web üzerinden ve geliştirilen mobil uygulama ile de cep telefonlarından tüm kamuoyu ile anlık paylaşılmaktadır.
- Ülkemizde **90'lı yıllarda 26 noktada, pilot ölçekte** başlayan deniz izleme çalışmaları; Bakanlığımızca ekosistem tabanlı ve bütüncül bir yaklaşımla ele alınarak **2011 yılında Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı (DEN-İZ)'na dönüştürülmüştür**. DEN-İZ Programı ile tüm denizlerimizde izleme faaliyetleri; düzenli, sürekli ve kapsamlı hale getirilmiş, **izlenen nokta sayısı 425'e ulaşmıştır**.
- EKİP Programı ile Havza bazında önlem alınmasına yönelik **Ergene, Küçük Menderes, Gediz, Kuzey Ege, Sakarya, Susurluk Havzaları olmak üzere 6 havzada dönemsel izleme çalışmaları sürdürülmektedir**. Bakanlığımızca Çevre mevzuatı kapsamında ülke genelinde **233 laboratuvar yetkilendirilmiştir**.

Tabiat Varlıklarını Koruyoruz

4 Adet

Doğal
Sit Alanı

10 Adet

Anıt Ağaç

2 Adet

Tescilli
Mağara

Tarım ve Hayvancılık Sektörünü Hazine Taşınmazları ile Destekliyoruz

2023 YILI SONU İTİBARI İLE
HAZİNEYE AİT TARIM ARAZİLERİNİN SATIŞI KAPSAMINDA;

7 Milyon 712 Bin m²
YÜZÖLÇÜMLÜ

196 Adet
TARIM ARAZİSİ
SATARAK

244 Çiftçimizi
TAPULARINA
KAVUŞTURDUK.

Kimlikli Şehirler Güvenli Yaşam Kentsel Dönüşüm

Son 21 yılda yapılan yatırım ve atılımlar Türkiye'yi ekonomik ve sosyal yönden ileriye taşıdı. Bu ilerleme hayatın her alanına yansıyor, yaşam kalitesi artıyor, eğitim seviyesi yükseliyor, yüzler gülüyor. Bu olumlu tablonun devamı ve vatandaşlarımızın hayat standartlarının daha da yükselmesi için **Kentsel Dönüşüm** hamlesini başlattık.

Kentsel dönüşümle;

Öncelikli afet riski altındaki alanların dönüşümü tamamlanacak, güvenilir, yalıtımı tam olarak sağlanmış, asgari konfor koşullarına sahip, enerji tasarrufu sağlayan ve çevre dostu yapılar inşa edilecek, yerel malzeme kullanımı teşvik edilecek, üretim sektörü hareketlenecek, yeşil çevre ve sosyal donatı alanlarıyla bütünleşen kent merkezlerimiz daha da güzelleşecek ve 24 saat yaşayan şehirler oluşturulacak.

3 Adet
"Riskli Alan"
ilan edilmiştir.

6 Adet
"Rezerv Yapı
Alanı" ilan
edilmiştir.

Mardin ilimizde, **1.434 adet** binada (2.516 adedi konut ve 1.398 adedi işyeri olmak üzere toplam 3.914 bağımsız birimde) riskli yapı tespiti yapılmış olup, bunlardan 1.286 adet binanın (2.318 adedi konut ve 1.171 adedi işyeri olmak üzere toplam **3.489** bağımsız birimin) yıkımı gerçekleştirilmiştir. Mardin iline 6306 sayılı kanun kapsamında Dönüşüm Projeleri Özel Hesabı'ndan kaynak aktarımı, kira yardımı, faiz desteği, uygulama ve diğer harcamalar için **2.163.842.883 TL aktarılmıştır.**

TOKİ projeleriyle 81 ilde
1 Milyon 320 Bin
konut rakamına ulaştık.

10.065
Konut **Mardin'e**

TOKİ öncülüğünde yürütülen Planlı Kentleşme Konut Seferberliği projesi kapsamında 2003-2022 yılları arasında ülke genelinde güncellenmiş rakamla 1 trilyon 317 milyar yatırımla; 1 milyon 170 bin konut ve 36.330 sosyal donatı rakamına ulaştık. Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı konut hamlesini başlattık; ilk etapta 250 bin sosyal konut, 1 milyon konut arsası ve 10 bin işyeri olmak üzere toplamda 2023-2028 yılları arasında 500 bin konut 50 bin işyeri inşa edilecektir.

Bu Kapsamda Mardin İline;

10.065
KONUT

4
HASTANE

1
KÜTÜPHANE

566
BÜFE +
DÜKKAN

11
KAMU BİNASI

5
LİSE

13
CAMİ

8
İLKOKUL

1
PANSİYON

1
SAĞLIK OCAĞI

1
SPOR SALONU

5
TİCARET MERKEZİ
Kazandırdık.

81 İlimizde 81 Milyon m² Millet Bahçesi

81 ilimizde 81 milyon metrekare Millet Bahçesi yapma hedefi doğrultusunda Millet Bahçesi proje ve yapım çalışmalarına devam etmekteyiz. Milletimiz için doğayla iç içe, sosyal kullanımları da içeren ferah yaşam alanları oluşturuyoruz.

MARDİN'DE

547.814 m²

2 Adet

Millet Bahçesi çalışmaları tamamlanmıştır.

5 Adet
452.618 m²

Millet Bahçesi çalışmaları devam etmektedir.

Vatandaşlarımız artık aileleriyle birlikte içerisinde gezip dinlenebilecekleri geniş parklara kavuşuyor.

**Millet
Kiraathaneleri**

**Bilim
Parkları**

**Spor
Alanları**

SIFIR ATIK Projesi

Ülkede Yaygınlaşıyor

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan hanımefendinin himayelerinde sürdürülen Sıfır Atık Projesi; az tüketen, israftan kaçınan, tükettiğini geri kazanan ve ekonomiyi kaynak sağlayan bir yaklaşımla 2023 yılına kadar tüm Türkiye'de yerleşme ve yapılara yaygınlaştırılmış olacak. 100 bin kişiye doğrudan istihdam ve yıllık 20 milyar lira tasarruf sağlanacak.

Bugüne kadar Mardin ilinde

Yaşanabilir Şehirler Hedefi Kapsamında

İnsanımızı odağına alan, kirliliğinin azaltılması ve kent estetiğine katkı sağlanması amaçlanan bu çalışmalarla Belediyelerimizle birlikte şehirlerimizde 2023 yılına kadar **3000 KM bisiklet yolu, 3000 KM yeşil yürüyüş yolu ve 81 ilde 60 KM Çevre Dostu Sokak yapıyoruz.**

Bisiklet Yolu

Yeşil Yürüyüş
Yolu

Çevre Dostu
Sokak

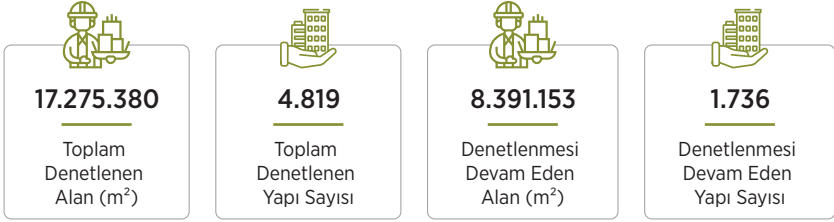
Yapı İşleri Faaliyetleri

2002-2023 yılları arasında Bakanlığımızca Mardin ili ve ilçelerinde (yapım, proje, onarım, güçlendirme, zemin etüdü vb. işler kapsamında) toplam 168.707.080,87 TL tutarında harcama yapılarak 142 adet iş gerçekleştirilmiştir.

2006-2023 yılları arasında Mardin ilimizde 1 adet kamu binasında (2.000m²) deprem dayanımlarının belirlenmesi ve gerektiğinde güçlendirme projelerinin hazırlanması çalışmaları Bakanlığımız koordinasyonunda yapılmıştır.

2002-2023 yılları arasında Mardin İli kapsamında yürütülen herhangi bir iskan faaliyeti bulunmamaktadır.

Yapı Denetim Faaliyetleri Kapsamında Yapılan İcraatlar

Enerji Verimli Binalar Yapılıyor

Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği kapsamında Mevcut Binaların Enerji Kimlik Belgesi sahiplik oranı arttırılmakta olup enerji verimliliği iyileştirilmektedir. 5.331 adet binaya Enerji Kimlik Belgesi alınması sağlanmıştır.

 5.331 Adet **Enerji Kimlik Belgesi**
Binaya alınması sağlanmıştır.

Kaliteli ve Güvenli Yapılaşma İçin Plan Yapım Yeterlilik Belgesi Düzenliyoruz

Müteahhitlik Sınıflandırmaları

Mardin ilinde 810 adet yapım müteahhidini ve 3 adet yıkım müteahhidini sınıflandırdık.

Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi kapsamında plan müelliflerinin yeterliliklerinin tespiti, kayıt altına alınması ve yetkisiz plan yapımının önüne geçilmesi amacıyla Plan Yapımı Yeterlilik Belgesi düzenlenmektedir. Bu kapsamda Mardin ili için;

 36 Adet **Plan Yapım Yeterlilik Belgesi**
düzenlenmiştir.

Yapı Malzemeleri Piyasa Gözetimi ve Denetimi Faaliyetleri

Mardin ilinde 2010 yılından günümüze kadar 1.246 adet hazır beton ve 505 adet diğer yapı malzemeleri olmak üzere toplam **1.751 adet piyasa gözetimi ve denetimi faaliyeti gerçekleştirilmiştir.**

İL BANK
TÜRKİYE'NİN YAPICI GÜCÜ

2003-2023 yılları arasında Mardin İline

9,93 Milyar TL
destek verdik

Yerel yönetimlerin talepleri ve verdikleri yetkiler doğrultusunda, kentsel alt ve üst yapı ihtiyaçları için projeler geliştiriyor, bu projelerin yapımı için finansman ve teknik destekler sağlıyoruz. MARDİN İlindeki yerel yönetimlere 2003-2023 döneminde genel bütçeden ayrılan 7.980.409.910 TL pay ile birlikte İller Bankası A.Ş 'nin bu dönemde MARDİN İli'ne yaptığı 1.953.223.374 TL'lik yatırıma yönelik sağladığı kredi ve hibe ile destek miktarını toplam 9.933.633.284 TL'ye ulaştırdık.

Kredi Destekleri ve Hibeler

İLLER BANKASI A.Ş. tarafından 2003-2023 yıllarında

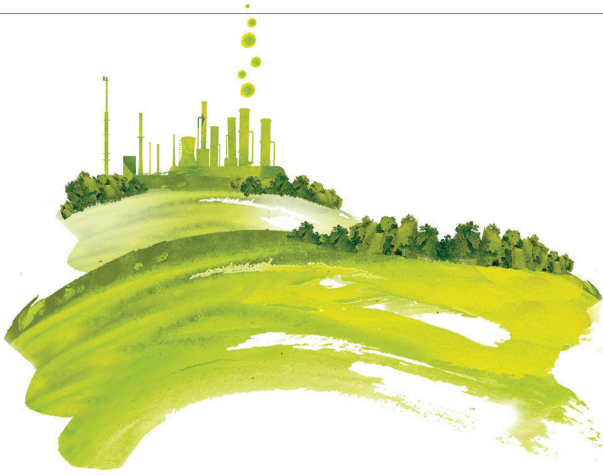
302 adet iş için
1.792.158.760 TL kredi

161.064.614 TL
hibe olmak üzere

toplamda
1.953.223.374 TL
tahsis edilmiştir.

Tamamladığımız İşler

Atıksu sektöründe 11 adet, içme suyu sektöründe 15 adet, şehircilik sektöründe 18 adet ve üstyapı-diğer altyapı sektöründe 35 adet olmak üzere 4.185.997.171 TL maliyetli toplam 79 adet iş bitirilmiştir.

Devam Eden İşler

Atıksu sektöründe 1 adet, içme suyu sektöründe 3 adet ve üstyapı-diğer altyapı sektöründe 2 adet olmak üzere sözleşme bedeli 119.074.168 TL olan toplam 6 adet iş devam etmektedir.

Genel Bütçeden Aktarılan Paylar

İl, ilçe belediyeleri ve il özel idaresine 2003-2023 döneminde toplam 7.980.409.910 TL pay tahakkuk etmiş, kesintiler düşüldükten sonra 6.776.610.669 TL ilgili belediyelere ve il özel idaresine gönderilmiştir.

Bulut Kent Bilgi Sistemi

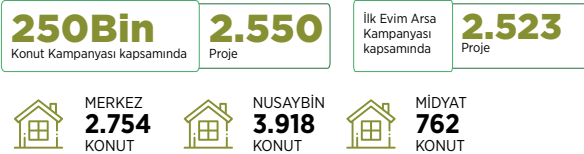

Bulut Kent Bilgi Sistemi (BKBS), tüm Türkiye’de 1.390 belediyede kullanıma açılmıştır.

Kent Bilgi Sistemi uygulamalarının tanıtım, yaygınlaştırma ve kullanıcı eğitim faaliyetleri kapsamında, il bazında belediyelere ziyaretler gerçekleştirilmiş olup; eğitimler, “sistem yöneticisi” ve “son kullanıcı”lara yönelik gerçekleştirilmiştir.

Yerinde ve online eğitimler kapsamında, özellikle Ulusal Kent Rehberi tanıtılmış olup; Önemli Yerler, Park Bahçe, Mezarlık, Çevre, Dinamik Form, İçme Suyu, Yağmur Suyu, Atık Su ve Kamulaştırma modülleri başta olmak üzere tüm KBS modüllerine yönelik uygulamalı eğitimler gerçekleştirilmiştir.

Dev Projelerle Mardin İlinin Çehresini Değiştirdik

Mardin Merkez 2.754 Konut Cami, Okul, Ticari Üniteler, Nusaybin Kentsel Dönüşüm Kapsamında 3.918 Konut Ve Sosyal Donatıları, Midyat 762 Konut, 150 Yataklı Devlet Hastanesi, Okul, Cami, Kızıltepe 200 Yatak, Midyat Ve Nusaybin 150 Yatak, Merkez 300 Yatak Kapasiteli Devlet Hastanesi, Merkez 300 Kapasiteli Öğrenci Yurdu inşa ettik.

Meteorolojik Faaliyetler

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından 2002-2023 yılları arasında Mardin iline toplam 38.025.000 TL yatırım yapılmıştır.

14 adet OMGİ

1 adet H-OMGİ

1 adet EL-OMGİ

1 adet YTTS olmak üzere toplam 17 adet gözlem sistemi ile Mardin ilimizde meteorolojik gözlemler yapılmaktadır.

OMGİ: Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

H-OMGİ: Havaalanı Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

YTTS: Yıldırım Tespit ve Takip Sistemi

EL-OMGİ: Elde Taşınabilir Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu

KONSOLOSLUK İŞLEMLERİNDE

Hızlı Hizmet

Evlilik

Evlilik işlemleri,
harçları ve gerekli
belgeler

Doğum

Doğum işlemleri,
harçları ve gerekli
belgeler

Askerlik

Askerlik işlemleri,
harçları ve gerekli
belgeler

Vatandaşlık

Vatandaşlık işlemleri,
harçları ve gerekli
belgeler

Çalışma

Hizmet/Ev hanımlığı
belge işlemleri ve
çalışma hayatı/
sosyal güvenlik

Nüfus

Nüfus işlemleri,
harçları ve gerekli
belgeler

Pasaport

Pasaport işlemleri,
harçları ve gerekli
belgeler

Adli Konular

Adli sicil belgesi,
tebligat işlemleri

2002 - 2023

dışışleri

Noterlik

Noterlik işlemleri,
harçları ve gerekli
belgeler

Ölüm

Ölüm Tescili ve
gerekli belgeler

Diğer

e-Devlet şifresi
işlemleri ve sürücü
belgesi yenileme
işlemleri

MARDİN →

Zeynel Abidin Camii ve Mor Yakup (St. Jacob) Kilisesi

Dünya Miras
geçici listesine dahil
edilen varlığımız

191

Projeye

5.892.347 Avro

Kaynak aktarılmıştır

Türkiye Yüzyılı'nda Bağımsız ve Milli Dış Politika

Çok boyutlu, ciddi sınamalarla dolu bir coğrafyada vizyonu geniş ve ön alıcı bir dış politika izliyoruz. Milli çıkarlarımızın korunması, milletimizin huzur, güvenlik ve refahının sağlanması için diplomasi-mizi en etkin şekilde kullanıyor, "Bağımsız ve Milli Dış Politika"mızla ülkemizi sahada ve masada güçlü kılıyoruz.

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurul Salonu

Konsolosluk Hizmetlerinde Sağladığımız Gelişmeyle 81 İlimizden Vatandaşlarımıza Yurtdışında Kaliteli ve Hızlı Hizmette Yol Alındı

The screenshot displays the website's interface with a navigation bar at the top containing 'İslemler', 'Vize', 'S.S.B.', 'Belgeler', and 'Tutuklu'. Below the navigation bar, there are several service categories listed in a grid:

- DOĞUM**: Doğum işlemleri, harçları ve gerekli belgeler hakkında bilgi alınabilmektedir.
- EVLİLİK**: Evlilik işlemleri, harçları ve gerekli belgeler hakkında bilgi alınabilmektedir.
- ASKERLİK**: Askerlik işlemleri, harçları ve gerekli belgeler hakkında bilgi alınabilmektedir.
- VATANDAŞLIK**: Vatandaşlık işlemleri, harçları ve gerekli belgeler hakkında bilgi alınabilmektedir.
- ADLI KONULAR**: Adli suç belgeleri, tebliğat işlemleri hakkında bilgi alınabilmektedir.
- ÇALIŞMA**: İşverenlik belgeleri, işlemleri ve çalışma baysarı / vizesiyle ilgili belgeler hakkında bilgi alınabilmektedir.
- NÜFUS**: Nüfus işlemleri, harçları ve gerekli belgeler hakkında bilgi alınabilmektedir.
- PASAPORT**: Pasaport işlemleri, harçları ve gerekli belgeler hakkında bilgi alınabilmektedir.
- NOTERLİK**: Noter işlemleri, harçları ve gerekli belgeler hakkında bilgi alınabilmektedir.
- ÖLÜM**: Ölüm Tescilli ve gerekli belgeler hakkında bilgi alınabilmektedir.
- DİĞER**: Devlet görevli işlemleri ve yabancı belgeleriyle ilgili işlemleri hakkında bilgi alınabilmektedir.

On the right side, there is a 'DUYURULAR' (Announcements) section with a news article titled 'ÇALIŞMA İZİN BELGELERİNDE (e-İŞSİZLİK) İLGIN DUYURU' dated 02.06.2023. Below this, there is a 'BİZİ ARAYIN' (Contact Us) section with the phone number +90 312 292 29 29 and a 'KONSOLOSLUK TV' section.

The website footer includes the URL 'konsolosluk.gov.tr' and social media icons for WhatsApp, Facebook, and Instagram.

- Konsolosluk Hizmetlerinde Sağladığımız Gelişmeyle 81 İlimizden Vatandaşlarımıza Yurtdışında Kaliteli Ve Hızlı Hizmette Yol Alındı.
- Yurtdışında sunduğumuz konsolosluk hizmetlerinin çeşitlilik ve kalitesinin artırılması; vatandaşlarımızın refah ve huzurunun pekiştirilmesi, 21 yıldır temel önceliğimiz, birinci vazifemiz olmuştur. Bu husus, dış politikamızın da ana sütunlarından birini oluşturmaktadır. Bu anlayışla, sunduğumuz hizmetleri yurtdışındaki vatandaşlarımızın talep ve beklentileri çerçevesinde gözden geçiriyor; belirlediğimiz ihtiyaç ve sorunları çözüm odaklı bir yaklaşımla ele alıyor; uygulamaya koyduğumuz yeniliklerle vatandaşlarımızın hayatlarına kolaylık katmak için gayret sarfediyoruz. Bu çerçevede vatandaşlarımıza sunulan hizmetlerde her biri ayrı bir milat oluşturan yeniliklere imza atılmıştır.
- Konsolosluk.Net üzerinden yaptığımız yıllık ortalama işlem sayısı 2 milyonu bulmaktadır. Sadece 2023 yılında 3.298.087 konsolosluk işlemi yapılmıştır.

- Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın istedikleri Temsilciliğimizde oy kullanmalarından, Dış Temsilciliklerimizde verilen vekaletnamelerin örneklerinin ülkemizdeki noterlerde alınabilmesine uzanan geniş bir yelpazede hizmetlerimiz genişletilmiş, zenginleştirilmiştir.
- Hizmeti vatandaşlarımıza götürme anlayışıyla, Dış Temsilciliklerimizin bulunduğu şehirlere uzak yerlerde ikamet eden vatandaşlarımıza yönelik olarak hizmete sunduğumuz Gezici Konsolosluk servisimiz yaygınlaştırılmıştır. Bu çerçevede, 2023 yılında 59 farklı şehirde 74 Gezici Konsolosluk Hizmeti verilmiştir.
- Kriz dönemlerinde yurtdışında bulunan vatandaşlarımızın yanında olunmuş; talep ve beklentilerine anında yanıt verebilmek amacıyla gerekli önlemler zamanlıca alınmış; ülkemize dönmek isteyen vatandaşlarımız güvenli bir şekilde tahliye edilmiştir.
- Konsolosluk işlemlerinin randevu usulüyle yapmaya başlanması ve böylelikle vatandaşlarımızın Dış Temsilciliklerimizdeki bekleme sürelerini kayda değer ölçüde kısaltılması önemli bir gelişme teşkil etmiştir. Sanal POS ve POS cihazı uygulamalarıyla, Dış Temsilciliklerimizde yapılan tahsilatlarda elektronik ödeme kolaylığı getirilmiştir.

- Uzaktan kimlik doğrulama imkânını kullanmak suretiyle,

gibi belgelere ilişkin başvuruların elektronik ortamda alınabilmesi için gerekli çalışmalar başlatılmıştır. Adalet Bakanlığı ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile birlikte yürüttüğümüz ortak çalışma neticesinde elektronik tebligat başvurularının Dış Temsilciliklerimizden de alınması uygulamasına başlanmıştır.

- Vatandaşlarımızın sorularını en hızlı şekilde yanıtlayabilmek için yapay zekâ uygulamamız Hızır geçen yıl Ağustos 2022'de kullanıma sunulmuştur. Konsolosluk Çağrı Merkezimize (KÇM) artık WhatsApp üzerinden de ulaşılabilmektedir. KÇM'de ayrıca görüntülü olarak Uluslararası İşaret Dili'nde de hizmet sunulmaktadır. KÇM'ye 2023 yılında toplam 947.450 çağrı gelmiştir.
- Aldığımız bu tedbirler ve vatandaş öncelikli anlayışımız doğrultusunda, yurtdışında vatandaşlarına en fazla sayı ve çeşitlilikte konsolosluk hizmeti sunan ülkelerin başında gelmekteyiz.
- Yurtdışındaki vatandaşlarımızın güvenlik ve refahı ile vatandaşlarımıza etkin ve verimli hizmet sunulması önümüzdeki dönemde de önceliğimiz olacaktır.

Büyükkelçiler Konferansları İllerimizin Uluslararası Alanda Tanıtımına Katkıda Bulundu

Dişşeri Bakanlığı tarafından her yıl tüm Büyükkelçilerimizin, Bakan ve üst düzey yetkililerimizin ve yabancı konuk Bakanların katılımıyla düzenlenen Büyükkelçiler Konferansları programına, Ankara'yla birlikte, bir veya iki ilimizi ziyaret programı da ekleyerek, kamu diplomasisi faaliyetinde bulunulmasının yanı sıra, söz konusu şehirlerimizin uluslararası planda tanınırlığına ve görünürlüğüne katkı sağlanmıştır. Bu çerçevede, 2008-2023 yılları arasında 14 Büyükkelçiler Konferansı düzenlenmiştir.

➤
Güçlü Demokrasi

➤
Dinamik Ekonomi

➤
Etkin Diplomasi

Ülkemizin Tarihi, Kültürel ve Doğal Mirasının Uluslararası Planda Tanıtılmasına ve Turizmin Gelişimine Katkıda Bulunduk

Ülkemizin çeşitli illerindeki tarihi ve kültürel mirasımızın uluslararası planda tanıtımı ve görünürlüğünün artırılması, böylelikle söz konusu mirasın bulunduğu iller başta olmak üzere ülkemize yönelik uluslararası turizmin teşviki, Dişşeri Bakanlığı'nın yoğun çaba gösterdiği alanlardan birini oluşturmuştur. Bu çerçevede, uluslararası planda büyük önemi haiz UNESCO Dünya Miras Listesi ile UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne ülkemizin tarihi, kültürel ve doğal mirasının kaydı ve UNESCO şehir ağlarına çeşitli illerimizin katılımı konusunda yerel yönetimler ve UNESCO Türkiye Millî Komitesi ile eşgüdüm halinde yürütülen çalışmalarda önemli ilerleme kaydedilmiştir. 2002 yılından önce UNESCO Dünya Miras Listesi'nde 9 varlığımız yer almaktayken, 2002-2023 döneminde 12 varlığımızın daha listeye kaydedilmesi sağlanmış, böylece listedeki unsurlarımızın sayısı 21'e ulaşmıştır.

UNESCO Dünya Miras Geçici Listesindeki Alanlarımız

Kültürel Miraslar

2002 yılından önce UNESCO Dünya Miras Geçici Listesi'nde 14 varlığımız yer alırken, 2002'den günümüze bu sayı yaklaşık 6 kat artarak 79'a yükselmiştir.

UNESCO DÜNYA MİRAS GEÇİCİ LİSTESİ

2002

2023

6 KAT ARTIŞ

Bu dönemde Mardin'den dünya miras geçici listesine dâhil edilen varlıklarımız:

*Zeynel Abidin Camii ve Mor Yakup (St. Jacob) Kilisesi, 2014

*Midyat ve Çevresindeki (Tur 'Abdin) Geç Antik ve Ortaçağ Dönemi Kilise ve Manastırları, 2021

Şehirlerimiz Uluslararası Kardeşlik Ağlarını Geliştirdi 2002-2023 Kardeş Şehir Gelişmeleri

- 2002'de 257 kardeş şehir ilişkisi tesis edilmişken, 2023'te bu sayı 8 kattan fazla artarak 2.147'ye yükselmiştir. Bahse konu artışa, Dış Temsilciliklerimizin Belediyelerimiz ve yabancı yerel yönetimlerle kurduğu olumlu ilişkilerin önemli katkısı olmuştur.
- Belediyelerimizin kardeş şehir ilişkilerinden en üst seviyede verim alabilmelerini teminen Dışişleri Bakanlığımızca gereken desteğin verilmesine devam edilecektir.

KARDEŞ ŞEHİR İLİŞKİLİ TESİS

2002

257

2023

2.147

8 KAT ARTIŞ

Avrupa Birliği Mali Yardımları ile Pek Çok Projenin Gerçekleşmesine Destek Olduk

Erasmus+ VE AVRUPA DAYANIŞMA PROGRAMI

2004-2023 dönemi boyunca Erasmus+ ve Avrupa Dayanışma Programları kapsamında gençlik, yükseköğretim, mesleki eğitim, okul eğitimi, yetişkin eğitimi ve spor alanlarında yaklaşık 39.500 projeye toplam 1,7 milyar Avro kaynak aktarılmıştır. Bu projelerle yurtdışına yaklaşık 569.000 hareketlilik yapılmıştır. Bu programlar kapsamında;

Mardin ilimiz özelinde

191 Proje

5.892.347 Avro

kaynak aktarılmıştır.

Bahsekonu projelerden 3.198 katılımcı istifade etmiş ve 1.901 katılımcı yurtdışındaki faaliyetlere iştirak etme imkanına sahip olmuştur.

KATILIM ÖNCESİ YARDIM ARACI (IPA)

2002-2023 yılları arasında AB finansmanlı çeşitli hibe programları aracılığıyla, sosyal ve bölgesel kalkınmaya, istihdamın artırılmasına, sivil toplum kuruluşları ile yerel aktörlerin idari kapasitelerinin güçlendirilmesi ve AB üyesi ülkelerdeki muadilleri ile işbirliklerinin geliştirilmesine yönelik sektörel/tematik çok sayıda proje desteklenmiştir. AB Başkanlığı'nın faydalanıcısı olduğu hibe programları kapsamında Mardin'de 6 projeye 250 bin Avro finansman desteği sağlanmıştır.

AB İletişim Stratejisi Kapsamındaki Faaliyetler

Türkiye'nin AB'ye katılım süreci, teknik olduğu kadar sektörel, sosyal ve kültürel konuları da içeren kapsamlı bir nitelik taşımaktadır. Bu ihtiyaç doğrultusunda 2010 yılında, Türkiye'ye ve AB'ye yönelik olmak üzere iki boyutlu Avrupa Birliği İletişim Stratejisi (ABİS) hayata geçirilmiştir. Strateji'nin hedef kitlesi arasında yerel ve ulusal medya, sivil toplum kuruluşları, akademi dünyası, yurtdışı Türkler, iş dünyası, kamu kurumları ve siyasal aktörler yer almaktadır. Bu çerçevede ilimizde ABİS kapsamında yapılan bazı önemli toplantılar aşağıda sunulmaktadır.

İl İl AB Toplantıları

"AB Yerelde Başlar" inancıyla ABİS kapsamında yerel düzeydeki paydaşlarımızın AB üyelik sürecimize olan destek ve katkılarını artırmak üzere 2021 yılından itibaren "İl İl AB" toplantı serileri başlatılmıştır. Bu kapsamda 21 Kasım 2022 tarihinde Mardin'de kamu kurumları, yerel yönetimler, sivil toplum, iş dünyası temsilcileri ve üniversite öğrencileri ile biraraya gelinmiştir. Toplantılarda 1.000'in üzerinde katılımcıya, Türkiye-AB ilişkilerindeki güncel gelişmeler ile bölgelerindeki AB proje, hibe, burs ve eğitim imkânları hakkında bilgilendirmede bulunulmuştur.

2002 - 2023

diyanet

5.239

Aile Temalı
Seminer ve Konferans

5 Adet

Aile ve Dini
Rehberlik Bürosu

10 Adet

Diyanet
Gençlik Merkezi

1.808

Bağımlılıkla
Mücadele Seminerleri
ve Konferansları

109 Adet

Hafızlık Belgesi
Alan Erkek
Öğrenci

62 Adet

Hafızlık Belgesi
Alan Kız
Öğrenci

1.156

Erkek Din
Görevlisi

98

Kadın
Din Görevlisi

37.099

Gençliğe Değer
Projesi Kapsamında
Ulaşılan Genç

1 Adet

Hafızlık Proje
Okulu

306 Adet

Toplam
Kur'an Kursu

998 Bin

Ücretsiz
Dağıtılan Eser

16

Engellilere
Yönelik
Faaliyet

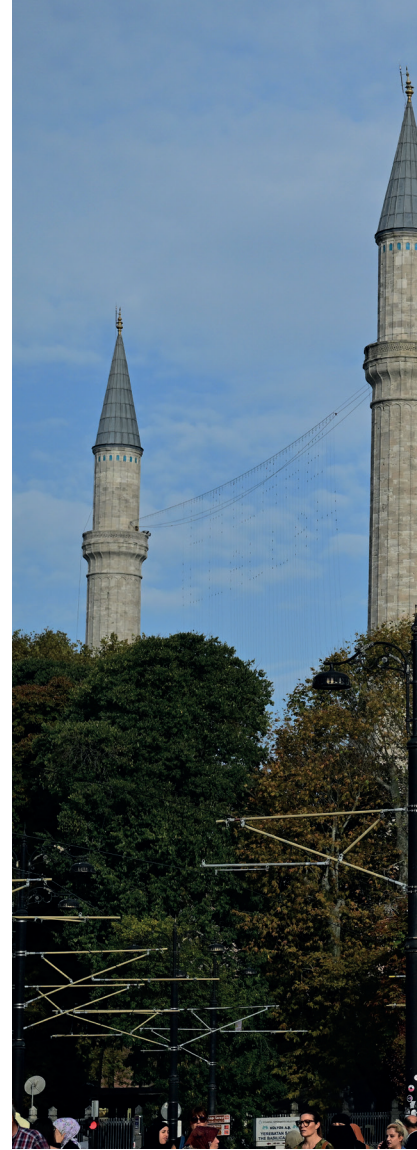

27.584

Din İstismarıyla
Mücadele
Kapsamında
Ulaşılan Vatandaş

Şehrin Ruhu, Sokağın Kalbi, Milletin Huzuru Camiler

Huzur yuvası, edep ve terbiye ocağı, ilim ve irfan dergâhı, kubbeleri altında gönülleri bir araya getiren ve İslam dininin şiarı olan camilerimiz birlik ve beraberliğimizin vücut bulduğu mekânlardır. İlimizde 2002 yılında 870 olan cami sayısı 2023 yılı itibarıyla 1.169'a ulaşmıştır.

Ramazan Ayı Faaliyetlerimiz

Ramazan Ayı Temalarımız

2012	“Selam”	2018	“İsraf Olmasın”
2013	“Helal Kazanç, Helal Lokma”	2019	“Ramazan ve İnfak”
2014	“Hiç Kimse Kimsesiz Kalmasın”	2020	“Ramazan ve Sorumluluk Bilinci”
2015	“Vakit İyilik Vakti”	2021	“Şifa Ayı Ramazan”
2016	“Gelin Gönüller Yapalım”	2022	“Ramazan ve Doğruluk”
2017	“Üzerinde Her Canın Hakkı Var”	2023	“Ramazan ve İnfak” olarak belirlenmiş, ilimizde de her yıl bu temalar çerçevesinde çeşitli faaliyetler yapılmıştır.

Başkanlığımız her yıl Ramazan ayında, bireysel ve toplumsal hayatımıza ışık tutan önemli bir temayı kamuoyunun gündemine taşımaktadır. Belirlenen temanın Ramazan ayı boyunca etraflı bir şekilde ele alınması ile toplumumuzda duyarlılık ve farkındalık oluşturulması hedeflenmektedir. Bu kapsamda Mardin’de yıllara göre farklı temalar çerçevesinde çeşitli faaliyetler yapılmıştır.

“Engeller, Hizmetimize Engel Değil”

İslam Dininin hedef kitlesi tüm insanlıktır. Bir insanın herhangi bir fiziksel probleminin olması o kişinin çalışmasına engel teşkil etmez. Engel tanımayan engellilerimizin istihdamına katkı sunmak üzere her kurumda olduğu gibi Diyanet İşleri Başkanlığı'nda da engellilere alan açılmakta, halka din hizmeti sunma noktasında kendilerine imkân sağlanmaktadır. İlimizde 2003 yılından bugüne kadar istihdam edilen engelli erkek personel sayısı 29, engelli kadın personel sayısı ise 5 olmuştur.

Diyanet Güvencesiyle Hac

Diyanet İşleri Başkanlığımız, ülkemize tanınan hac kontenjanı kapsamında hacca gitmek isteyen vatandaşlarımız için hac ibadetini eğitim, irşat ve hizmet ekseninde yürütmeyi, organizasyon süresince en iyi hizmeti sunmayı ve onlara usulüne uygun bir hac ibadeti yaptırmayı gaye edinmektedir.

Bu çerçevede, ilimizde 2002-2023 yılları arasında 17.505 vatandaşımız hac görevini ifa etmiştir.

Ücretsiz Eser Dağıtımı - “Herkes Okusun Diye...”

Diyanet İşleri Başkanlığı, toplumu din konusunda sağlam kaynaklara ve saahin dini bilgiye dayalı olarak hem vaaz, hutbe, konferans, seminer vb. faaliyetlerle hem de basılı, sesli, görüntülü, süreli ve dijital yayınları ile aydınlatmaktadır. Ayrıca, hazırladığımız bu yayınlar, okul ve Kur'an kursu gibi yerlere ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. Bu çerçevede 2023 yılına kadar ilimizde Başkanlığımıza ait yayınlardan ücretsiz olarak dağıtılan eser sayısı 998.837'ye ulaşmıştır.

“Yetkin ve Donanımlı Ekibi ile Diyanet”

Diyanet İşleri Başkanlığı, dini ve resmi anlamda yetkin ve gerekli şartları hâiz personeliyle güçlü bir ekip oluşturmaktadır. Öteden beri mihrapları imamsız, minberleri hatipsiz, minareleri ezansız bırakmayan din görevlilerimiz, sadece ezan okuma ya da namaz kıldırma gibi mesleki sorumluluklarıyla yetinmeyip toplumda din ve sosyal hizmet gönüllüleri olarak çalışan, çevrelerindeki insanların dertleriyle dertlenen kimselerdir.

Müftülüğümüzde İstihdam Edilen Kadın Personelimiz

Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından son yıllarda kadın personel istihdamına özel bir önem verilmiş, her ilde il müftü yardımcılığı kadrolarına kadın personelin atanması yönünde çalışmalar yapılmıştır. Ayrıca farklı ünvanlarda da kadın personelin müftülükler bünyesinde görev almasına özen gösterilmiştir. İlimizde bulunan kadın personel istihdamı 98'e ulaşmıştır.

Mevlid-i Nebi Haftası Faaliyetlerimiz

Mevlid-i Nebi Haftası Temalarımız

İnsanlığa İslam'ı tebliğ eden, hakkı ve hakikati öğreten, cennete giden yolda rehberlik edip her haliyle en güzel örneğimiz olan Hz. Muhammed Mustafa'nın (s.a.s.) dünyayı teşriflerinin yıl dönümü olarak kutlanan Mevlid-i Nebi Haftası kapsamında temalar belirlenerek çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Bu kapsamda Başkanlığımızca;

2002

“Çağımızda Sosyal Değişme ve İslam”

2003

“İslam'ın Güncel Sunumu”

2004

“Din, Kültür ve Çağdaşlık”

2005

"Dinin Dünya Barışına Katkısı"

2006

"İslam Ahlakı ve Sevgi"

2007

"İnsan Sevgisi"

2008

"İslam Medeniyetinde
Bir Arada Yaşama Tecrübesi"

2009

"Küreselleşen Dünyada Aile"

2010

"Hz. Peygamber ve Kur'an"

2011

"Hz. Peygamber ve
Merhamet Eğitimi"

2012

"Hz. Peygamber Kardeşlik Ahlakı
ve Hukuku"

2013

"Hz. Peygamber ve İnsan Onuru"

2014

"Hz. Peygamber ve İnsan
Yetiştirme Düzenimiz"

2015

"Hz. Peygamber ve Birlikte Yaşama
Ahlakı"

2016

"Hz. Peygamber Tevhid ve Vahdet"

2017

"Hz. Peygamber ve Güven
Toplumu"

2018

"Hz. Peygamber ve Gençlik"

2019

"Peygamberimiz ve Aile"

2020

"Peygamberimiz ve Çocuk"

2021

"Peygamberimiz ve Vefa"

2022

"Peygamberimiz, Cami ve İrşat"

2023

"Peygamberimiz, İman ve
İstikamet" olarak belirlenmiş,
ilimizde de bu temalar çerçevesin-
de faaliyetler düzenlenmiştir.

15 Temmuz Demokrasi ve

Milli Birlik Günü Faaliyetlerimiz

“Ezanları Susturan Darbelerden, Darbeleri Susturan Salâlara”

Tarihten beri nice zorlukların üstesinden gelen aziz milletimiz, yine büyük bir inanç, azim ve kararlılıkla dinine, değerlerine, hürriyetine, bağımsızlığına ve hukukuna sahip çıkmış; 15 Temmuz hain darbe girişimi, Allah'ın inayeti ve aziz milletimizin cesaretiyle bütün dünyaya örnek olacak şanlı bir direnişle bertaraf edilmiştir.

Başkanlığımız her 15 Temmuz'da, unutmamak ve unutturmamak adına “Ezanları Susturan Darbelerden, Darbeleri Susturan Salâlara” temasıyla çeşitli programlar düzenlemektedir. İlimizde bu tema kapsamında her yıl dönümünde 15 Temmuz gecesi darbeleri susturan salâlar 00.13'te tüm camilerimizde yeniden okunmakta, öğlen namazları öncesi '15 Temmuz Şehitleri Anma ve Mevlid Programları' düzenlenmekte ve milli hafızamızı canlı tutacak çeşitli faaliyetler yapılmaktadır.

Camiler ve Din Görevlileri Haftası Faaliyetlerimiz

Cami eksenli din hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesini sağlamak ve caminin toplumsal hayattaki önemine ve işlevlerine vurgu yapmak amacıyla 1986 yılından itibaren her yıl 1-7 Ekim tarihlerinde kutlanan 'Camiler ve Din Görevlileri Haftası' münasebetiyle din görevlilerine yönelik etkinlikler düzenlemekteyiz.

Hafızlık	Kur'an-ı Kerim Güzel Okuma	Etkili Hutbe Sunumu	Ezanı Güzel Okuma	Hutbe ve Şiir Yazma Yarışmaları
----------	----------------------------	---------------------	-------------------	---------------------------------

Bu vesile ile her yıl din görevlileri arasında 'Hafızlık, Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma, Ezanı Güzel Okuma, Etkili Hutbe Sunumu, Hutbe ve Şiir Yazma Yarışmaları' yapılmaktadır. Ayrıca 2011 yılından itibaren Başkanlığımız tarafından haftaya özel olarak belirlenen temalar kapsamında vaazlar verilmekte, hutbe okunmakta bunun yanı sıra imam-hatip lisesi öğrencilerine ve KYK'lerde kalan öğrencilere yönelik seminer, halka yönelik panel ve programlar düzenlenmektedir.

Sosyal ve Kültürel İçerikli Din Hizmetleri

Aile Temalı Çalışmalarımız

“Mutlu Aile: Mutlu Toplum”

Dünyadaki en önemli kurum ailedir. Alternatifi yoktur. Hayatın her bir dönemi için ailenin önemi çok büyüktür. Bir aile âniyle, geçmişiyile, geleceğiyle yüzlerce kişiyi etkiler. Bu yapı zarar gördüğünde çocuk, genç, yaşlı herkes zarar görür. Huzurlu, mutlu ve güçlü aileler sağlam bir toplumu oluşturur. Aileyi destekleyen her çalışma topluma güç katar. Diyanet İşleri Başkanlığımız, son yıllarda bu alandaki çalışmalarına yoğunluk vermiş olup seminer, konferans vb. faaliyetlerle toplumu bilinçlendirme çalışmaları yürütmektedir. Toplumun çekirdeğini oluşturan ailenin korunması ve güçlendirilmesi amacıyla **her yıl 15 Mayıs'ı içine alan hafta “Aile Haftası” olarak kutlanmaktadır.**

İyilik ailede başlar.

Aile Haftası Temaları

2014	“Ailede Sevgi ve Samimiyet”	2019	“İyilik Ekseninde Aile”	Temaları belirlenmiş ve ülke genelinde olduğu gibi, ilimizde de bu kapsamda etkinlikler düzenlenmiştir. Ayrıca farklı zaman dilimlerinde çeşitli vesilelerle aile konusunda ilimizde pek çok seminer, konferans vb. faaliyetler vasıtasıyla vatandaşlarımıza yönelik farkındalık çalışmaları yapılmıştır. 2023 yılına kadar bu kapsamda yürütülen faaliyetlerin sayısı 5.239 'a ulaşmıştır.
2015	“Bir Yetime Aile Olmak”	2020	pandemi nedeniyle bu başlık altında özel bir çalışma yapılamamıştır.	
2016	“Mahremiyet Bağlamında Sosyal Medya ve Aile”	2021	“Merhamet Ekseninde Aile İçi İletişim”	
2017	“Sadakat ve Güven Bağlamında Aile”	2022	“Dijital Dünyada Değerleriyle Aile Olmak”	
2018	“Adalet ve İhsan Bağlamında Aile”	2023	“En Güvenli Sığınağımız: Aile”	

“Hayatı Paylaşmak İçin Engel Yok”

Başkanlığımız engelliler konusunda toplumumuzda var olan bilinç, farkındalık ve duyarlılığı artırmak; engelli kardeşlerimizin dini vebelerini kolay bir şekilde yerine getirebilmelerine yardımcı olmak ve din hizmetlerinden daha fazla istifade edebilmelerini temin etmek amacıyla manevi rehberlik ve dini danışmanlık hizmetleri sunmaktadır.

2016 yılından itibaren il ve ilçe müftülüklerinde engelli koordinatörlükleri kurulmuş, bugüne kadar engelli vatandaşlarımıza yönelik birçok seminer ve konferanslar düzenlenmiş, manevi rehberlik hizmetleri yürütülmüştür. İlimizde 2023 yılı itibarıyla konuyla ilgili 16 faaliyet (seminer, konferans vb.) yapılmıştır.

“Madde Bağımlılığı ile Mücadele Sürüyor”

Başkanlığımız kötü ve zararlı alışkanlıklar gibi ortak duyarlılık ve çözüm gerektiren toplumsal problemlerde dini bilgi açısından topluma rehberlik etmeyi, bu sorunların çözümüne yönelik çalışmalar yürüten ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içerisinde hareket etmeyi bir görev bilmektedir. İlimizde manevi destek çalışmaları yapılarak her türlü bağımlılığın önüne geçmek hedeflemektedir. Bu kapsamda, ilimizde bağımlılıkla mücadele konulu faaliyet (seminer, konferans vb.) sayısı 2023 yılı itibarıyla 1.808'e ulaşmıştır.

Aile ve Dini Rehberlik B rolarımız

En Değerli Hazinemiz: Ailemiz

Ailenin kurulması, korunması ve güçlendirilmesi hususunda toplumsal farkındalık oluşturmak, dini, sosyal ve kültürel içerikli etkinlikler düzenleyerek Kur'an ve Sünnet ışığında topluma aile hakkında sahil dini bilgiler vermek, aile sorunlarının çözümüne yönelik dini danışmanlık ve rehberlik hizmeti sunmak amacıyla ilimizde kurulan ADRB (Aile ve Dini Rehberlik Bürosu) sayısı 2023 yılı itibarıyla 5 olmuştur.

2023

5

ADRB
Aile ve Dini
Rehberlik Bürosu

**Aile olmak,
sevinci ve kederi, varlığı ve yokluğu
paylaşmaktır.**

8 Mart

Dünya Kadınlar Günü Faaliyetlerimiz

Kadının onurunu ve toplumsal konumunu hedef alan, onu cinsiyeti üzerinden ayrımcılığa tabi tutan her türlü düşünce ve davranış İslam'a aykırıdır. Yüce dinimiz İslam'a göre, insanlık paydasında buluşan kadın ve erkeğin dünyada bulunuş gayesi, Allah'a itaat ve yaratılmışlara merhametle yeryüzünde iyiliğin egemen olması için gayret etmektir. Kulluk sorumluluğu ve insanlık değeri açısından kadın ve erkek arasında hiçbir fark yoktur.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü Temaları;

2013 - "İslam ve Kadın Onuru"

2014 - "Kadınların ve Kız Çocuklarının Eğitimi, İslam'ın Kadın Eğitimiye Verdiği Değer, Kadına Verdiği Değer"

2015 - "Mülteci Kadınlar"

2016 - "Göç Bağlamında Kadın ve Dayanışma"

2017 - "Bilgi ve Değer Bağlamında Kadın"

2018 - "Adalet ve Hakkaniyet Bağlamında Kadın"

2019 - "Geçmişten Geleceğe Kadın ve Toplum"

2020 - "Üretim ve Tüketim Ekseninde Kadın"

2021 - "Manevi Hayatta İzdüşümleri ile Kadın"

2022 - "Değişen Dünyada Kadın Olmak"

2023 - "Deprem, Olağanüstü Haller ve Kadın" temaları belirlenmiş ve bu kapsamda ülke genelinde olduğu gibi ilimizde de halkımıza yönelik konferans, panel, seminer vb. etkinlikler düzenlenmiştir.

Nikâh

“Aile Kurumu Güçlendikçe Toplum Daha Da Güçlenecektir.”

‘Ey insanlar! Şüphesiz sizi bir erkek ile bir dişiden yarattık, tanışasınız diye sizi kavim ve kabilelere ayırdık...’(Hucurat 49/13)

Bir annenin kalbinin derinliklerindeki sevgi ve özlem, bir babanın yüreğinin genişliği, eşler arasındaki sadakatin derinliği, bir evlâdın anne-babaya gösterdiği saygının asaleti ancak bir aile olmakla anlaşılabilir. Bir kadınla bir erkeğin evlilik birliği kurmasını sağlayan, yasal bir işlem olmaktan öte sağlıklı nesiller yetiştirmenin teminatı olan nikâh büyük öneme sahiptir.

Aralık 2017’de il ve ilçe müftülüklerine resmi olarak nikâh kıyma yetkisi verilmesiyle bugüne kadar birçok çiftin nikâhında il ve ilçe müftülerimiz görev almıştır.

Bu kutsal görevin müftülerimize tevdi edilmesiyle milletimizin teveccühü kazanılmış ve müftülüğümüze müracaat ederek kıyılan **nikâh sayısı 2.508’e** ulaşmıştır.

Din İstismarı ile Mücadele Faaliyetlerimiz

Diyanet İşleri Başkanlığı, dini istismar ederek milletimizin birlik ve beraberliğini bozmak isteyen, din kılıfı altında çıkar hesabı yapan, Müslümanlara zarar verme konusunda sınır tanımayan ve genç nesilleri kötü emellerine alet eden FETÖ, DEAŞ, PKK/PYD, Boko Haram, eş-Şebab gibi İslam dünyasını kana bulayan örgütlere karşı halkı bilinç düzeyinde uyarmakta, sahih bilgiye dayalı din hizmeti, yaygın din eğitimi ve irşat faaliyetleriyle halkımıza manevi rehberlikte bulunmaktadır.

“Ümmetin Birlik ve Beraberliğini Tehdit Eden Din İstismarı”

Bu çerçevede, 2023 yılı itibarıyla Mardin’de din istismarıyla mücadele kapsamında **27.584** vatandaşımıza ulaşılmıştır.

Gençlik Faaliyetlerimiz

- "Gençliğe Değer"
- "Geleceğimiz: Gençliğimiz"
- "Gençlere Yatırım Geleceğe Değer Katar"
- "Zamanın Ruhu ve Gençlik"

Gençlik Koordinatörlerimiz

Gençlere yönelik hizmetlerin sistematik bir şekilde gerçekleştirilmesini, ortak konuların eş zamanlı olarak işlenebilmesini, koordinasyonun dinamik bir teşkilat yapısıyla sürekliliğini sağlamak amacıyla; ilimizde ve ilçelerimizdeki gençlik koordinatörleri, gençlerle birebir faaliyetler yürüttükleri gibi, kurumlar arası iş birliği esasına dayanarak proje bazlı çalışmalar da üretmektedir. Gençlerin dini bilgilerini artırmak, milli ve manevi değerlerimize uygun sosyalleşmelerine imkân oluşturmak, gençleri cami ve din görevlileri ile buluşturacak örnek projeler üretmek, bu sayede doğru din eğitimi almış, ahlaklı, kendisine, ailesine, dinine ve vatanına faydalı bir gençlik oluşmasına katkı sağlamak amacıyla ilimizde gençlerle alakalı pek çok seminer, konferans vb. faaliyet yapılmıştır.

Gençlik Kamplarımız

Gençlerimiz sanal dünyanın pençesinde kendilerini kaybetmekte, reel dünyanın dışında farklı bir yaşam tarzı içerisinde hayatlarına devam etmektedirler. Gençlerimiz; her şeyin sanal olmadığını sosyal paylaşımın sadece belirli siteler ve forumlarda değil, görünür âlemde kendini bulduğunu kamplar vesilesiyle öğrenmektedir. Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından düzenlenen gençlik kamplarına Başkanlığımız da maneviyat istasyonlarıyla, liyakatli din görevlilerimiz vasıtasıyla katkı sağlamaktadır. Bu kapsamda ilimizden pek çok gencimiz gençlik kamplarına katılarak bu etkinliklerden istifade etmiştir.

Gençlik Merkezlerimiz

Başkanlığımızın gençlik çalışmalarının programlı bir şekilde yürütülmesine katkı sağlamak amacıyla gençlerimize çok yönlü hizmet imkânı sunulabilmesi için Diyanet gençlik merkezleri açılmaktadır. 2019 yılı içerisinde 81 il merkezinin tamamını kapsayacak bir şekilde çoğaltılması hedeflenen bu merkezlerin, her gün açık tutularak gençlerin her zaman rahatlıkla uğrayabilecekleri mekânlar olması amaçlanmaktadır. Bu merkezlerimizde kütüphane, bilgisayar odası, spor alanı, yemekhane ve çok amaçlı salonlar bulunması, gençlerimizin belirli aralıklarla bir araya gelip beraber faaliyet yaptıkları ve hoşça vakit geçirdikleri nezih mekânlar olması hedeflenmektedir. İlimizde **10 adet Diyanet Gençlik Merkezi** bulunmaktadır.

“Gençliğe Değer” projesi kapsamında **37.099** gencimize ulaşılmıştır.

“GENÇLİĞE DEĞER PROJEMİZ” Kapsamındaki Faaliyetlerimiz

Mevlid-i Nebi Haftası etkinlikleri kapsamında başlatılan önemli projelerden biri il ve ilçelerde başlatılan ‘Gençliğe Değer Projesi’dir. Bu proje kapsamında her bir din görevlisinin en az 10 gencimize ulaşması, onlarla birebir irtibat kurarak gençlik çalışması yapılması hedeflenmektedir. Proje il ve ilçelerde müftülüklerimizdeki gençlik koordinatörlerince yürütülmektedir. Projede arzu edilen hedeflerin gerçekleştirilebilmesi, verimin artırılması amacıyla görev alan din görevlilerine eğitim verilmektedir. İl ve ilçe müftülüklerimizde din görevlilerimiz teşvik edilmekte ve onlara rehberlik yapılmaktadır. Gençlik halkaları oluşturularak gençlere ulaşmaya çalışılmaktadır. İlimizde “Gençliğe Değer” projesi kapsamında **37.099 gencimize ulaşılmıştır.**

“ŞEHİTLERİMİZİN EMANETİ, EMANETİMİZDİR!”

Şehit ailesi olmak, gazi olmak, değerleri uğruna canını feda edecek bir yüreğe sahip olmak hem dünyada hem ahirette büyük bir onurdur.

Canları pahasına vatani müdafaa eden, haklarını ödeyemeyeceğimiz şehit ve gazilerimize bir vefa borcu olarak devletimizin sunduğu imkânlardan biri de, onların emanetlerini kamusal alanda istihdam etmektir. Diğer kurumlarda olduğu gibi Müftülüğümüz bünyesinde de şehit yakını ve gazilerimiz istihdam edilerek görev yapmaktadır.

İlimizde istihdam edilen şehit yakını ve gazi olan personel sayısı 2023 yılı itibarıyla 23’tür.

Hafızlık Eğitimi

Kur'an'ı Taşıyan Gönüller: Hafızlarımız

Gerçek anlamda hafızlık, Kur'an-ı Kerim'i akla ve kalbe yerleştirmek, hayata ve ahlaka kılavuz yapmak, anlayarak aydınlattığı yoldan yürümektir. Bu doğrultuda ülkemizde çok sayıda hafız yetişmiş ve yetişmeye devam etmektedir. Ayrıca yeni uygulamaya konulan 'Kur'an'ı Anlama Projesi' ile hafızlarımızın Kur'an okurken mana boyutuna da vâkıf olmaları hedeflenmektedir.

Hafızlık eğitimi, Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesindeki Kur'an kurslarında verilmektedir. Başkanlığımız bugünün şartları ve imkânları çerçevesinde hafızlık eğitimini daha etkin ve verimli bir hale getirmek amacıyla yeni bir anlayış ve uygulamayı yürürlüğe koymak için çalışmalarına devam etmektedir. Bu çalışmalar çerçevesinde merkezi konumda bulunan, fiziki açıdan gerekli donanımına sahip kurslarda hizmetin gerektirdiği yeterliliğe sahip öğreticiler vasıtasıyla hafızlık eğitimi verilmektedir. İlimizdeki hafızlık belgesi alan erkek ve kız öğrenci sayısına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

HAFIZLIK BELGESİ ALAN KIZ ÖĞRENCİ SAYISI

2002

2023

HAFIZLIK BELGESİ ALAN ERKEK ÖĞRENCİ SAYISI

2002

2023

2014-2023 yılları arasında Mardin ilimizde
toplam hafızlık belgesi alan öğrenci sayısı

486

Okul-Kur'an Kursu İş Birliğine Dayalı

Örgün Eğitimle Birlikte Hafızlık Projesi

“Okulla Birlikte Hafızlık İmkkanı”

Başkanlığımız ve Milli Eğitim Bakanlığı iş birliğinde hazırlanan proje; örgün eğitime devam eden ve aynı zamanda hafızlık yapmak isteyen öğrencilerin, hafızlık eğitimi ile hafızlık sonrası eğitim öğretim süreçlerinin etkin, verimli ve sistematik bir şekilde gerçekleştirilmesini amaçlamaktadır. Belirlenen imam-hatip okulları ile Kur'an kursları iş birliğinde gerçekleştirilecek hafızlık eğitimi çerçevesinde hafızlık sonrası eğitim öğretim süreçlerine ilişkin mesleki, akademik, sosyal, kültürel, sportif ve ahlaki gelişim alanlarının destekleneceği faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

İlimizde **2023 yılı itibarıyla 1 adet hafızlık proje okulu** bulunmaktadır. Bu okullarda 2023-2024 eğitim-öğretim döneminde öğrenim gören **öğrenci sayısı 94**'tür. İlimizde, bu proje okulunda eğitimin başladığı tarihten bugüne kadar **94 öğrenci mezun** olmuştur.

2023

1
Mardin
Hafızlık
Proje
Okulu

İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları

7'DEN 70'E HERKES İÇİN KUR'AN KURSU

2012 yılında Türkiye genelinde uygulanmaya başlayan "İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları" programı, din eğitimi almak isteyen her vatandaşın hizmetlerimize ulaşma imkânı sunmuştur. Öğrenciyi merkeze alan bu sistem sayesinde gerek mesai saatleri dışında gerekse hafta sonu dersleriyle Kur'an eğitimi, talebe uygun biçimde süreklilik kazanmıştır. Diyanet İşleri Başkanlığı koordinesinde her yaş grubuna yönelik Kur'an-ı Kerim eğitimi ve İslam dini esasları ile ilgili bilgilerin verildiği ihtiyaç odaklı Kur'an kursu sayısı; 2002-2003 Eğitim-Öğretim Yılı'nda 10 iken 2023-2024 Eğitim-Öğretim Yılı'nda 202'ye ulaşmıştır.

Mardin
Toplam
Kur'an Kursu
Sayısı

2023

○ 306

Yaz Kur'an Kursları

“Camiler Çocuk Dolsun, Ahlakı Kur'an Olsun”

2012 yılında 5. sınıf öncesi çocuklara da cami ve yaz Kur'an kursu kapılarının açılmasıyla birlikte, her yıl üç milyonu aşkın çocuk Kur'an-ı Kerim ile buluşmaktadır. Öğrencilerimiz kurslarda Kur'an-ı Kerim, itikat, ibadet, siyer ve ahlak dersleri görmektedir. Ayrıca 81 il ve tüm ilçelerinde yaz Kur'an kursu öğrencilerine yönelik 'Mahremiyet Bilinci', 'Çevre Ahlakı' ve 'Bağımlılıkla Mücadele' gibi seminerler de düzenlenmektedir. Mardin'de 2002 yılında 5.518 olan yaz Kur'an kursu öğrenci sayısı 2023 yılı itibarıyla 31.235'e ulaşmıştır.

YAZ KUR'AN KURSU ÖĞRENCİ SAYISI

2002

5.518

2023

31.235

4-6 Yaş Kur'an Kursu

“Minik Kalplerde Kur'an Sevgisi”

'Beşikten mezara kadar ilim öğreniniz.' emri doğrultusunda, çocuklarımızın yaşları gereği ihtiyaç duydukları gelişim süreçlerine katkıda bulunmak, İslam dininin değerlerini öğretip Allah'ı ve Peygamber'i sevgi temelinde tanıtmak, çocuklara değerler eğitimi vermek amacıyla 2013 yılında pilot uygulama olarak başlayan 4-6 yaş Kur'an kursları, Başkanlığımıza bağlı olarak hizmet vermektedir.

4-6 yaş Kur'an kurslarımızın sayısı, halkımızın talebi doğrultusunda giderek artış göstermektedir. 2022-2023 yılı eğitim öğretim döneminde ilimizdeki **90 adet 4-6 yaş Kur'an kursu ile çocuklarımıza eğitim verilmektedir.**

Mültecilere Yönelik Kur'an Kursu Eğitimi Hizmetlerimiz

“Ülkemizin Mazlum Misafirleri”

İnsanların zorunlu nedenlerle başka diyarlara göç etmesi insanlık tarihiyle yaşıttır. Günümüz dünyasında savaş, işgal vb. sebeplerle her yıl yüz binlerce insan mülteci durumuna düşmektedir. Kimsesizlere kucak açmak, İslam medeniyetinin en temel hususiyetlerinden birisidir.

İçişleri Bakanlığı başta olmak üzere diğer kurumlarımızla işbirliği içinde, gerek kamplarda gerekse diğer mekânlarda sosyal ve kültürel hizmetler yanında din eğitimi ve din hizmetlerine yönelik pek çok çalışma yapılmaktadır. Bu çalışmalar, söz konusu muhatap kitlenin sahipsiz, bilginin ışığında din eğitimi almalarını, dini görünümü terör örgütlerinin propagandaları karşısında bilinçlenmelerini, toplumdaki birlik, beraberlik ve kardeşlik ruhunun güçlendirilmesini amaçlamaktadır.

MARDİN İLİMİZE

2003-2023 YILLARI ARASINDA TOPLAM 5 MİLYAR 732 MİLYON TL

Yatırım Yaptık

15.258

Elektrik
Dağıtım Hattı
Uzunluğu (Km)

825

Doğal Gaz
Dağıtım Hattı
Uzunluğu (Km)

4,6 Milyar

Elektrik Sektörü
Yatırımları (TL)

1,1 Milyar

Petrol ve Doğalgaz
Sektörü
Yatırımları (TL)

Milli kaynaklarımızı önceleyen stratejimiz ile tüm enerji kaynaklarımızı sürdürülebilirlik ilkesi doğrultusunda milletimizin hizmetine sunarak son **21 yılda “Bağımsız Enerji, Güçlü Türkiye”** sloganıyla pek çok projeyi hayata geçirdik.

3,86 Milyon

Madencilik Sektörü
Yatırımları (TL)

2003 - 2023

enerji ve

tabii
kaynaklar

BAĞIMSIZ ENERJİ GÜÇLÜ TÜRKİYE

Geleceğin Türkiye'sini teminat altına alıyoruz.

Ülkemizin artan enerji talebini dikkate alıyor ve yerli ve milli enerji çözümlerine yöneliyoruz. Yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarına önem veriyor, yurtiçi enerji üretimini artırıyoruz. Yer altı ve yer üstü kaynaklarımızı ülke ekonomisine yüksek katma değer sağlayacak şekilde değerlendiriyoruz. Enerji sektörünü büyüterek geleceğin Türkiye'sini teminat altına alıyoruz.

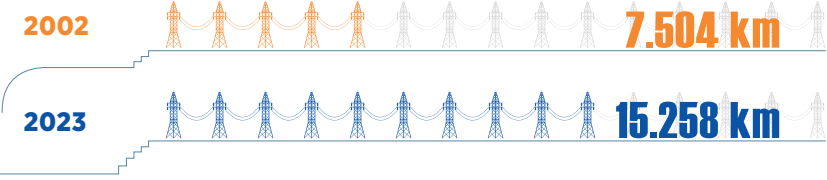
Enerji Altyapısını Güçlendirerek

Vatandaşlarımıza Sunulan Hizmet Kalitesini Artırdık

Mardin' de son 21 yılda yaklaşık 4,6 milyar TL tutarında elektrik sektörü yatırımı yapıldı. Mardin'de 2002 yılında 7.504 km olan elektrik dağıtım hattı uzunluğunu 15.258 km'ye çıkardık. Bu çalışmalarımızın ve yatırımlarımızın neticesinde Mardin ilimizde 342.659 elektrik abonесinin aldığı hizmet kalitesini artırdık.

ELEKTRİK DAĞITIM HATTI UZUNLUĞU

Mardin'e 2002 yılında elektrik üretim tesisleri yatırımı dâhil 3,1 milyon TL enerji yatırımı yapılmışken, 2003-2023 (Haziran ayı sonu) yılları arasında 5,7 milyar TL, 2023 (Haziran ayı sonu) yılında ise 1,3 milyar TL enerji yatırımı yapıldı.

ENERJİ YATIRIMLARI

Son 21 yılda devreye giren yeni santraller ve kapasite artışları ile birlikte 2,8 milyar TL tutarında 1.459 MW Kurulu güce sahip santral kazandırıldı. Ayrıca Mardin ilimizde 4,7 MW toplam kurulu güce sahip 1 adet büyüköte enerji santrali inşası devam etmektedir.

1.459 MW
kurulu güce sahip santral
kazandırıldı.

1 Adet
inşası devam eden santral

Yeraltı Zenginliklerimizi Ekonomimize Kazandırıyoruz

Enerji sektörünün tüm alanlarında yapılan yatırımlarla üretim kapasitesini artırdık.

Madencilik ile petrol ve doğalgaz sektörlerinde yatırımların önünü açtık.

2003-2023

3,86 Milyon TL

Madencilik Yatırımı

2003-2023

1,1 Milyar TL

Petrol ve Doğalgaz Yatırımı

21 yıl içerisinde yürütülen arama çalışmaları sonucunda bulunan rezervler;

KUVARS

17,5 Milyon Ton

MERMER

259,3 Milyon Ton

Vatandaşlarımızın Isınma Sorununu Çözüyoruz

Sosyal Devlet olmanın gereği olarak Mardin ilimizde ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza 2003'den 2023 yılı Haziran sonuna kadar toplam 304 milyon TL değerinde 369.518 ton kömür yardımında bulunulmuştur.

Tüm Şehirlerimize Doğal Gaz Ulaştırdık, Sıra İlçelerimizde

2023'te enerji alanında dev projelere imza atan Türkiye, doğal gaz ve petrol keşifleri, yenilenebilir enerji santralleri, sondaj ve sismik araştırma gemileri, dev doğal gaz depolama tesisleri ve uluslararası boru hatlarıyla enerjide merkez olmaya hazırlanıyor.

2015 yılında doğalgaz ile tanıştırdığımız Mardin'de Artuklu, Dargeçit, Kızıltepe, Mazıdağı, Midyat, Nusaybin, Ömerli, Savur ve Yeşilli bölgelerine doğalgaz arzı sağladık. İlimizde şu an 80.945 sayaç bazlı doğalgaz abonesi bulunmaktadır. Mardin'de doğalgaz dağıtım hattı uzunluğu 825 km'ye ulaştırıldı.

Doğal gaz dağıtım hattı

825 KM'ye ulaştırıldı.

MARDİN İLİMİZE

2002-2023 YILLARI ARASINDA TOPLAM 2 MİLYAR 698 MİLYON TL

Yatırım ve Destek Sağladık

3

Yurt

4.505

Yurt Kapasitesi

57.305

Lisanslı Sporcu

2.283.500

Gençlik Merkezlerinde
Faaliyetlere Katılan
Gençler

172

Spor Kulübü

31

Spor Tesisi

9

Gençlik Merkezi

61.893

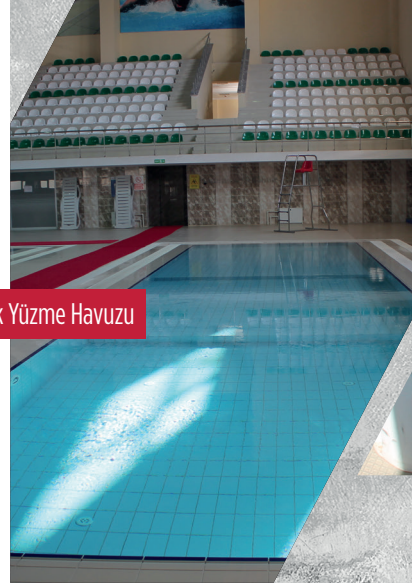
Gençlik Merkezleri
Üyesi

2002 - 2023

gençlik
ve
spor

Gençlik Değişimin ve Gelişimin Öncüsü

Gelişen ve değişen dünyada daima yeni kalan, inovatif düşünebilen, donanımlı ve geleceğe karşı duyarlı bir gençlik anlayışıyla çalışıyor, yarının dünyasını inşa edecek gençlerimizin imkan ve kabiliyetlerini daima artırıyoruz.

Yarı Olimpik Yüzme Havuzu

Mardin Sentetik Çim Saha

T.C. GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI MARDİN - YEŞİLLİ GENÇLİK MERKEZİ

Mardin Gençlik ve Spor Tesisleri

İlimizde Yapılan Spor Tesisleri

2002-2023 yılları arasında
861.887.386,00 TL yatırımla
31 Adet spor tesisi kazandırdık.

- Mardin Gençlik Merkezi
- Mardin Artuklu Spor Salonu
- Artuklu Yarı Olimpik Yüzme Havuzu
- Artuklu Sentetik Çim Yüzeyle Futbol Sahası+Soyunma Odası+Tribün
- Kasımiye Erkek Öğrenci Yurdu
- Mardin Kız Öğrenci Yurdu C Blok
- Mardin Kız Öğrenci Yurdu D Blok
- Mardin Kız Öğrenci Yurdu E Blok
- 5 Adet Sentetik Çim Saha
- 10 Adet Sentetik Saha Yapımı

- 5 Adet Sentetik Çim Saha (İl Müdürlüğü) (Spor Toto)
- 10 Adet Sentetik Saha Yapımı (İl Müdürlüğü) (Spor Toto)
- Yalım Yarı Olimpik Yüzme Havuzu (Artuklu Belediye Başkanlığı) (Spor Toto)
- 10 Adet Sentetik Çim Saha (Artuklu Belediye Başkanlığı) (Spor Toto)
- Dargeçit Yarı Olimpik Yüzme Havuzu (Dargeçit Belediye Başkanlığı) (Spor Toto)
- Dargeçit Gençlik Merkezi
- Kızıltepe Spor Kompleksi 2 Adet Açık Tenis Kortu
- Yarı Olimpik Yüzme Havuzu

İlimizde Yapılan Bakım-Onarım Çalışmaları:

2002-2022 yılları arasında
16.860.357 harcanarak **19 adet spor
tesisinin** bakım-onarımı yapılmıştır.

Gençlik Merkezi

Gençlik Merkezi

Yarı Olimpik Yüzme Havuzu

Mardin Sentetik Çim Saha

Spor Toto Destekleri Tesis Sayımız Artıyor

İlimizde Yapılan Spor Tesisleri

Mardin ilimize 2002-2023 yılları arasında reklam karşılığı olarak 1.259.478.963 TL tutarında 123 spor tesisi kazandırdık.

- 5 Adet Sentetik Çim Saha (İl Müdürlüğü)
- 10 Adet Sentetik Saha Yapımı (İl Müdürlüğü)
- Yalım Yarı Olimpik Yüzme Havuzu (Artuklu Belediye Başkanlığı)
- 10 Adet Sentetik Çim Saha (Artuklu Belediye Başkanlığı)(Spor Toto)
- Dargeçit Yarı Olimpik Yüzme Havuzu (Dargeçit Belediye Başkanlığı)
- Dargeçit Gençlik Merkezi (Dargeçit Belediye Başkanlığı)
- 10 Adet Sentetik Çim Saha Ve 10 Adet Pota (Dargeçit Belediye Başkanlığı)
- 1 Adet Sentetik Saha Ve Basketbol Sahası (Dargeçit Belediye Başkanlığı)

- Derik Spor Salonu (Spor Toto)
- Cevizli Gençlik Merkezi (Mardin Büyükşehir Belediye Başkanlığı)
- Kızıltepe Sentetik Çim Yüzeyle Futbol Sahası
- Kızıltepe Halı Saha (Kızıltepe Belediye Başkanlığı)
- Kızıltepe Yarı Olimpik Yüzme Havuzu (Kızıltepe Belediye Başkanlığı)
- 5 Adet Sentetik Çim Saha Ve 2 Adet Tenis
- Kortu Yapılması Kızıltepe Belediye Başkanlığı
- Atletizm Pisti Yapılması (Mardin Büyükşehir Belediye Başkanlığı)
- 5 Adet Sentetik Saha Ve 5 Adet Pota (Mazıdağı Belediye Başkanlığı)
- Midyat Acırlı Kapalı Futbol Sahası
- Midyat Gelinkaya Futbol Sahası
- Nusaybin Yarı Olimpik Yüzme Havuzu (Nusaybin Belediye Başkanlığı)

Spor Hizmet ve Faaliyetleri

MARDİN'İN LİSANSLI SPORCU SAYISI

2002

172

2023

77.345

MARDİN'DEKİ SPOR KULÜP SAYISI

2002

8

2023

223

Mardin İli Spor Etkinlerine Katılım

- Mardin ilimizde düzenlenen Okul Sporları, Anadolu Yıldızlar Ligi, Ünilig, Yüzme Bilmeyen Kalmasın, Yaz Spor Okulları, İl Spor Merkezleri, Evinin Sultanları Voleybol ve Sokaklar Bizim 3x3 Basketbol Sokak Basketbolu, çeşitli spor branşlarında yapılan turnuva gibi spor etkinliklerine 255.364 vatandaşımız ve öğrencimizle katılmıştır.

Sportif Yetenek Taraması

- Ülke sporunun başarı devamlılığını arttırarak sürdürülebilmesi için 2017-2023 yılları arasında MARDİN' deki ilkokul 3. Sınıf öğrencisi 53.343 çocuğumuza Sportif Yetenek Taraması yapılmıştır.

Mardin İli Yurt-Kredi/Burs Hizmetleri

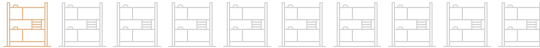
Mardin'deki Yurtların Kapasitesi

- 2002'de günlük 0,50 kuruş, aylık 11 TL olan beslenme yardımını 2022 yılında 60 TL'ye yükselttik. 2002 yılında aylık 11 TL olan beslenme yardımını 2023 yılında 3.600 TL'ye çıkarttık.
- Öğrencilerin talepleri doğrultusunda 1 Ekim 2010 tarihinden itibaren hafta sonu ve resmi tatil günlerinde de beslenme yardımı vermeye başladık.

YURT KAPASİTE SAYISI

2002

300

2023

4.493

Özel Yurtlar Beslenme ve Barınma Desteği

- Bakanlığımız yurtlarında barınan öğrencilere sunulan barınma imkânı ve beslenme desteğinin yanı sıra vergi muafiyeti tanınan vakıf ve kamu yararına çalışan dernek yurtlarında kalan öğrencilere de karşılıksız barınma ve beslenme yardımı sağlıyoruz.
- **Bu kapsamda, Mardin'deki 4 yurttaki 363 öğrenciye 01.11.2021-31.12.2023 döneminde yıllık 4.184.710 TL beslenme ve 767.748 TL barınma yardımı yaptık. Vergi muafiyeti tanınan vakıf ve kamu yararına çalışan dernek yurtlarında kalan öğrencilere toplamda 01.09.2021-31.12.2023 dönemi için yıllık 4.952.458 TL beslenme ve barınma yardımı yapılmıştır.**

Bursları Artırdık

- Üniversite öğrencilerinin kredi ve burs miktarlarını lisansta 2.000, yüksek lisansta 4.000, doktora 6.000 liraya yükselttik.
- 31.12.2023 tarihi itibarı ile Mardin ilinde yükseköğrenim gören toplam 5.081 öğrenciye burs/öğrenim kredisi vermekteyiz.

LİSANS BURS MİKTARI

2002

45 TL

2023

2.000 TL

BURS VE KREDİ ALAN ÖĞRENCİ SAYILARI

2023

5.081

2002 - 2023

içişleri

Açık Kapı

112 Acil Çağrı

Güvenli Okul
Güvenli Gelecek

KADES
Kadın Destek

Haydi Hayvan
Durum İzleme

AFAD
Acil ve Acil Durum
Yönetimi Başkanlığı

SİBERAY
Siber Suçlarla
Mücadele Daire
Başkanlığı

Çocuk Trafik
Eğitim Parkı

Nüfusmatik
Bireysel Nüfus
Hizmeti Noktası

Vefa Sosyal
Destek

Uyuma
Projesi

3'ü Bir Yerde

T.C. Kimlik Kartı

Mavi Kart

Güvenli Türkiye

Şehirlerimizi “dünyanın en güvenli şehirleri”, ülkemizi “dünyanın en güvenli ülkesi” yapmak için var gücümüzle çalışıyoruz.

Türkiye Yüzyılı’nda kara ve deniz sınırlarımızdan kent ve kırsal alan güvenliğine kadar hiçbir iç güvenlik başlığının bu toprakların sorunu olmasına izin vermemekte kararlıyız.

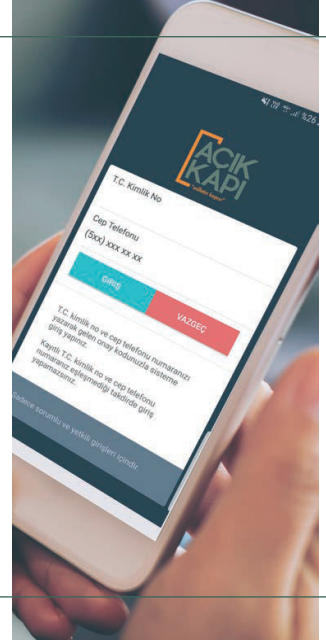
AÇIK KAPI PROJESİ

Amacımız;

- Hizmetlerde vatandaş memnuniyetini arttırmak,
- Kamu hizmetlerini sunan kurumlarla vatandaş arasında karşılıklı iletişim ve güveni yükseltmek,
- Vatandaşın talep ve beklentileri esas alınarak oluşturulacak politikalara temel sağlamak,
- Kronikleşmiş sorunlara çözümler üretmektir.

- 2019 yılı içerisinde 113 ilçe kaymakamlığında Açık Kapı büroları faaliyete geçirilmiştir.
- 2020 yılında 60, 2021 yılında 20 kaymakamlıkta daha Açık Kapı Birimi açılarak 81 il valiliği ve 241 ilçe kaymakamlığında olmak üzere toplam 322 Açık Kapı bürosu faaliyetine devam etmektedir.
- 2022 Aralık ayı sonu itibarıyla 10 Açık Kapı bürosu daha vatandasa hizmet vermeye başlayacaktır.

Toplam

6.495.791

adet başvuru yapılmış olup,

bunların

> %99,82'si

sonuçlandırılmıştır.

Açık Kapı hizmetleri 2018 yılının Şubat ayından itibaren faaliyete geçmiş olup 4 Nisan 2020 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak Şube Müdürlüğü olarak hizmet vermeye başlamıştır. İlimizde 5 İlçe Kaymakamlığında Açık Kapı Şefliği bulunmaktadır. Açık Kapı Sistemimize ait iş zekası modülü verilerine göre 2018-2023 tarihleri arasında 142.763 başvuru bulunmaktadır. Aynı zamanda Bakana Mesaj Modülü ve E-Başvuru Modülünden vatandaş başvuruları takip edilmekte ve ilgili birimlere iletilmektedir.

Acil Çağrıları Tek Çatı Altında Birleştiriyoruz

YENİ NUMARAMIZ 112
TÜM ACIL ÇAĞRILAR, DAHA HIZLI MÜDAHALE İÇİN TEK NUMARADA BİRLEŞTİ

BİR BİR İKİ

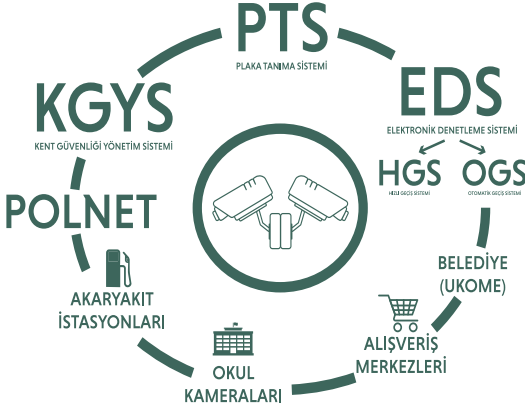
112
ACIL ÇAĞRI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

Acil çağrı numaralarının 81 ilde tek numara (112) altında toplanması amacıyla 112 Acil Çağrı Merkezleri (AÇM), 2022 yılı sonu itibarıyla 81 ilde hizmet vermektedir. İlimizde 112 AÇM 2019 yılı Ocak ayında faaliyete geçmiş olup bina yapımı için sözleşme bedeli 5.622.700,00 TL harcanmıştır.

Kent Güvenlik Yönetim Sistemi

Hali hazırda **81** il ve **921** ilçede KGYS sistemi faaldir.

Proje tamamlandığında sistem,

25 bin 839 noktada
86 bin 131 kamerayla faaliyete geçecektir.

Kırsal ve kentte hedefimiz mevcut nokta ve kamera sayısını

%50 oranında arttırmaktır.

**KAPASİTEMİZİ
ARTTIRIYORUZ**

15 Temmuz 2016'dan bugüne

%125
ARTIŞ

KGYS Nokta Sayısı
10 bin 954'ten
24 bin 697'ye
çıkartılmıştır.

%206
ARTIŞ

Kamera Sayısı
26 bin 469'dan
80 bin 989'a
çıkartılmıştır.

Mardin ilimizde il merkezi ve ilçeler dahil 508 noktada Kent Güvenlik Yönetim Sistemi (KGYS), 39 noktada Plaka Tanıma Sistemi (PTS) ve 3 adet Mobil Plaka Tanıma Sistemi (MPTS) bulunmakta olup toplam bütçe (2018-2022 yılları arası) 5.220.841,27 TL dir.

Jandarma sorumluluk sahasında (8) adet PTS, (3) adet MPTS tedarik edilerek kullanılmaya başlanılmış, Toplam bütçe (2018-2022 yılları arası) 17.800.00TL dir. Jandarma Kent Güvenlik Yönetim Sistemi (J/KGYS) projesi kapsamında ise (27) noktada (108) kamera ile (3) görüntüleme merkezi kurulumu ihalesi yapılmış ve kurulum çalışmaları devam etmektedir.

3'Ü BİR YERDE

- PASAPORT
- SÜRÜCÜ BELGESİ
- KİMLİK KARTI

2 NİSAN 2018

tarihi itibarıyla kimlik kartı, sürücü belgesi ve pasaport başvuruları nüfus müdürlüklerinden alınmaktadır.

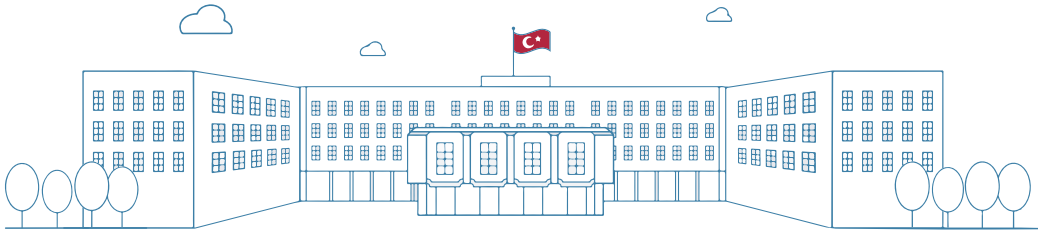
Nüfus Müdürlüklerimizde
25 MİLYON
vatandaşımıza yüz yüze hizmet verilmiştir.

3'ü Bir Yerde uygulamasıyla 2018 tarihinden itibaren Sürücü Belgesi, Pasaport, Kimlik Kartı verme işlemleri tek bir biometrik veri ile yapılmakta olup, başvurudan itibaren 1+3 günde kimlik kartının vatandaşa teslimi sağlanmaktadır. İlimizde hedeflemiş olduğumuz vatandaş memnuniyetine ulaşmak için 3'ü bir yerde sayımız 2018 yılından bugüne kadar toplam 801.812 kimlik (kimlik oranı %91), 182.420 sürücü belgesi yenileme (2016 yılı öncesi verilen sürücü belgelerinin oranı %86) 180.329 pasaport işlemi gerçekleştirilmiştir.

Yerel Mimariye Uygun Yeni Muhtarlık Hizmet Binaları İnşa Edilmiştir

Muhtarlık binası bulunmayan mahallere yerel mimariye uygun muhtarlık binaları inşa edilmektedir. **Mardin** ilinde Artuklu, Kızıltepe, Mazıdağı ve Derik İlçelerinde 4 adet binanın yapımı tamamlanmış olup toplam bütçe 38.034,132 TL'dir. İlimiz Artuklu ve Midyat İlçelerinde 2 adet binanın yapımı devam etmekle birlikte geçici kabul aşamasında bulunmaktadırlar. Toplam bütçe 1.779.440,00-TL'dir.

Güvenli Okul, Güvenli Gelecek

2022-2023 Eğitim-Öğretim Yılı içerisinde Mardin İl genelinde polis sorumluluk bölgesinde Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı toplam 299 okul bulunmaktadır. Bu okulların risk derecelenmesine göre ayrımı yapılmıştır. Bu ayrıma göre 1'inci ve 2'inci Öncelik Dereceli 7 okula sabit okul kolluk görevlisi, 3'üncü ve 4'üncü Öncelik Dereceli 292 okula ise Güvenli Eğitim Koordinasyon Görevlisi ile okulların giriş-çıkış saatlerinde gerekli güvenlik tedbirlerini almak üzere 97 resmi/sivil ekip görevlendirmesi yapılmıştır.

2023-2024 Eğitim-Öğretim Yılı içerisinde Mardin İl genelinde polis sorumluluk bölgesinde Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı toplam 306 okul bulunmaktadır. Bu okulların risk derecelenmesine göre ayrımı yapılmıştır. Bu ayrıma göre 1'inci ve 2'inci Öncelik Dereceli 5 okula sabit okul kolluk görevlisi, 3'üncü ve 4'üncü Öncelik Dereceli 301 okula ise Güvenli Eğitim Koordinasyon Görevlisi ile okulların giriş-çıkış saatlerinde gerekli güvenlik tedbirlerini almak üzere 97 resmi/sivil ekip görevlendirmesi yapılmıştır.

AFAD

2009 yılında afetlerle ilgili olarak görev yapan İçişleri Bakanlığına bağlı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Bayındırlık ve İskân Bakanlığına bağlı Afet İşleri Genel Müdürlüğü ve Başbakanlık'a bağlı Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü'nü birleştirerek Başbakanlık'a bağlı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) kuruldu. AFAD ile yetki ve sorumlulukları tek bir çatı altında topladık. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile ilgili yapılan düzenlemeler kapsamında, 15 Temmuz 2018 tarihinde yayımlanan 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile AFAD, İçişleri Bakanlığına bağlanmıştır. AFAD, afetlerin meydana gelmesinden önce hazırlık ve zarar azaltma, olay sırasında yapılacak müdahale ve olay sonrasında gerçekleştirecek iyileştirme işlemlerini en kısa sürede yerine getirmektedir.

AFAD geliştirilen kapasite, insan kaynakları ve üretilen projelerle Türkiye'yi sürdürülebilir bir kalkınma modeline doğru taşımakta ve 2023'ün Türkiye'sine adım adım yaklaşırken afet yönetiminde önemli bir sistem ve teknolojik dönüşüm gerçekleştirmektedir.

Mardin'in Yardımına Koştuk

Mardinde AFAD'ın kurulduğu 2009 yılından günümüze kadar gerçekleşen 337 afet ve acil durum olayına (heyelan, su taşkını, boğulma, trafik kazası, kayıp vb.) hızlı ve etkili bir şekilde müdahale ettik. bu olaylarda 732 vatandaşımız kurtarılmıştır.

AFAD Büyüyor

2009 yılında 30 olan toplam personel sayımızı 2023 yılında 196'ya yükselttik Aynı dönemde Afet ve acil durum hallerinde kullanılmak üzere 5 adet farklı tür ve özellikte çok amaçlı arama kurtarma araçları ve 5 adet hizmet aracı 1 adet sualtı ve su üstü arama botu bulunmaktadır.

Evini Yapana Destek Oluyoruz

Yatırım faaliyetleri kapsamında ilimize 191.632 TL yatırım harcaması gerçekleştirdik. Evini Yapana Yardım (EYY) uygulaması ve ihaleli işler yöntemi ile hak sahibi olan vatandaşlarımıza yapılarını yenileme imkânı sağladık.

Vatandaşlarımıza Afet ve Acil Durum Eğitimi Veriyoruz

Afet ve acil durumlara vatandaşlarımızın hazırlık ve farkındalık düzeyini artırabilmek amacıyla çeşitli konu başlıklarında bugüne kadar 307.014 vatandaşımıza eğitim verdik. Aynı zamanda deprem anı, tahliye, taplanma alanı ve yangın ana başlıklarında yapılan 3.855 uygulama ile toplam 285.309 katılımcıya ulaşıldı. Ayrıca AFAD Gönüllülük Sistemi kapsamında E-Devlet üzerinden 23.12.2023 tarihi itibarıyla 9.783 kişi AFAD Gönüllüsü olarak kayıt yapılmıştır. Müdürlüğümüz eğitmen ekiplerimiz tarafından 10 grup halinde, 168 kişiye Destek AFAD Gönüllüsü eğitimi verilmiştir.

e-Belediye

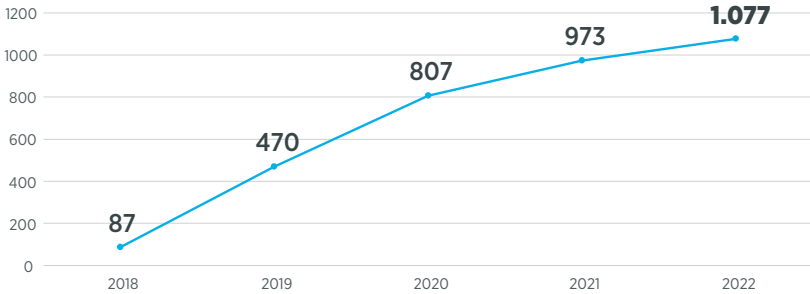
Bilgi Sistemi Projesi

Belediyelerin ortak bir veri tabanında buluşturulmasına, bilgi teknolojileri alanında (yazılım, sistem, altyapı vb.) ihtiyaçlarının karşılanmasına, hizmetlerin standartlaştırılmasına ve şeffaf bir yerel yönetim yapısının oluşturulmasına imkan sağlayan, devrim niteliğinde bir projedir.

Yazışma ve işlemler elektronik ortama taşınarak bütün belediye hizmetlerinde kalite, hız ve şeffaflık artırılmış olacaktır.

- Her belediyenin ayrı ayrı yatırım ve harcama ile yaptığı elektronik ve yazılım hizmetleri, sistem üzerinden sağlanacaktır.
- e-Belediye Bilgi Sistemi 67 adet modülden oluşmaktadır. Belediyelerin hizmetine sunduğumuz 45 modül (Yönetim Bilgi Sistemlerine tekabül eden) Bakanlığımızca tamamlanmış ve tüm belediyelerde yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir. 22 modül (Coğrafi Bilgi Sistemlerine tekabül eden) ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca hazırlanmaktadır.
- e-Belediye Bilgi Sistemi vatandaş odaklı bir proje olması sebebiyle de kamu kurum ve kuruluşlarıyla 21 adet servis entegrasyonu, 11 banka ile online tahsilat için entegrasyonu ve 15 adet e-Devlet hizmeti sunmaktadır.

Yıllara Göre e-Belediye Modülü Kullanan Toplam Belediye ve Kuruluş Sayısı

Bakanlığımızın Bilgi İşlem Daire Başkanlığınca yürütülmekte olan e-belediye projesi Mardin Büyükşehir Belediyesi ve Mardin Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından kullanılmaktadır. Bu projeye tüm belediyelerin online ortak bir veri tabanında buluşturularak, vatandaşa sundukları hizmetler için ortak standartlar geliştirilmesi ve yazışma ile diğer işlemlerinin elektronik ortama taşınması sağlanmıştır.

Bu projenin gerçekleşmesiyle
belediyelerde yıllık yaklaşık

3,7 Milyar TL

TASARRUF SAĞLANACAKTIR

Açık kaynak kodlu yazılımların kullanımı ile
lisans maliyetlerinden,

Merkezileştirme ile sistemsel bileşen, güvenlik ve
veri depolama maliyetlerinden,

Dijitalleşme ile de iş ve işlemlerin oluşturacağı
belge maliyetlerinden de tasarruf sağlanmıştır.

EBYS Modülü'nü Kullanan
Belediye ve Kuruluş Sayısı

1.077

MARDİN İLİMİZE

2002-2023 YILLARI ARASINDA TOPLAM 1 MİLYAR 278 MİLYON TL

Yatırım ve Destek Sağladık

46.416

Kayıtlı Eser

8 Adet

Halk Kütüphanesi

11.594.182 TL

Sinema Alanına
Destek
(2002-2023)

145 Milyon TL

Kültür Varlıkları
Restorasyonuna
Destek

Ülkemizin değerlerini ortaya çıkarıp korurken, sahip olduğumuz turizm potansiyelini en iyi şekilde kullanmak için önemli çalışmalar yürütüyoruz.

2002 - 2023

kültür ve turizm

96

Tiyatro Oyunu

41.195

Seyirci

86

İşletme Belgeli
Konaklama
Tesisleri

233.947

İşletme Belgeli
Tesislerde
Konaklayan
Kişi Sayısı
(2023)

Türkiye'nin dört köşesinde Her Mevsim Turizm

Türkiye sahip olduğu dört mevsim turizm potansiyeli ve zengin kültürünün, Dünya Kültür Mirası Listesi'ndeki 19 varlığı, farklı alanlardaki 500'e yakın nitelikli müzesi, 47 sanal müzesi, dünya sanat fuarları ve galerileri olmak üzere sahip olduğu kültür merkezleri ve salonları, kültürel bilinç geliştirmeye dönük yaptığı çalışmalarla, potansiyelini her geçen gün daha da artırmaktadır. Ülkemiz 2023 Turizm Vizyonu kapsamında uluslararası alanda turist sayısı ve turizm geliri bakımından dünyanın ilk beş ülkesinden biri olmayı amaçlanmaktadır.

Mardin-Geç Antik ve Ortaçağ Kilise

Kültür Merkezi Yapımına Önem Verdik

Mardin Ömerli Kültür Merkezi

Yapımı tamamlanan Mardin Ömerli Kültür Merkezi hizmet binası için yıllar itibariyle toplam harcama 54.558.507 TL'dir.

Kültür Varlıklarımızı Geleceğe Taşıyoruz

Ülkemizin kültür varlıklarının korunması ve iyileştirilmesi için restorasyon ve konservasyon çalışmalarına önem verdik. 2002-2023 yılları arasında, Mardin ilindeki kültür varlıklarının proje, bakım, onarımları ile müze teşhir-tanzim ve yapım işlerinin yanı sıra ören yeri çevre düzenleme işleri için yaklaşık 281,3 milyon TL ödenek aktarıldı. Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü (DÖSİMM) tarafından Mardin iline kazı, kültürel etkinlik, işletme giderleri, temizlik, güvenlik vb. giderler için 2002-2023 yılları arasında yaklaşık 77,1 milyon TL ödenek aktarıldı.

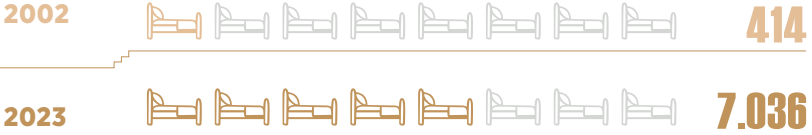
Kültür Varlıklarının Korunmasında Kamulaştırma Çalışmaları

Kamulaştırma çalışmaları için 2002-2023 yılları arasında 30.002.834 TL ödenek aktardık.

Mardin Turizmde Atağa Kalkıyor

Mardin'de yerel yönetimlerin turizm altyapı yatırım projelerine 2002-2023 yılları arasında 256,5 Milyon TL destek sağladık. Bu sayede Mardin'deki İşletme Belgeli konaklama tesisi sayısı, yatak kapasitesi ve tesislerde konaklayan kişi sayısı her gün artıyor.

İŞLETME BELGELİ KONAKLAMA TESİSİ YATAK KAPASİTESİ

İŞLETME BELGELİ KONAKLAMA TESİSİ

İŞLETME BELGELİ TESİSLERDE KONAKLAYAN KİŞİ SAYISI

Bakanlık Belgeli Seyahat Acentesi Sayısı
Mardin ilinde bakanlık belgesi acentesi sayısı

 2015 YILINDA
19 ADET

 2023 YILINDA
45 ADET

Mardin'deki Vakıf Eserlerimize Sahip Çıktık

Sonrası

Mardin'deki vakıf kültür varlıklarının korunması amacıyla proje, bakım-onarım, restorasyon ve çevre düzenleme çalışmaları için 2002-2023 yılları arasında Vakıflar Genel Müdürlüğü bütçesinden yaklaşık 382,2 milyon TL harcadık.

Öncesi

Mardin - Kızıltepe Ulu Cami

Eserin mülkiyeti Artukoğulları Melik Mansur Vakfı'na aittir. Restorasyonu 2015-2017 yılları arasında tamamlanmıştır.

Vakıf Gayrimenkullerinin Değerlendirilmesi

Vakıflar Genel Müdürlüğü'müzce 2002-2023 yılları arasında Mardin ilinde; 1 adet vakıf taşınmazı "Yapım veya Onarım Karşılığı Kiralama" modeliyle; 1 adet vakıf taşınmazı ise "Restorasyon veya Onarım Karşılığı Kiralama" modeli ile değerlendirilmiştir.

Mardin - Artuklu Eminettin Cami

Öncesi

Sonrası

Mardin - Artuklu Hamzai Kebir Cami

Öncesi

Sonrası

Hayri ve Sosyal Hizmetlerimizi Kat Kat Artırdık

2023

2.807
KİŞİYE SICAK YEMEK

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce
 2002-2023 yılları arasında bu hizmete
 harcanan tutar toplam **91.210.079 TL**

2023

605
ÖĞRENCİYE BURS

2002-2023 yılları arasında
 ilk-ortaokul ve lise ile yükseköğretim
 öğrencilerine verilen burs miktarı **15.273.812 TL**

- Vakıflar Genel Müdürlüğümüzce Mardin ilinde 2002 yılında imaret ve sıcak yemek hizmetinden yararlanan kişi sayısı 200 iken, 2023 yılında 2.807 kişiye yükselmiştir. 2002-2023 yılları arasında bu hizmete harcanan tutar toplam 91.210.079 TL'dir.
- 2002 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğümüzden muhtaç aylığı alanların sayısı ise 21 kişiden 2023 yılında 31 kişiye yükselmiştir. 2002-2023 yılları arasında toplam 21.716.887 TL tutarında muhtaç aylığı ödenmiştir.
- 2023 Yılı Ramazan ayında düzenlenen "Bir Lokma, Bin Sofra" Vakıf İftar Buluşmaları kapsamında Mardin ilinde Genel Müdürlüğümüzden muhtaç aylığı, gıda yardımı ve eğitim yardımı alan ihtiyaç sahiplerine 1.070 kişilik iftar yemeği verilmiştir. İftar yemeği için 374.500 TL bütçe ödeneği harcanmıştır.

Kadim Kültürümüzü Gelecek Kuşaklara Aktarıyoruz

- Kültürel değerlerimizi tespit etmek, korumak, gelecek kuşaklara aktarmak ve yaşatmak amacıyla halk edebiyatı, halk müziği ve oyunları, gelenek-görenek-inançlar ve uygulamalar, geleneksel el sanatları, mutfak, giyim-kuşam, süsleme gibi halk kültürü dallarında alan araştırmaları yapılmaktadır.
- 2002-2023 yılları arasında halk kültürü alanında 19 alan araştırması yapılmış olup somut olmayan kültürel miras taşıyıcıları ile birlikte 1.600 bilgi ve belge Halk Kültürü Bilge ve Belge Merkezine kaydedilmiştir.

1.600 bilgi ve belge

Halk Kültürü Bilge ve Belge Merkezine kaydedilmiştir.

Kütüphaneler Daha Etkin Hale Dönüşüyor

Mardin ilinde Bakanlığımıza bağlı **8 Halk kütüphanesi** ile vatandaşlarımıza hizmet verilmektedir.

2005 yılında Yeşilli İlçe Halk Kütüphanesi hizmete açılmıştır.

Mardin İl Halk Kütüphanesi ve Kızıltepe İlçe Halk Kütüphanesi yeni hizmet binası yapımı YİKOB tarafından yürütülecektir. İnşaat ihalesi yapılmış olup inşaat henüz başlamamıştır.

Yerleşik kütüphane hizmetlerinden yararlanamayan vatandaşlarımıza yönelik Bakanlığımızca satın alınan Gezici Kütüphane aracımız ile hizmet götürülmektedir.

2021 yılında Midyat Altunkaya İlçe Halk Kütüphanesi Hayırsever tarafından yaptırılan yeni hizmet binasına taşındı.

Midyat Bebek ve Çocuk Kütüphanesi hizmet binası tefriş işlemleri tamamlanarak hizmete açılacaktır.

Mardin ilinde kütüphane binası onarımları ile donatılarının gerçekleştirilebilmesine yönelik 2002-2023 yılları arasında 35.950.853TL yatırım ödeneği gönderilmiştir.

Her kitap bir alimdir,
Her kitap bir dosttur,
Her kitap bir alemdir...

Somut Olmayan Kültürel Miras Çalışmaları

	Âşıklık Geleneği	Mevlevi Sema Törenleri	
	Nevruz	Karagöz	
	Semah, Alevi-Bektaşî Ritüeli	Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali	
	Tören Keşkeği Geleneği	Geleneksel Sohbet Toplantıları	
	Türk Kahvesi Kültürü ve Geleneği	Mesir Macunu Festivali	
	Geleneksel Çini Ustalığı	Ebru: Türk Kağıt Süsleme	
	Bahar Kutlaması: Hıdrellez	İnce Ekmek Yapma ve Paylaşma Kültürü: Lavaş ve Yufka	

UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi kapsamında ulusal ve uluslararası çalışmalar yürütülmektedir. Ülkemiz, somut olmayan kültürel miras listelerine kaydettirdiği 25 unsur ile UNESCO'ya en çok unsur kaydettiren ilk 3 ülke arasında yer almaktadır. Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi çerçevesinde ülkemiz

“Somut Olmayan Kültürel
Miras Ulusal Envanteri”

“Yaşayan İnsan Hazineleri
Ulusal Envanteri”

şeklinde iki envanter çalışması yürütmektedir. Yerel yönetimlerle koordinasyon halinde yürütülen tespit çalışmalarıyla halen Somut Olmayan Kültürel Miras Türkiye Ulusal Envanteri'nde kayıtlı 297 unsur bulunmaktadır.

Mardin ilinin Somut Olmayan Kültürel Miras Türkiye Ulusal Envanterine kayıtlı 10 unsuru bulunmaktadır. Bunlardan Bahar Kutlaması: Hıdrellez 2017 yılında UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Temsili Listesi'ne kaydettirilmiştir. Ayrıca, Mardin ilinden Yaşayan İnsan Hazinesi Ulusal Envanteri'ne kayıtlı 1 Yaşayan İnsan Hazinesi bulunmaktadır.

Türk Süsleme Sanatları ve Geleneksel El Sanatlarımızı Yaşatıyoruz

Türk süsleme sanatları ve geleneksel el sanatlarımızı yaşatıyor, kültürel değerlerimizin ülkemizin ekonomisine katkıda bulunmasını sağlıyoruz. Ülkemizde kaybolmaya ve unutulmaya başlayan Türk süsleme sanatları ve geleneksel el sanatlarını tanıtarak bozulmasını ve yok olmasını önlemek, aslına uygun olarak öğretip, gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamak amacıyla 2002-2023 yılları arasında 1 Türk süsleme sanatları, 11 geleneksel el sanatları kursu olmak üzere toplam 12 kurs açılmış olup bu kurslarda 126 kursiyer eğitim görmüştür.

2002-2023 yılları arasında;

1 Türk Süsleme Sanatları Kursu

11 Geleneksel El Sanatları Kursu

Toplam 126 Kursiyer

Kurslarımıza katılan gönüllülerden kendini geliştirmek ve sanatı yaşatmak isteyenler eğitim görevlisi olarak da görev alabilmektedirler. Böylelikle geleneksel sanatlarımızın aktarımında en önemli unsur olan sanatçının desteklenmesi ve yeni sanatçıların yetiştirilmesi gerçekleştirilmektedir. Bu kurslara katılan kursiyerlerimizin önemli bir bölümü kültürel değerlerimizi yaşatmanın yanı sıra meslek sahibi de olarak hem ailelerinin hem de ülkemizin ekonomisine katkı sağlamaktadır. Teknik danışmanlığını üstlendiği, Anadolu Sigorta Anonim Şirketi'nin sponsorluğunu yaptığı ve Sivil Toplum Kuruluşları tarafından yürütülen geleneksel el sanatı ustalarının maddi ve manevi anlamda desteklenmeleri, kaybolmaya yüz tutmuş geleneksel el sanatlarımızın yaşatılması ve bu alanda istihdam sağlanması amacıyla hazırlanan "Bir Usta Bin Usta" adlı sosyal sorumluluk projesi kapsamında 2011 yılında Taş Oyma İşçiliği kursu açılmış olup söz konusu kursa 20 kişi katılmıştır.

Kadim Kültürümüzü ve Sanatlarımızı Yaşatmaya Yönelik Etkinlik Projelerini Destekliyoruz

Kültürel değerlerimizin, küreselleşme ile birlikte, hızla değişmeye hatta yok olmaya başlaması nedeniyle, Bakanlığımızca belirlenen kültür politikaları çerçevesinde, kültürümüzün sahiplenilmesi; değişimi kucaklayan sağlıklı, ilkel, gelişime odaklı kültür programlarıyla kaybolmaya yüz tutmuş kültürel miras niteliğindeki değerlerimizin özgünlüğünün korunması, yaşatılması, geliştirilmesi ve kuşaktan kuşağa aktarılması amacına yönelik projeler değerlendirilmekte ve mali destek verilerek hayata geçmeleri sağlanmaktadır. Bu çerçevede, öne çıkan projelere doğrudan katılım sağlanmakta, sanatçı desteği verilerek iş birliği içerisinde gerçekleştirilmektedir. Yerel Yönetimlerin, Derneklerin ve Vakıfların Projelerine Yapılacak Yardımlara İlişkin Yönetmelik kapsamında 2002-2023 yılları arasında 17 kuruluşa 2.074.187 TL ödenek sağlanmıştır.

Tarihi Gün Yüzüne Çıkartıyoruz

Mardin ilimizde 01.01.2024 tarihi itibarıyla; 2 adet Bakanlar Kurulu Kararlı/Cumhurbaşkanı Kararlı Türk Kazısı bulunmakta olup, bu çalışmalara 2002-2024 yılları arasında toplam 8.339.308 TL ödenek aktarılmıştır.

Kültür Varlıklarımız Teşviklerimizle Daha İyi Korunuyor

Gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür varlıklarının korunması, bakım ve onarımı için 2005-2023 yılları arasında 59.951.534 TL maddi destek sağladık.

Toplum Hafızasını Korumak için Çalıştık

Önem arz eden kişi, kurum ve kavramların toplum hafızasındaki yerini korumak amacıyla Kültür Duvarı Rölyefi için Mardin Belediye Başkanlığı'na 2012 yılında 80.000 TL, Atatürk Heykeli için Midyat Belediye Başkanlığı'na 2005 yılında 13.500 TL ödenek aktarılmıştır.

Müzelerdeki Kayıtlı Eser Sayısında Artış Sağladık

Mardin Müzelerinde kayıtlı eser sayısı;

2002

18.527 adet

2023

46.594 adet

Toplumun Turizm Konusunda Bilinçlendirilmesi Bilinçlendirme Seminerleri

Toplumda turizm konusunda farkındalığı arttırmak, doğal, tarihi ve kültürel varlıkların sürdürülebilir turizm ilkeleri doğrultusunda turizmde değerlendirilmesini sağlamak amacıyla turizm meslek kuruluşları ve ilgili kurum ve kuruluşlarının talep ve önerileri de dikkate alınarak eğitim programları, seminer, toplantı vb. etkinlikler düzenlenmektedir. 2002-2023 yılları arasında 1 etkinlikte 51 katılımcı yer almıştır.

Turizm Sektörünün İş Başı Eğitim Talebi Artarak Devam Ediyoruz

Turizm sektöründe konaklama ve yeme-içme işletmelerinde çalışan personelin mesleki bilgi ve becerilerini geliştirmek ve hizmet kalitesini arttırmak amacıyla İşbaşı Eğitimi Kursları (Ön Büro, Kat Hizmetleri, Yiyecek ve İçecek Servisi, Yiyecek Üretimi, Yöneticileri Eğitici Olarak Yetiştirme Programı, Ev Pansiyonculuğu Eğitimi Kursu) ile Kişisel Gelişim Seminerleri düzenlenmektedir. Söz konusu eğitimler sektör tarafından yoğun bir talep görmektedir. Bu yöndeki başvurular her geçen gün artmaktadır. Turizm sektöründe hizmet kalitesini arttırmak amacıyla, konaklama ve yeme-içme işletmelerinde çalışan personele yönelik olarak düzenlenen "Mesleki Turizm Eğitim Programları"na 2002-2023 yılları arasında 638 sektör çalışanı katılım sağlamıştır.

Kültür-Sanat ve Telif Hakları Alanlarında Desteklerimize Devam Ediyoruz

Ülkemizde fikir ve sanat eserlerinin etkin bir şekilde korunarak nitelikli üretimin teşvik edilmesine, kültür endüstrisinin büyümesi ve yurt dışına açılmasına, fikri haklar sektörünün uluslararası rekabet gücünün yükseltilmesine destek verilmesi, ülkemizin bu alanda uluslararası platformlarda temsil edilmesi ve işbirliğinin güçlendirilmesi hedefiyle ülke genelinde, kültür endüstrilerinin gelişimine yönelik gerçekleştirilen projelere 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 44. Maddesi kapsamında;Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğünün ayrıldığı 2012 yılından itibaren Telif Hakları Genel Müdürlüğünce 2012-2023 yılları arasında gerçekleştirilen faaliyet/projeye 5.297.989 TL destek sağlanmıştır.

Halkımız Tiyatroyla Buluşuyor

Devlet Tiyatroları, 2002-2023 tiyatro sezonları arasında Mardin toplam 96 temsil gerçekleştirmiş olup 41.195 ulaşmıştır.

96 temsil
gerçekleştirmiş olup

41.195 seyirciye
ulaşmıştır.

Kamyon Tiyatro Projesi kapsamında Mardin'in Merkez ve Midyat ilçesinde toplam 2 temsil gerçekleştirilmiş olup, 201 seyirci ile buluşulmuştur.

2 temsil
gerçekleştirmiş olup

201 seyirciye
ulaşmıştır.

Mardin'de Opera - Bale

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü'nce Mardin ilimizde, 2002 yılından bugüne kadar 18 adet turne gerçekleştirilmiştir.

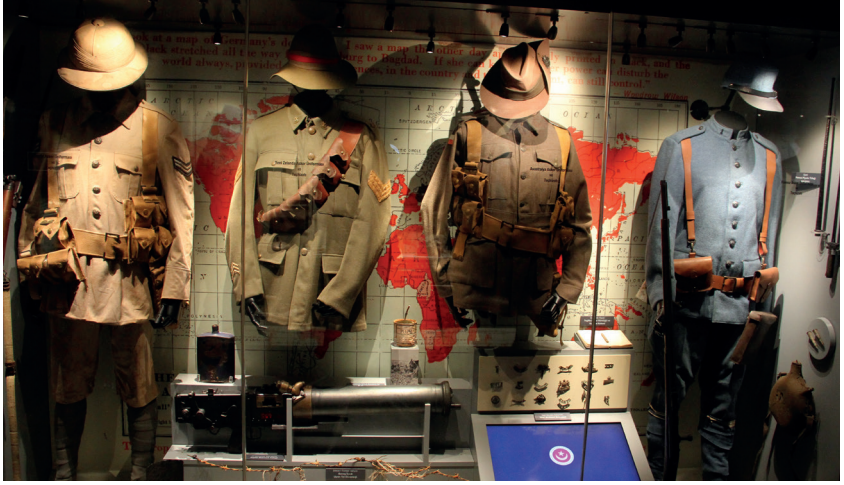
Sinema alanındaki 17 etkinliğe destek verdik

2002-2023 yılları arasında Mardin'de gerçekleştirilen;

17 Etkinliğe → **11.594.182 TL**
destek sağladık.

Çanakkale Savaşları Mobil Müzesi Mardin’de

Çanakkale... Bir milletin doğduğu yer. Bir milletin vatani için, geleceği için gözünü bile kırpmadan ölüme gittiği, genç yaşlı demeden omuz omuza savaştığı yer. Arkasına bile bakmadığı, tereddüt dahi etmediği yer. Bir milleti millet yapan, adını tarihe destansı bir kahramanlık ve cesaret örneği ile yazdıran yer.

Bu millet, hiç gitmese de o tarih yazılan şehre, en küçüğünden en büyüğüne kadar bilir Çanakkale'nin anlamını. İşte bu duygu ve düşüncelerle **“Al Sancağın Dalgalandığı Her Yerdır Çanakkale”** diyerek Çanakkale Savaşları Mobil Müzesi projelendirilmiştir.

Bu proje ile 81 ilimizde yer alan gençlerimiz ön plana alınarak Çanakkale'ye henüz gelmemiş veya gelemeyecek olan vatandaşlarımız için ülkemizin tamamını gezerek hizmet vermesi ve tarihi mirasımızın ulaştırılması hedeflenmiştir.

02.07.2020 tarihinden itibaren; Yükümüz Kutsal, Rotamız Al Sancağın Dalgalandığı Her yer sloganıyla yola çıkan Çanakkale Savaşları Mobil Müzesi **“Çanakkale Ruhunu”** halkımızca daha iyi algılanması için il il ilçe ilçe ziyaretlerini gerçekleştirmektedir.

Mardin	Midyat	28 Ekim 2020
	Merkez	29 Ekim 2020
	Midyat	26-27-28 Şubat 2022

MARDİN İLİMİZE

2002-2023 YILLARI ARASINDA TOPLAM 1 MİLYAR 977 MİLYON TL

Yatırım Yaptık

9.292

Derslik Sayısı

14.508

Öğretmen Sayısı

%79,06

Okul Öncesi
Net Okullaşma
Oranı % (5 Yaş)

1.305

Okul ve Kurum
Sayısı

25

Derslik Başına
Düşen Öğrenci Sayısı
(İlköğretim)

24

Derslik Başına
Düşen Öğrenci Sayısı
(Ortaöğretim)

18

Öğretmen Başına
Düşen Öğrenci Sayısı
(İlkokul)

15

Öğretmen Başına
Düşen Öğrenci Sayısı
(Ortaöğretim)

2002 - 2023

milli eğitim

55.121.166
Adet

Ücretsiz
Ders Kitabı

265

Bilişim Teknoloji
Sınıfı

109

Spor Salonu

615

Kütüphane
(Z-Kütüphane
dahildir)

506

Laboratuvar

6.759

Etkileşimli Tahta

EĞİTİMİN ÖNÜNDEKİ TÜM ENGELLERİ KALDIRDIK

Yeni binaların yapımının yanı sıra mevcut binalarda yaptığımız yenileştirme çalışmalarıyla okullarımızın fiziki ortamını eğitimine daha uygun hale getirdik. FATİH Projesi ile eğitimde teknolojiyen üs düzeyde yararlanmaya başladık.

Eğitimde Kalite İçin

Daha Çok Derslik Daha Kaliteli Eğitim

Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretimdeki okul sayısını 624'ten 1.305'e yükselttik. 2002-2023 yılları arasında toplamda 1 milyar 807 milyon TL yatırım gerçekleştirilmiştir. 2002 yılı derslik sayısı 3.280'den 9.292'ye 92 olan kütüphane sayısı 615'e çıkarılmıştır. 2023 yılında 25 proje İl Yapım 1 proje de Devlet Yatırım Programında yer almaktadır, okulların güçlendirme çalışmaları devam etmektedir.

Okul ve kurum sayısını artırdık.

2023

1.305

2002

624

Eğitime Değer Katan Projeler Geliştirdik

SADÂ KÜLTÜR SANAT VE EDEBİYAT PROGRAMI

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, İmam Hatip Okulları Öğrenci Başarısının Artırılmasına Yönelik ARGE Çalışmaları kapsamında SADÂ Kültür Sanat ve Edebiyat Programı'nı hayata geçirdi.

Bu yıl başlatılan programa gerçekleştirilen başvurular neticesinde ilimizden Artuklu Hacı Suphiye Bölünmez İmam Hatip Ortaokulumuz "Genç Kalemler Yazarlık Atölyesi"projesiyle 67.400 TL, Midyat Hayrettin Karaman Anadolu İmam Hatip Lisesi "Bir Fotoğraf Bir Hkâye" projesiyle 50.000 TL hibe desteği kazandı. Okullarımız belirledikleri takvim doğrultusunda proje faaliyetlerini hayata geçirecekler.

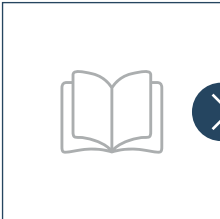
Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, İmam Hatip Okulları Öğrenci Başarısının Artırılmasına Yönelik ARGE Çalışmaları kapsamında SADÂ Kültür Sanat ve Edebiyat Programı'nı hayata geçirdi.

Bu yıl başlatılan programa gerçekleştirilen başvurular neticesinde ilimizden Artuklu Hacı Suphiye Bölünmez İmam Hatip Ortaokulumuz "Genç Kalemler Yazarlık Atölyesi" projesiyle 67.400 TL, Midyat Hayrettin Karaman Anadolu İmam Hatip Lisesi "Br Fotoğraf Bir Hikâye" projesiyle 50.000 TL hibe desteği kazandı. Okullarımız belirledikleri takvim doğrultusunda proje faaliyetlerini hayata geçirecekler.

Bilişim Teknolojileri Sınıfı

İlkokuldan başlayarak tüm kademelerde, çocuklarımızın ilgi, yetenek ve mizaçları doğrultusunda tasarlayarak, yaparak, üreterek, deneyimleyerek öğrenme ve kendi alanlarında derinleşme fırsatı bulabildikleri esnek, modüler ve uygulamaya yönelik bir eğitim anlayışıyla **265 adet Bilişim Teknolojileri Sınıfı** kurduk.

Ders Kitapları ve Yardımcı Kaynaklar

2003 yılında başlattığımız Ücretsiz Ders Kitabı Projesi ile öğrencilerimiz ve velilerimizin kitap alma çilesine son verdik. Çocuklarımız artık sınıflarına girdiklerinde kitaplarını sıralarının üstünde buluyorlar. 2003-2023 yılları arasında öğrencilerimize 263.428.203 TL maliyetle 55.121.166 adet ders kitabını ücretsiz olarak dağıttık.

Kalabalık Derslik Dönemini Bitirdik

Eğitimde kaliteyi artırmak için mevcut derslikleri yeniledik 9.292 yeni derslik inşa ettik. Öğrencilerin daha rahat şartlarda öğrenim görebilmesi için eğitimin her kademesinde derslik başına düşen öğrenci sayısını düşürdük.

Mardin'deki Derslik Sayısı

2002

2023

3.280

9.292

Mardin'deki Öğretmen Sayısı

2002

2023

4.839

14.508

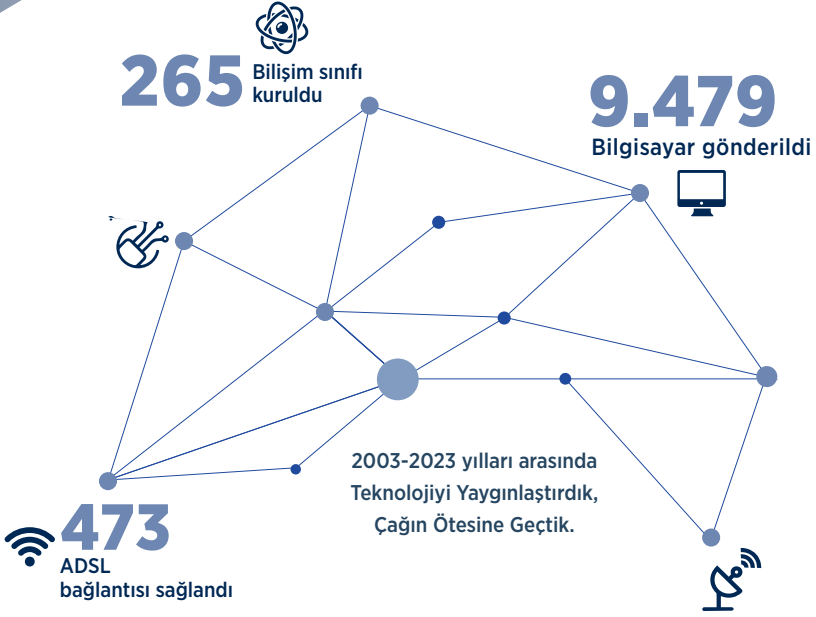
5 Yaş Net Okullaşma Oranı

2002

2023

%3,9

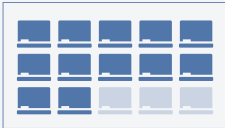
%79,06

FATİH PROJESİ KAPSAMINDA MARDİN'DEKİ OKULLARA;

6.759

Etkileşimli Tahta

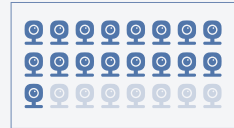
35.605

Tablet Bilgisayar

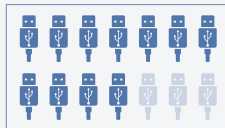
1.203

Web Kamera

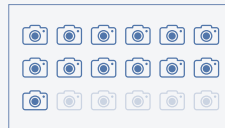
13.814

Data Ucu

33

Doküman Kamera

MARDİN İLİMİZE

2002-2023 YILLARI ARASINDA TOPLAM 5 MİLYAR 538 MİLYON TL

Yatırım Yaptık

9

Hastane

308

Aile Hekimi Sayısı

512

1. Basamak
Sağlık Hizmeti
Birimleri

1.746

Yatak Sayısı

Sosyal devlet anlayışının önemli bir sac ayağı olan sağlık sistemimizde 85 milyon vatandaşımızın nitelikli, donanımlı ve teknolojik altyapısı güçlü hastanelerde hizmet alması için yenilikçi yaklaşımları ele alıyor, sadece bugünü değil yüzyılımızı inşa ediyoruz.

8.030
Sağlık Personeli

2002 - 2023

sağlık

Sağlıklı Gelecek Sağlıkla Yeşerecek

- İnsanımıza verdiğimiz sağlık hizmetini devletin sağladığı bir lütuf değil, bir hakkın teslimi olarak görüyoruz.
- Hastane kapılarında uzayıp giden kuyruklar, parası olmayanların geri çevrildiği, bebeklerin ve cenazelerin rehin tutulduğu Türkiye geride kaldı.
- Devlete ait hastaneleri tek çatı altında topladık.
- Özel kuruluşlardan yararlanma imkânı getirerek, kamu veya özel demeden hastanelerin kapısını herkese açtık.
- Hastanelerimizi birinci sınıf modern imkânlarla ve fiziki şartlara sahip hale getirdik.
- Sağlık alanında getirdiğimiz yeni anlayışla koruyucu sağlık hizmetlerini yaygınlaştırdık.
- Hasta yataklarının nitelikli hale getirilmesi için bütçeden ayrılan payı yükselttik.
- Yeni sağlık tesisleri hizmete aldık.
- Tıbbi cihaz kapasitesinin arttırdık ve yeniledik.

Mardin-Devlet Hastanesi
(Yapımı devam ediyor. Yatak sayısı: 750)

Modern Tesisleri Hizmete Aldık

Yapılan Sağlık Tesisleri

2002-2023 yılları arasında Mardin ilimiz ve ilçelerinde son teknolojiye sahip, modern sağlık tesisleri yaptık.

- Midyat Güngören Sağlık Evi
- Ortaköy Sağlık Ocağı
- Mardin Mazıdağı İlçe Hastanesi
- Mardin Savur İlçe Hastanesi
- Mardin Devlet Hastanesi
- Midyat Üçağlı Sağlık Evi
- Dargeçit Anıtlı Sağlık Evi
- Midyat Tulgalı Sağlık Evi
- Derik Koçyiğit Sağlık Ocağı
- Midyat Söğütlü Sağlık Ocağı
- Yeşilli 2 Nolu Sağlık Ocağı
- Mardin Derik Devlet Hastanesi
- Mardin Ömerli İlçe Hastanesi
- Mardin Dargeçit İlçe Hastanesi
- Mardin Nusaybin Devlet Hastanesi Yeni Bloğu (Acil Servis ve İdari Birimler)
- Mardin Kızıltepe Devlet Hastanesi Yeni Bloğu (Acil Servis ve Diyaliz Ünitesi)
- Mardin Derik Pirinçli Sağlık Ocağı
- Mardin Devlet Hastanesi Yeni Bloğu (Laboratuvar+İdare+Cildiye+Plastik Cerrahi+Gastroenteroloji)
- Mardin Kızıltepe Gökçe Sağlık Ocağı
- Mardin Kızıltepe Küçükayrık Sağlık Ocağı
- Mardin Nusaybin Girmeli Sağlık Ocağı
- Midyat Şenköy Sağlık Ocağı
- Mardin Kızıltepe Şenyurt Sağlık Ocağı
- Mardin Midyat Çavuşlu Sağlık Ocağı
- Mardin Kızıltepe Devlet Hastanesi
- Nusaybin Duruca Sağlık Ocağı
- Mardin Savur Sürgücü Sağlık Ocağı
- Mardin Midyat Devlet Hastanesi
- Mardin Midyat Merkez 4 Nolu SO
- Mardin Kadın Doğum Hastanesi Ek Bina
- Mardin Nusaybin Devlet Hastanesi 150 Yatak
- Mardin Merkez Devlet Hastanesi 300 Yatak
- Mardin Savur İçören Sağlık Evi
- Mardin Halk Sağlığı Müdürlüğü+Sağlık

Sağlık Yatırımlarına Son Hız Devam Ediyoruz

Yapımı Devam Eden Sağlık Tesisleri

- Mardin Devlet Hastanesi Ek Bina (300 Yatak)
- Mardin Midyat Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi (25 Ünit)
- Mardin Şehir Hastanesi ile Kızıltepe Ek Bina 750 Yatak
- Mardin Nusaybin Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi 30 Ünit

Yapımı Planlanan Sağlık Tesisleri

- Mardin Midyat Yolbaşı Aile Sağlığı Merkezi (2 AHB)
- Mardin Nusaybin Devlet Hastanesi Lojmanı (45 Daireli)
- Mardin Derik Devlet Hastanesi Lojmanı (35 Daireli)
- Mardin Savur Devlet Hastanesi Lojmanı (10 Daireli)
- Mardin Dargeçit Devlet Hastanesi Lojmanı (10 Daireli)
- Mardin Mazıdağı Devlet Hastanesi Lojmanı (10 Daireli)
- Mardin Ömerli Devlet Hastanesi Lojmanı (10 Daireli)
- Mardin Yeşilli Entegre İlçe Hastanesi (5 Yatak)+TSM (T12)+ASM (5 AHB)
- Mardin Derik 2 Nolu ASHİ
- Mardin Kızıltepe Fırat Aile Sağlığı Merkezi (8 AHB)+Sağlıklı Hayat Merkezi+112 ASHİ
- Mardin Derik Atlı Aile Sağlığı Merkezi (4 AHB)
- Mardin Artuklu Savurkapı Güçlendirilmiş Göçmen Sağlığı Merkezi (Aile Sağlığı Merkezi) (10 AHB)+112 ASHİ
- Mardin Kızıltepe Tepebaşı Mezopotamya+Cumhuriyet Güçlendirilmiş Göçmen Sağlığı Merkezi (Aile Sağlığı Merkezi) (10 AHB)+112 ASHİ
- Mardin Midyat Gölcük Güçlendirilmiş Göçmen Sağlığı Merkezi (Aile Sağlığı Merkezi) (8 AHB)+112 ASHİ
- Mardin Derik Derinsu ASM (2 AHB)
- Mardin Artuklu Ortaköy Aile Sağlığı Merkezi (6 AHB)

Yapımı Planlanan Sağlık Tesisleri

- Mardin Savur Toplum Sağlığı Merkezi (T10)+Aile Sağlığı Merkezi (8 AHB)
- Mardin Mazıdağ Toplum Sağlığı Merkezi (T10)+Aile Sağlığı Merkezi (8 AHB)+112 ASHİ
- Mardin Derik Kale Aile Sağlığı Merkezi (6 AHB)+Toplum Sağlığı Merkezi (T8)
- Mardin Artuklu Sultanköy Aile Sağlığı Merkezi (3 AHB)+112 ASHİ
- Mardin Nusaybin Akarsu Aile Sağlığı Merkezi (3 AHB)
- Mardin Derik Kale Sağlıklı Hayat Merkezi
- Mardin Savur Pınardere Aile Sağlığı Merkezi (2 AHB)
- Mardin Kızıltepe Alımışmış 112 Acil Sağlık İstasyonu
- Mardin Dargeçit Bahçebaşı 112 Acil Sağlık İstasyonu
- Mardin Nusaybin 112 Acil Sağlık İstasyonu
- Mardin Dargeçit Devlet Hastanesi (25 Yatak Kapasiteli)
- Mardin Midyat 112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu
- Mardin Midyat Ulucami Aile Sağlığı Merkezi (7 AHB)
- Mardin Derik Devlet Hastanesi 75 Yatak

İhtiyaca Cevap Veriyoruz Hastanelerimizin Kalitesini Yükseltiyoruz

İnsan hayatını her şeyin önünde tutuyor, yeni hastaneler inşa ederken mevcut hastanelerimizin bakımını yapıyor, Mardin ilimizin sağlık personeli ihtiyacını ortadan kaldırıyoruz.

2023**TOPLAM SAĞLIK PERSONELİ****8.030****HASTANE SAYISI****9****1. BASAMAK SAĞLIK HİZMETİ BİRİMLERİ****512**

Sağlıkta Devrim: Son Teknolojiyi Hastanelerimize Taşıdık

2023

MR
4

BT
7

ULTRASON
73

DIYALİZ
74

Mardin İlimizde Sunulan Özellikli Sağlık Hizmetlerimiz

■ Diyaliz Merkezi
6 ADET

■ Kapsamlı Onkoloji Birimi
1 ADET

Hastanelerimizi 5 Yıldızlı Otel Konforuyla Buluşturduk

Hasta odalarımızı nitelikli yani içinde tuvaleti, banyosu ve en fazla iki hasta yatağı olan konforlu odalara dönüştürdük, dönüştürmeye de devam ediyoruz. Mardin ilimizdeki toplam yatak kapasitesinin %71,5 oranında nitelikli yatak haline getirdik.

2023

YATAK SAYISI

1.746

NİTELİKLİ YATAK ORANI

71,5

YANIK YATAĞI SAYISI

2

Yoğun Bakım Ünitelerindeki Yatak Sayısını Artırdık

Yoğun bakım yatağının bulunmaması sebebiyle oluşan mağduriyetleri önlemek amacıyla Yoğun Bakım ünitelerindeki yatak sayısını artırdık.

2023

Yoğun Bakım Yatak Sayısı	
Sağlık Bakanlığı Hastaneleri	148
Özel Hastaneler	175

TOPLAM
323

Aile Hekimlerimiz Hastaların Hizmetinde

Mardin'de
308 Aile Hekimimiz
hizmet veriyor.

2010 yılında yurt çapında uygulamaya koyduğumuz aile hekimliği ile birinci basamak sağlık hizmetlerini geliştirdik. 2023 yılı itibarıyla Mardin ilimizde **308 aile hekimimiz** hizmet veriyor.

Hastalarımızın Ayağına Gidiyoruz

Yatağa bağımlı hastaların hastanede yapılması zorunlu olmayan tedavilerine yönelik evlerinde sağlık hizmeti sunmaktayız. Böylece hastalarımızın ev ortamından ayrılmadan sağlık hizmetine kavuşmasını sağladık. Evde sağlık hizmeti ile devletin yardım ve şefkat elini vatandaşımıza uzattık.

2010 yılında başlattığımız bu hizmet kapsamında Mardin ilimizde 2023 yılında **4.386** vatandaşımıza evde sağlık hizmetini sunduk.

4.386
VATANDAŞIMIZA
EVDE SAĞLIK HİZMETİ

Mardin İlimize Birinci Sınıf Sağlık Hizmeti Getirdik

Her hekime bir oda prensibiyle muayene oda sayısını **281'e** çıkardık.

2002 yılında %39 olan sağlık hizmetlerinden memnuniyet oranı 2022 yılı itibarıyla **%65,6** seviyesine ulaşmıştır.

Acil Durum Ekibimiz 7/24 Görevde

Acil durumlarda vatandaşımızın imdadına yetişmek için 112 acil servislerinde devrim niteliğinde yenilikler yaptık. Kar paletli ambulans, helikopter ve uçak ambulans, deniz ambulansı yatırımlarımızla hastalarımıza her koşulda ulaşabilmenin önünü açtık.

Mardin ilimizde 112 Acil İstasyon sayısını **12'den 34 seviyesine**, 112 acil ambulans sayısını **31'den 54 seviyesine** çıkardık. (1 adet Kar Paletli Ambulans)

112 ACİL İSTASYON

112 ACİL AMBULANS

1 ADET KAR PALETLİ AMBULANS

Hastaları Uçak ve Helikopter Ambulans İle Naklediyoruz

HELİKOPTER AMBULANS VAKA SAYISI 149

UÇAK AMBULANS VAKA SAYISI 374

MARDİN İLİMİZE

2002-2023 YILLARI ARASINDA TOPLAM 1 MİLYAR 884 MİLYON TL

Yatırım Yaptık

5.942
İşletmeye
857.935.768 TL
tutarında destek
sağlanmıştır.
(2002-2023)

1.040
İşletmeye
alternatif finansman
desteği yaklaşık
59.592.639 TL
kredi hacmi sağlanmıştır.
(2002-2023)

25.621
Kişiyeye girişimcilik
eğitimi verilmiştir.

Cazibe Merkezleri
programı kapsamında
63.129.458 TL
tutarında destek
sağlanmıştır.

420
Bilim fuarı
projesi destekledik.

102.641 kişilik
istihdam öngörülen
1.592 adet
Yatırım Teşvik
Belgesi düzenledik.

1.592 adet
Projeye
destek olduk.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak Mardin ilinde sürdürülebilir kalkınmanın, dünya piyasası ile rekabet edilebilir üreten Türkiye olmanın yolunu açıyor, sürdürülebilir kalkınmayı destekliyoruz.

2002 - 2023

sanayi
ve
teknoloji

Planlı Sanayileşmeyi Destekliyoruz, İstihdamın Önünü Açıyoruz

Mardin ilinde; 2023 verilerine göre mevcut 3 adet OSB bünyesinde yer alan 163 parselde 7.429 kişi istihdam edilmekte olup, tüm parsellerde üretime geçilmesiyle birlikte istihdamın yaklaşık 16.509 kişiye ulaşacağı öngörülmektedir.

Bu projeler için 2024 yılı fiyatlarıyla 2003-2023 yılları arasında 566.247.144 TL Bakanlık kredisi kullanılmıştır.

Mardin ilinde; 2023 verilerine göre mevcut 3 adet Sanayi Sitesi bünyesinde yer alan 2696 adet işyerinde 8951 kişiye istihdam sağlanmıştır.

Tüm bu SS projeleri için 2024 yılı fiyatlarıyla 2003-2023 yılları arasında 328.317.668 TL Bakanlık kredisi kullanılmıştır.

Mardin ilinde; Eti Bakır Anonim Şirketi Mardin Özel Endüstri Bölgesi olmak üzere 1 adet Endüstri Bölgesi ve 1 tane üretim tesisi vardır. Toplam hektar miktarı 301, istihdam sayısı 1.327'dir.

Bölgeler Arasındaki Farklılıkları Gidermek Amacıyla Yerel Yönetimlere Destek Veriyoruz

- Dünyada ve Türkiye’de son dönemde ortaya çıkan gelişmeler yönetim ve planlama anlayışlarında köklü değişiklikler meydana getirdi. Bu değişim sonucunda, yerel potansiyelleri yine yerel kaynaklarla planlamak ve uygulamak ilkesini temel almaya başladık. Bölgeler arasındaki farklılıkları gidermek amacıyla bölgesel projeleri hayata geçirdik.
- Dicle Kalkınma Ajansı Mardin’i ekonomik, kültürel ve sosyal açıdan küresel bir kente dönüştürecek kalkınma stratejilerinin geliştirilmesinde ve hayata geçirilmesinde öncü olmak için kuruldu. Ajans, sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı hızlandırmak ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla;
  - **Bölge planları hazırlamak,**
  - **Bölgeye yönelik stratejiler geliştirmek,**
  - **Mali ve teknik destekler vermek,**
  - **İş birliği ve koordinasyon sağlamak,**
- Yatırım tanıtım ve destek faaliyetleri gerçekleştirmek gibi temel görevlerinin yanında, izleme ve değerlendirme ile tanıtım ve iletişim faaliyetlerini de yürütmektedir.
- Dicle Kalkınma Ajansı, 2010-2023 yılları arasında; 2023 yılı fiyatlarıyla 175.633.827 TL bütçeye sahip 211 projeye 55.910.513 TL hibe desteği verdi. İlde Destek sağlanan proje sayısı 211 adet olup, ilde sağlanan destek tutarı 55.910.513 TL ye ulaşmıştır. Yararlanıcıların eş Finansmanı ile ulaşılan toplam yatırım hacmi 91.354.807 TL’dir.
- GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Yatırımlarda etkinliğin ve sosyo-ekonomik kalkınmanın sağlanması, birbirlerini tamamlayıcı nitelikteki yatırımların zaman ve mekân itibarıyla koordineli bir şekilde ele alınmasını teminen kurulmuştur.
- GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı 1989 yılından bu yana bölgede çalışmalarını sürdürmekte olup, 2002-2023 döneminde 207 adet projeye toplam 140.125.058 TL yatırım desteği sağlamıştır. Mardin iline sağlanan destek tutarı 140.125.058 TL’dir.

Mardin ilinde, 2002-2023 haziran döneminde
SOGEP (Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı) kapsamında;

14.210.801 TL BÜTÇELİ

6 ADET PROJYE

→ **10.494.267 TL**

DESTEK SAĞLANMIŞTIR.

- Mardin ilinde yatırım ortamını canlandırarak istihdam, üretim ve ihracat artışı yoluyla bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla, özel sektör yatırımlarını desteklemeye yönelik olarak Cazibe Merkezleri programı kapsamında 95.139.596 TL bütçe ile 7 adet projeye 63.129.458 TL tutarında destek sağlanmıştır.

TÜBİTAK Olarak Üniversitelerimizin ve Hocalarımızın Fikirlerini Hayata Geçirmelerine Destek Veriyoruz

Mardin iline akademik destekler kapsamında 2002-2023 döneminde 2024 yılı sabit fiyatlarıyla toplam **337.752 TL** destek sağladık.

Mardin iline bilim insanı destekleri kapsamında 2002-2023 döneminde 2024 yılı sabit fiyatlarıyla toplam **42.769.674 TL** destek sağladık.

Mardin ilinde bilim ve toplum faaliyetlerine 2002-2023 döneminde 2024 yılı sabit fiyatlarıyla toplam **19.071.670 TL** destek sağlanmıştır.

Mardin ilinde Bilim Fuarları Destekleme Programı kapsamında **42.000** öğrencinin katkılarıyla **420** okulda, **420** bilim fuarı projesi destekledik.

Mardin iline uluslararası iş birliğine yönelik destekler kapsamında 2002-2023 döneminde 2024 yılı sabit fiyatlarıyla toplam **8.816 TL** destek sağladık.

Tüketici Güvenliğini Sağlamak için Piyasaya Arz Edilen Ürünleri Denetliyoruz

Sanayi ürünlerinin ürün güvenliği ve teknik mevzuatına uygunluğunu sağlamak amacıyla piyasa gözetimi ve denetimini yapmak ile görevlendirilen Metroloji ve Sanayi Ürünleri Güvenliği Genel Müdürlüğü sorumluluğunda,

Asansör	Basınçlı Ekipmanlar	Enerji Verimliliği	Elektrikli Ekipmanlar
ATEX	Makine Otomotiv	Gaz Yakan Cihazlar	Kimyasal ve Piroteknik

ana ürün gruplarında tüketicilerimizin mal ve can güvenliğini tesis edebilmek amacıyla 2015-2023 dönemi içerisinde toplam 1.948 adet farklı üründe denetim faaliyeti icra edilmiştir. Bu denetimler sonucunda 1.770 adet uygun bulunan ürün tespit edilmiştir. 275.848 TL para cezası uygulanmıştır.

- 2019 yılından itibaren uygulamaya alınan Yeni Piyasa Gözetimi ve Denetimi Stratejisi ile hayata geçirilen “Üretici ve İthalatçılara Yönelik Bilgilendirme ve Rehberlik Programı” kapsamında, yerli üreticilerimizin ve ithalatçılarımızın teknik mevzuata uyum seviyesini artırmak ve uygunsuz ürünleri kaynağında engellemek amacıyla,

2019-2023 Haziran arasında toplam
163 farklı firma/şahısta

164 adet ürün

için bilgilendirme faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

- Bakanlığımız görev alanında yer alan yasal metroloji (ölçü ve ölçü aletleri), hazır ambalajlı mamullerin mevzuata uygun piyasaya arz edilmesi ve doğru kullanımlarının sağlanmasına yönelik olarak programlı, odaklı, ani, ihbar ve şikâyetler kapsamında muayene ve denetim faaliyetlerini icra etmektedir.
- Piyasada yasal metroloji kapsamında 2012-2023 döneminde güvenli, kullanımda, doğru ölçüm yapan 123.878 adet ölçü aletinin muayene ve denetimi yapılmıştır 10.659 adet üründe aykırılık tespit edilmiştir.
- Hazır ambalajlı mamuller alanında 2’i aykırı olmak üzere 147 adet denetim gerçekleşmiştir .6 adet Muayene Servisi ve 5 adet Tamir Ayar Servisi yetkilendirilmiştir.
- Periyodik olarak muayenesi yapılan asansörlerdeki yürütülen Gönüllü Geri Çağırma Faaliyeti konusunda çalışan Bakanlık Denetçi sayımız 5’dir.

KOSGEB Destekleri ile Kobilerimizin Önünü Açıyor, Mikro Ölçekli İşletmelerimizin Büyümesine Destek Programlarımızla Katkıda Bulunuyoruz

2010-2023 yılları arasında 5.942 işletmeye 857.935.768,45 TL tutarında destek sağlanmıştır. 2010-2023 yılları arasında KOSGEB faaliyetleri kapsamında 1.336 işletmeye alternatif finansman desteği olarak yaklaşık 59.592.639,60 TL’lik kredi hacmi sağlanmıştır.

2010-2023 yılları arasında 25.621 kişiye Girişimcilik eğitimi verilmiştir.

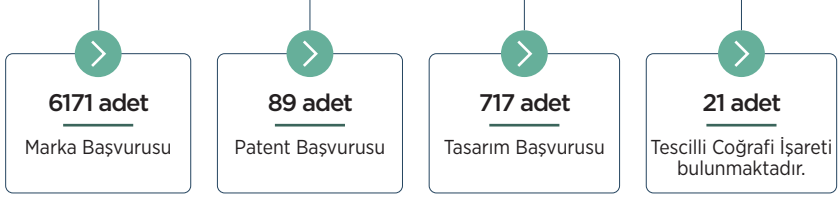
5.942
İŞLETMEYE
857.935.768 TL
DESTEK SAĞLANMIŞTIR.

1.040
İŞLETMEYE ALTERNATİF
FİNANSMAN DESTEĞİ
59.592.639 TL
KREDİ HACMİ SAĞLANMIŞTIR.

25.621
KİŞİYE GİRİŞİMCİLİK
EĞİTİMİ VERİLMİŞTİR.

Sanayicilerimizin Markalaşmasını ve Ticarileşmesini Önemsiyor ve Destekliyoruz

2002 OCAK-2023 HAZİRAN DÖNEMİNDE MARDİN İLİNDEN

Kalite Altyapımızı Dünya Standardlarına Ulaştırmayı Hedefliyoruz

2002 Ocak-2023 Haziran döneminde;

 147 adet
HİZMET YETERLİLİK BELGESİ

 35 adet
STANDARDA UYGUNLUK BELGESİ

YÖNETİM SİSTEMİ BELGESİ

2 adet
GÜVENLİ TURİZM
BELGESİ

Yatırım Teşvikleriyle Sanayicimizi Destekliyor, İstihdamı Artırıyoruz

2002- 2023 tarihleri arasında Mardin ili için 52.094.000.000 TL sabit yatırım tutarı ve

 102.641 kişilik
İSTİHDAM ÖNGÖRÜLEN

 1.592 adet
YATIRIM TEŞVİK BELGESİ
DÜZENLEDİK,

 1.592 adet
PROJEYE DESTEK
OLDUK.

Milli Teknoloji Hamlesine 7'den 70'e Herkesin Katılım Sağlamasını Hedefliyoruz

Milli Teknoloji Hamlesi kapsamında, Türkiye'nin teknolojik yetkinliğini geliştirmek amacıyla etki gücü yüksek program ve projelerin hayata geçirilmesine katkı sağlamak ve bu hedefler doğrultusunda hedefleri doğrultusunda ilgili paydaşlarla işbirliği içerisinde, teknoloji geliştirme ve bireylerin ve işletmelerin dijital dönüşümü konularında bireysel yetkinlikler ile toplumsal bilinç ve kültürün gelişmesine yönelik faaliyetlerde bulunmak için kurulan genel müdürlüğümüz, 2020-2023 Haziran döneminde 1 adet **DENEYAP Atölyesi** öncelikle pilot illerde olmak üzere kurmuştur. Yurt geneline yaygınlaştırılması düşünülmektedir.

Sürdürülebilir Kalkınmayı Destekliyoruz

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak Adana ilinde sürdürülebilir kalkınmanın, dünya piyasası ile rekabet edilebilir üreten Türkiye olmanın yolunu açıyor, sürdürülebilir kalkınmayı destekliyoruz.

2002-2023 yılları arasında, Türkiye'nin kalkınması ve sanayisinin takibi, imalat sanayimizin desteklenmesi amacıyla 784 işletmeye sanayi sicil belgesi verdik.

MARDİN İLİMİZE

2003-2023 YILLARI ARASINDA TOPLAM 115 MİLYAR 231 MİLYON TL

Yatırım ve Destek Sağladık

22,9 Milyar TL

Tarımsal Destek

92,1 Milyar TL

Baraj, Sulama ve
Su İşleri Alanında
Yatırım

179,5 Milyon TL

Ormancılık
Alanında Yatırım

1 ADET

Sulama Tesisi

1 Adet

Baraj

20 Adet

Arazi
Toplulaştırma
Tigh

5.526 Adet

Gıda Denetimi
Sayısı

276 Bin Ton

Sebze Üretimi
(2022)

2003 - 2023

tarım ve orman

1,5 Milyon Ton

Tarla Ürünleri
Üretimi (2022)

178 Bin Ton

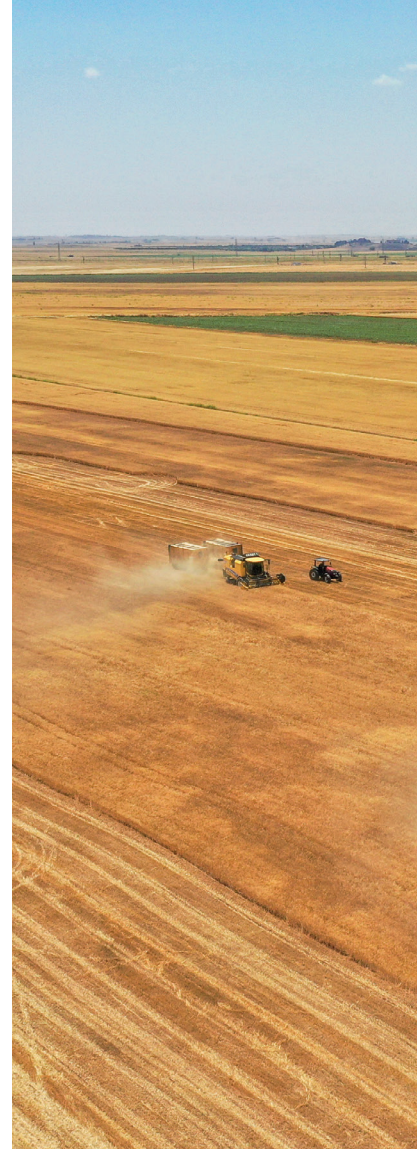
Meyve Üretimi
(2022)

Tarım ve Orman Sektörünü Sürdürülebilir Üretim Altyapısına Kavuşturduk

Dünyada tarım anlayışının yeni boyutlar kazandığı bu dönemde köklü değişimlere ve ilklere imza attık. Üretimde sürdürülebilirlik için planlamayı, planlama için ileri teknolojiyi önceleyerek tarım politikalarını bu doğrultuda geliştiriyoruz. Tarım arazilerinin bölünmesini önledik, büyük ovaları koruma alanı ilan ettik, Tarım Sigortası TARSİM'i getirdik.

Toplulaştırma, sulanan tarım arazilerini artırma ve modern sulama sistemlerini yaygınlaştırma gibi yapısal dönüşümlere ağırlık verdik. Sınırlı üretim alanlarımıza rağmen akıllı sulama yatırımları, AR-GE faaliyetleri ve mekanizasyon kullanımını yaygınlaştırarak verim ve kaliteyi yükselttik. Böylelikle hem halkımızın gıda arz güvenliğini sağladık hem de tarımsal ürün ihracatımızı artırdık. Başta Tarım Kanunu olmak üzere yaptığımız yasal düzenlemeler, piyasa regülasyon faaliyetleri ve sağladığımız tarımsal desteklerle önemli değişimlere imza attık. Tarım ve orman sektörünü bütün paydaşlarıyla birlikte sürdürülebilir üretim altyapısına kavuşturduk.

Mardin - Buğday Tarlası

Mazotun Yarısı Sizden, Yarısı Bizden

- 2016 yılından itibaren **Mazot maliyetinin %50'sini** destek olarak üreticilerimize ödüyoruz. Ürün bazında mazot tüketimleri ve maliyetini her üretim sezonunda hesaplayarak maliyetin yarısını üreticilere destek olarak veriyoruz.

Gübrede KDV'yi Kaldırdık

- Gübrede %18 olan KDV **10 Şubat 2016** tarihli Resmi Gazetede yayınlanan düzenleme ile kaldırılmıştır.
- Tarımsal üretim faaliyetinde bulunan Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı üreticilerimize havza bazlı destekleme kapsamında gübre destekleme ödemesi yapılmaktadır.
- Ayrıca, ülkemiz kaynakları kullanılarak yerli imkânlarla üretilen organik gübre kullanımının artırılması için gübre desteğine ilave olarak; organik ve organomineral gübre kullanan çiftçilerimize 2019 üretim yılından itibaren organik ve organomineral gübre desteği verilmeye başlanmıştır.

Mazot ve Gübre Destek Ödemelerini Öne Çektik ve Artırdık

- Mazot ve gübre destek ödemelerini **6 ay öne çekerek 2023 Mart ayı yerine 2022 yılında ödemeye başladık**. Böylece çiftçilerimiz, ekim döneminde girdi maliyetlerini düşünmeden üretim yapabilecekler.
- Mazot desteği ödemelerini, ürün bazında **%130-395** arasında değişen oranlarda artırdık.
- Mazot maliyetinin %50'sini destek olarak üreticilerimize ödemeye devam ediyoruz.

2003-2023 döneminde;

2,1 Milyar TL
Mazot desteği ödedik.

1,4 Milyar TL
Gübre desteği ödedik.

Meralarımızı Islah Ediyor, Yem Bitkileri Üretimini Destekliyoruz

Mera, yaylak ve kışlaklarda ot verimini ve kalitesini artırarak daha verimli bir hayvansal üretim için mera islah çalışmalarına büyük önem verdik. Bu bağlamda 2002-2023 yılları arasında;

146.022 → toplam
dekar alanda **14 adet**

Çayır Mera Islah ve
Amenajman Projesi
uygulanmıştır.

Yem bitkileri desteklemeleri kapsamında;
2002-2023 yılları arasında toplam
9,7 Milyon TL ödeme yapılmıştır.

Sertifikalı Tohum ve Fidan Destekleriyle Verim ve Kaliteyi Yükselttik

- Sertifikalı tohum ve fide/fidan kullanımı ve üretimi destekleniyor.
- Yurt içinde üretilip sertifikalandırılan ve yurt içinde satışı gerçekleştirilen sertifikalı tohumluklara 2005 yılından itibaren sertifikalı tohum kullanım desteği ile sertifikalı fidan/fide ve standart fidan kullanım desteği, 2008 yılından itibaren sertifikalı tohum üretim desteği ve 2016 yılında itibaren sertifikalı fidan üretim desteği verilerek Ülkemiz çiftçileri desteklenmektedir.

Mardin İline

131 Milyon TL

sertifikalı **tohum kullanım** desteği,

6 Milyon TL

sertifikalı **tohum üretim** desteği,

3,1 Milyon TL

sertifikalı **fidan/fide ve standart fidan kullanım** desteği ödemesi yapmıştır.

Küçük Aile İşletmelerini Destek Kapsamına Aldık

- Tarımda küçük aile işletmelerini yalnız bırakmadık, 2016 yılında destek kapsamına aldık. 5 dekar ve altı arazisi olan meyve, sebze, süs bitkisi, itri-tıbbi-aromatik bitki yetiştiricilerine dekar başına 200 TL destek veriyoruz.

Tarım Arazilerimizi Koruyoruz

- Sınırları belirlenen 440 ovaımızı sit alanı ilan ettik. Böylece bu ovaların etkin korunmasını sağladık.
- Ülke bütününde arazi kullanım planlaması çalışmalarını başlattık. Böylece Mutlak Korunacak Tarım Alanları (Mutlak Tarım Arazisi, Özel Ürün Arazisi, Dikili Tarım Arazisi) ve yatırımcılar için alternatif alanlar belirlenecek.
- İhtilafli, hisseli veya göç gibi sebeplerle ekilemeyen tarım arazileri ekilecek, kiraları mülk sahiplerine verilecek.
- 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında 72 ilde toplam **440 adet büyük ova sit alanı** olarak koruma altına alınmıştır.
- Koruma altına ova sayısının toplam 500'e çıkarılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Hayvancılığımız Desteklerle Büyümeye Devam Ediyor

- Büyükbaştan küçükbaşta, besiden süte, yemden arıcılığa kadar birçok alanı destek kapsamına aldık.

SON 21 YILDA MARDİN İLİNDE HAYVANCILIK DESTEĞİNİ 232.970 KATINA ÇIKARDIK

2002

188 TL

2023

43,9 Milyon TL

Bu dönemde Mardin iline toplam **1,4 Milyar TL** hayvancılık desteği verdik.

Hayvancılıkta Yeni Desteklerle Üretimi Teşvik Ettik

4 ay ve üzeri yaşta işletmede bulunması şartı ilk kez destekleme kapsamına alınarak buzağı ve malak kayıplarının önlenmesini amaçladık.

Buzağı başına

750-2.100 TL

Malak başına

1.000-1.600 TL

Dişi manda başına

1.000-1.600 TL
destek sağlıyoruz.

Üretici Örgütleri üzerinden ödenen Hayvancılık Desteklerinin doğrudan üreticilere ödenmesini sağladık. Üretici Örgütlerine tarımsal desteklerden ödenen hizmet bedellerini artırdık, örgütlenmeyi desteklemeye devam ettik.

Suni Tohumlama ile Hayvansal Üretimi Artırdık

- Hayvan ıslahında en etkili yöntem olan suni tohumlama çalışmalarına hız verdik.
- Mardin ilinde son 11 yılda toplam 30.078 adet suni tohumlama yapılmasını sağladık.
- Böylece, yüksek verimli saf sığır ırklarının sayısını artırdık, daha verimli hayvansal üretimi tesis ettik.

Hayvancılık Yatırımlarının Desteklenmesi Kapsamında

- **Büyükbaş ve Küçükbaş Hayvancılık İşletmelerine Yönelik Yatırımların Desteklenmesi**
- **MARDİN ilinde makine ekipman alımı** ve ağıl/ahır yapımı için toplam 217.500 TL hibe ödemesi gerçekleştirilmiştir.
- **Etçi ve Kombine Irkların Yaygınlaştırılması Projesi** kapsamında 2021-2023 yıllarında toplam 1.091.000 TL bütçe tahsis edilmiştir.
- **Arı Ürünlerinin Üretimini Yaygınlaştırma Projesi** kapsamında %50 hibe şeklinde 7 yetiştiriciye 53.593 TL ödeme yapılmıştır.

Küçükbaş Hayvancılığı Yeni Destek ve Projelerle Daha da Geliştiriyoruz

- Küçükbaşa verilen destekleri her yıl artırdık. Anaç koyun-keçi desteğini 50 TL/baş iken, 100 TL başa çıkardık.
- Küçükbaş sütüne daha fazla prim desteği ödülüyor.
- Koyun ve keçi yetiştiricilerimizin suru yöneticisi (çoban) ihtiyacını karşılamak için "Sertifikalı Sürü Yöneticisi Programını" başlattık.
- Sürü yöneticisi (çoban) için kurslar düzenliyor, başarılı kursiyerlere sertifika veriyoruz.
- Sertifikalı Sürü yöneticisi (çoban) çalıştıran ve çobanının SGK primlerini yıl içinde 5 ay ödeyen işletmelere yılda 30.000 TL destek veriyoruz.
- Anaç koyun keçi sayısını artırmak için 2019 yılında ilk kez 100 TL/Baş olarak verdiğimiz sürü büyütme desteğini 200 TL/başa çıkardık
- 2023 yılında küçükbaş hayvan desteğinde yeni bir destek olan koç teke alımına 2000TL/Baş destek veriyoruz.

Mardin İli IPARD Hibeleriyle Buluştu

IPARD kapsamında Mardin'e 2011-2023 yılları arasında 778,3 milyon TL kırsal kalkınma hibe desteği verdik. Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracının (IPA) kırsal kalkınma bileşeni (IPARD) kapsamında, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa birliğinin eş finansmanı ile 2011 yılından beri uygulanmakta olan IPARD Programı ile 42 ilimizde 17 farklı sektördeki kırsal kalkınma projelerine % 50-70 oranlarında hibe desteği verilmektedir.

IPARD Destekleri ile tarım ve gıda sektörlerinde AB standartlarında modern işletmeler kurulurken aynı zamanda kırsal alanlarımızdaki insanlarımızın faaliyet alanları çeşitlendirilmekte ve yeni istihdam olanakları oluşturulmaktadır. IPARD Programı kapsamında Mardin ilimizde bugüne kadar: 251 kırsal kalkınma projesi desteklenmiş ve 778.350.102 TL hibe desteği ödenmiştir. Bu destekler sayesinde Mardin ilimizde 1.763.814.250 TL yatırım yapılmış ve 1.350 kişinin istihdamı sağlanmıştır.

TİGEM'in Ürettiği Kaliteli

Tohumluk ve Damızlıkları Üreticimize Ulaştırdık

Son 22 yılda; **39.648 ton hububat** ve **101 ton yem bitkisi tohumu** çiftçilerimizle buluşturulmuştur.

Sertifikalı tohumluk kullanımını yaygınlaştırmak ve tohumluğa kolay ulaşımı sağlamak amacıyla Mardin'de **6 adet TİGEM bayisi** oluşturulmuştur.

Damızlık yetiştiricilerine **759 baş damızlık büyükbaş** ve **15.315 baş damızlık küçükbaş** satışı gerçekleştirilmiştir.

Genç Çiftçi Projesi kapsamında 1.742 baş büyükbaş ve 6.636 baş küçükbaş dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

Üretici Şartlarında Sözleşmeli Küçükbaş Hayvancılık Projesi (300 Koyun Projesi) kapsamında **277 baş küçükbaş damızlık** satışı gerçekleştirilmiştir.

Kırsal Kalkınma Hamlesini Başlattık

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı

- 2006-2023 yılları arasında MARDİN iline tamamlanan 390 proje ve devam eden projeler için ulusal kaynaklardan 194,4 milyon TL hibe desteği verdik.

394,3 Milyon TL

tutarında yatırım faaliyete geçmiştir.

3.778 kişinin

istihdamına katkıda bulunulmuştur.

Tarım Sigortası İle Çiftçimiz Güvenle Üretim Yapıyor

- Doğal afetlerden etkilenen üreticilerin mağduriyetlerini gidermek üzere 70 yıllık bir rüya olan Tarım **Sigortaları uygulamasını 2006 yılında başlattık**. Her yıl çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile kapsama alınacak riskleri, ürünleri, bölgeleri ve prim desteği oranlarını belirliyoruz.
- Doğal afetlere karşı üreticinin emeğinin koruyucusu olan Tarım Sigortasıyla **sigorta poliçesi bedelinin %50-67'sini karşılanmaktadır**. Bu oran;
  - Açık alanda yetişen meyvelerde don riski için %67,**
  - Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortasında %60,**
  - Gelir Koruma Sigortası için %60'tır.**

Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projesi

- 2020 ve 2022 yıllarında proje başına 100 Bin TL, 2023 yılında proje başına 250 Bin TL hibe desteği verilmiştir.
- 2020-2023 yılları arasında 90 Projeye 12,6 Milyon TL hibe desteği verilmiştir.
- 15,5 Milyon TL tutarında yatırımın faaliyete geçmesi sağlanmıştır.

Tarım Sigortalarının Kapsamını Genişlettik Yeni Uygulamaları Başlattık

Gelir Koruma Sigortası

- 2022-2023 üretim sezonunda buğday ürünü için pilot olarak Konya ilinde uygulanan Gelir Koruma Sigortası, 2023-2024 üretim sezonunda ülke genelinde uygulanacaktır.

Bütün Sigorta Branşlarında

- İlk defa “Şehit Yakını ve Gaziler” için %5 oranında indirim getirildi. Kadın çiftçi indirimi %5’ ten %10’ a, genç çiftçilerde yaş sınırı 30’dan 40’a çıkarıldı.

Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası

- Kuru tarım alanlarında yetiştirilen buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı mercimek ve yeşil mercimek ürünleri ile bu ürünlerin sertifikalı tohumluklarında, dolu paketi dışındaki; kuraklık, don, sıcak rüzgar, sıcak hava dalgası, aşırı nem, aşırı yağış risklerinden kaynaklı verim azalışları teminat kapsamına alındı.

Bitkisel Ürün Sigortası

- Dolu riski tarife fiyatında toplam 134 ünde %5-%15 arasında, buğday tarife fiyatında %6, kivi, erik ve kayısı ürünlerinde müşterek sigorta oranlarında %5-%10, buğday ürünü tarife fiyatında % 6 oranlarında indirimler yapıldı.

Bütün Hayvan Hayat Sigortalarında

- Dar kapsamlı tarifeye “Terör, Grev, Lokavt, Kargaşa, Halk Hareketleri” teminatı isteğe bağlı ek teminat kapsamına alındı.

Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası

- Tarife fiyatında süt sığırlarında %6, besi sığırlarında %5 indirim yapıldı. %15 olan yavru atma bedeli %20’ ye çıkarıldı. İlk defa olarak yenilenebilir enerji kaynağı aktif biyogaz enerjisi üretimi yapan büyükbaş hayvancılık işletmeleri için % 5 indirim uygulaması getirildi.

Küçükbaş Hayvan Hayat Sigortası

- “**Ek Hastalıklar**”, uçurumdan yuvarlanma, kurt parçalaması vb.” hasarlar için müşterek sigorta oranı %30’ dan %20’ ye düşürüldü.

Kümes Hayvanları Hayat Sigortası

- Kapalı sistemde üretim yapılan, bio-güvenlik ve hijyen tedbirleri alınmış tesislerde yetiştirilen kümes hayvanları ile açık ve yarı açık sistemde yetiştirilen kümes hayvanları için ölüm riski; İhbarı mecburi hayvan hastalıklardan, Pullorum ve Kanatlı Tifosu (Tavuk Tifosu) hastalıkları, her türlü kaza ve zehirlenmeler ile doğal afetler, yangın ve infilak riskleri teminat kapsamına alındı.

Sera Sigortası

- Dar kapsamlı tarifeye “Terör, Grev, Lokavt, Kargaşa, Halk Hareketleri” teminatı isteğe bağlı ek teminat kapsamına alındı.

Su Ürünleri Hayat Sigortası

- Tarife fiyatlarında %10 indirim yapıldı. Terör, Grev, Lokavt, Kargaşa, Halk Hareketleri” teminatı isteğe bağlı ek teminat olarak teminat kapsamına alındı.

Arıcılık Sigortası

- Fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, taşıt çarpması, sel ve su baskını, vahşi hayvan saldırısı, kovanların nakliyesi esnasında; çarpma, çarpışma, devrilme, yanma vb. nedeniyle doğrudan uğradığı zararlar teminat kapsamına alındı.

Doğal Afetlerde Borç Ertelemeleri Yenide Düzenlendi

- T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretim Dair hazine faiz destekli işletme ve/veya yatırım kredisi kullanılan çiftçilerimizden, krediye konu ekilişleri, ürünleri, hayvan varlıkları, tesisleri veya seraları, 1 Ocak 2024 tarihinden 31 Aralık 2026 tarihleri arasında meydana gelebilecek doğal afetlerden zarar gören üreticilerin, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi borçları ertelenebilecektir ya da taksitlendirilebilecektir.

TMO Politikaları ile Çiftçimizin Yüzü Güldü

Toprak Mahsulleri Ofisi ile Mardin ilinde son 21 yılda 1,7 milyon ton ürün alımı yaptık. Üreticilerin ürün bedellerini 10-15 gün gibi çok kısa bir surede hesaplarına aktardık. ÜRETİCİNİN ALIN TERİNİ ZİYAN ETMEDİK. Uygulamaya başladığımız randevulu sistem ile çiftçimizin günlerce sıra beklemesini önledik.

Güvenilir Gıda Sistemini Hayata Geçirdik

Tarladan sofraya güvenilir gıda sistemini hayata geçirerek, halkımızın yediğini içtiğini bilmesini sağladık. Denetçi ve denetim sayılarını artırarak gıda üretiminde halk sağlığını tehlikeye atacak aksaklıkları daha doğmadan önledik. Gıda mevzuatımızı, AB gıda mevzuatı ile uyumlaştırdık, ülkemizin her yerindeki vatandaşımızın tarladan sofraya güvenilir gıda tüketmesini sağladık.

Gıda Üretim ve Satış Yerlerine Yönelik Denetimleri Artırdık

Mardin ilinde 2002 yılında 5 olan gıda denetçisi sayısını, 2023 yılında 53'e çıkarttık. Gıda denetim sayısını ise, 2002 yılında 229 adetten, 2023 yılında 5.526 adede çıkarttık. Halkımızın 24 saat arayarak ihbar ve şikâyetlerini bildireceği, bilgi alıp taleplerini iletebileceği 174 ALO GIDA HATTI'ni faaliyete geçirdik.

Mardin İlinde Tarım Büyüyor ve Gelişiyor

Sağlanan destekler ve yapılan çalışmalarla, Mardin ilinin tarımsal üretim değeri 11 katına çıktı.

11 KAT ARTIŞ

TARIMSAL ÜRETİM DEĞERİ

2002		497 Milyon TL
2020		5,5 Milyar TL

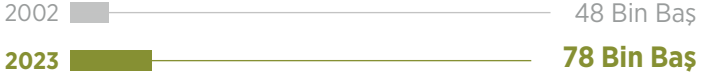
TARIMSAL HASILA

2004		570 Milyon TL
2022		11,6 Milyar TL

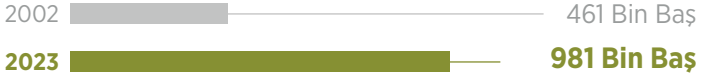
Mardin İlinde Hayvan Sayısında Önemli Artışlar Sağlandı

Büyükbaş Hayvan Sayısı

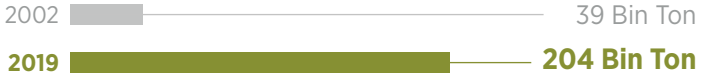
Küçükbaş Hayvan Sayısı

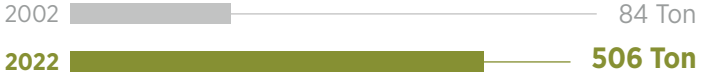
Arı Kovanı Sayısı

Süt Üretimi

Bal Üretimi

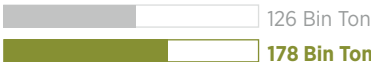

Bitkisel Üretim Miktarında Önemli Artışlar Sağlandı

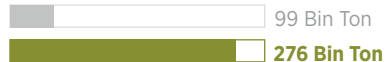
Tarla Ürünleri

Meyve

Sebze

2003-2023 Yılları Arasında

Baraj, Sulama ve Su İşleri Alanında 92,1 Milyar TL Yatırım Yaptık

53 adet tesis hizmete alınmıştır.

Taşkın Koruma Tesisi

27

Sulama Tesisi

1

İçmesuyu Tesisi

4

Baraj

1

Arazi Topplulaştırma ve TİGH

20

- Yıllık **66,47 milyon m³** içme ve kullanma suyu temin edilerek 630.604 kişiye içme ve kullanma suyu sağlanmıştır.
- Baraj depolama kapasitesi **10.625 milyon m³** hacmine ulaşmıştır
- Toplam 124.0050 dekar arazi sulamaya açılmış ve yıllık **930.375.000 TL** zirai gelir artışı sağlanmıştır.
- Toplam 2.965.508 dekar alanda **ATTİGH** tescilli yapılmıştır.
- 32 yerleşim yeri** ve 149 dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.

Mardin'i Barajlarla Donatıyoruz

2003 yılından bugüne kadar **1 baraj** tamamlanmış olup, toplamda **10,625 Milyar m³** biriktirme hacmine ulaşmıştır.

Halkımızı Ve Toprağımızı Taşkınlardan Koruduk

2003 yılından bugüne kadar tamamlanan **27** dere ıslahı ile **32 adet** yerleşim yeri ve **149** dekar arazi taşkınlardan korunmuştur.

Parçalı Tarım Arazilerimizi Birleştiriyoruz Toprak Kaybını Önüyoruz

2003 yılından bugüne kadar **20 adet** iş tamamlanarak **2.965.508** dekar alanda arazi toplulaştırma tescilli yapılmıştır. Mardin ilinde 312 adet yerleşim birimi, arazi toplulaştırmasından faydalanmaktadır.

Topraklarımızı Suyla Buluşturuyoruz

2003 yılından bugüne kadar **1 sulama tesisi** tamamlanmış olup, toplamda 800 dekar, kısmi olarak 123.250 dekar arazi olmak üzere toplam 124.050 dekar arazi sulamaya açılmıştır. Böylece çiftçilere yıllık **930 milyon TL** zirai gelir artışı sağlanmıştır.

İçmesuyunu Sorun Olmaktan Çıkardık

2003 yılından bugüne kadar tamamladığımız içmesuyu tesisleri ile **630.604** kişinin ihtiyacını karşılayacak olan, yıllık **66,47 milyon m³** içmesuyu temin ediyoruz

Mardin Artık Daha Yeşil Daha Yaşanabilir

- Mardin ilinin ormanlık alanı **204.804 hektar** olup, yüzölçümünün **%23'ü ormandır**. Ağaçlandırma çalışmaları kapsamında; 2003-2023 yılları arasında 60.893 hektar alanda

17.031.377 adet
fidan toprakla buluştu

- Sosyal Ağaçlandırma Projemiz Kapsamında**

2003-2023 yılları arasında okul bahçesi, üniversite kampüsü, ibadethane bahçesi, mezarlık ve hastane bahçeleri gibi alanlarda sosyal ağaçlandırma kapsamında toplam **723.930 adet fidan** toprakla buluşturulmuştur.

Ayrıca 186 km karayolu ve köy yolu kenarına **91.600 adet fidan** dikilerek karayolu ağaçlandırılması yapılmıştır.

48.825.179 adet
fidan ürettik

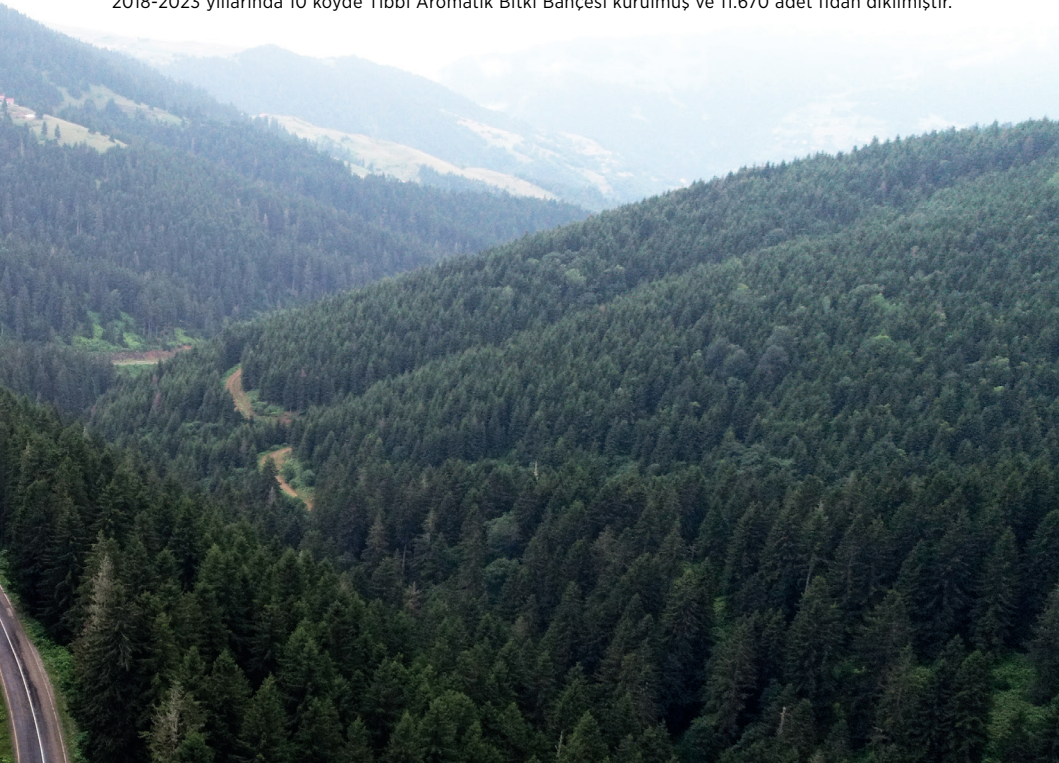
- Bal Ormanları, Orman Parkları ve Ekoturizm Alanları Kurduk**

2003-2023 yılları arasında

- 2 adet orman parkı (mesire yeri) kurulmuştur.**
- 2 adet bal ormanı kurulmuştur.**
- 3 adet ekoturizm alanı ve parkuru tesis edilmiştir.**

Doğaya Gözümüz Gibi Bakıyoruz

- 2003-2023 yılları arasında Mardin iline toplam 39,7 milyon TL yatırım yaptık. Mardin ilimizde toplam 20 adet korunan alan ve avlak sahasıyla halkımızı tabiatla buluşturuyoruz. Korunan alanların yönetim planlarını oluşturuyor, korunan alanlarımız içerisinde, açık alan düzenlemesi, peyzaj projeleri, alt ve üst yapı projeleri, değişen ve gelişen koşullara göre ihtiyaç duyulabilecek revizyon çalışmalarını yapıyoruz.
- Orman Köylümüzün Yanındayız**
Orman köylerinde yaşayan vatandaşlarımızın kalkındırılmalarına katkıda bulunmak için kredi-hibe desteğinde bulunuyoruz. ORKÖY destekleri faizsizdir ve destek tutarının %20'si hibedir. Bu kapsamda 2003-2023 döneminde; orman mahallelerinde yaşayan 2.492 aileye 192.330.398 TL. ferdî proje kredi ve hibe desteği sağlanmıştır.
- Vatandaşlarımızın Ek Gelir Elde Etmelerini Sağlıyoruz**
5000 Köye 5000 Gelir Getirici Orman Projesi kapsamında 2023 yılı sonuna kadar 63 köyde 411.545 adet gelir getirici fidan dikilmiştir. 2018-2023 yıllarında 10 köyde Tıbbî Aromatik Bitki Bahçesi kurulmuş ve 11.670 adet fidan dikilmiştir.

Yaban Hayatını Koruyor, Kolluyoruz

Tabii hayatın desteklenmesi amacıyla ülkemizde yer alan üretim istasyonlarında memeli ve kanatlı hayvanlar ile alabalık üretiyor ve doğaya salıyoruz. Yaban hayatının devamı için zorlu kış şartlarında yaşam mücadelesi veren yaban hayvanları için 2003-2023 döneminde tabiata **33.890 kg yem** bıraktık.

MARDİN'DE İHRACAT

1,1 MİLYAR DOLARA YÜKSELDİ

*2023 yılında gerçekleşen ihracat.

931 Milyon \$

Eximbank
Tarafından Verilen
Destek Tutarı

5.493

Esnaf ve Sanatkara

1,2 Milyar TL

Faiz İndirimli
Kredi Kullanımı
Sağlandı

371

Firma

25,3 Milyon TL

İhracata Yönelik
Devlet Yardımı

13 Adet

Lisanslı Depo

Farklı düzeylerdeki yatırımcılara verilen desteklerle Mardin'in dış ticaret hacminde büyük artış sağlandı. Pazardaki çeşitlilik hem üreticinin hem tüketicinin yüzünü güldürüyor.

Mardin ilinden yapılan ihracat, 2023 yılında 2002 yılına göre %4548 artarak 1.088 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2002 - 2023

ticaret

Ticarette YENİ DÖNEM

Dış ticaret hacmi büyümeye devam ediyor.

Ticaret erbabımızın, esnafımızın, üreticimizin rekabet gücünü ve finansmana ulaşma imkânlarını artırmak, uluslararası pazarlara açılmasını sağlamak amacıyla birçok projeyi ve dijital uygulamaları bürokrasiyi azaltacak şekilde hızla hayata geçiriyoruz.

Dış Ticaret ve İhracat Destekleri

- Mardin ilinden yapılan ihracat, 2023 yılında 2002 yılına göre %4548 artarak 1.088 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.
- Mardin ilinden yapılan ihracat, 2023 yılında 1.088 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

- Mardin iline ait ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2023 yılında 2002 yılına göre 221,8 puan artışla %441,3 olarak gerçekleşmiştir.

- Mardin iline yapılan ithalat, 2023 yılında 2022 yılına göre %2211,9 artarak 247 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.
- Mardin iline ait ihracatın ithalatı karşılama oranı 2023 yılında bir önceki yıla göre 197,8 puan artışla %441,3 olarak gerçekleşmiştir.
- Mardin iline yapılan ithalat, 2023 yılında bir önceki yıla göre %47,4 azalarak 247 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.
- Mardin ilinde 1 Kasım 2022- 31 Aralık 2023 tarihleri arasında Eximbank tarafından verilen destek tutarı 931.430.314 USD'dir.

- Bakanlığımız verilerine göre Mardin iline Bakanlığımızca verilmiş ihracata yönelik devlet yardımları 1 Ocak 2013 - 31 Aralık 2023 tarihleri arasında 371 firmaya 25.332.800,19 TL olmuştur.
- Mardin ilinde 2018-2022 yılları arasında online ve fiziki olarak 8 Dış Ticaret Bilgilendirme semineri düzenlenmiş olup, bu seminerlere 2185 kişi katılmıştır.
- Mardin ilimizde 2 adet aktif URGE projesi ile 2 adet tamamlanmış URGE projesi bulunmaktadır.

İç Ticaret, Esnaf, Sanatkar ve Kooperatifler

- Mardin ilinde faaliyet gösteren 21 adet Esnaf ve Sanatçılar Odası bulunmaktadır. Bu odalara kayıtlı 15.351 adet esnaf ve sanatkar bulunmaktadır.
- Mardin ilinde esnaf ve sanatçılar ile gerçek kişi tacirlere Covid-19 pandemisi nedeniyle ekonomik faaliyetleri olumsuz etkilenen ticaret erbabının mali kayıplarını telafi etmek amacıyla 2020-2023 tarihleri arasında verilen, gelir kaybı ve kira destekleri ile 3.000 TL ve 5.000 TL tutarlı hibe destekleri tutarları aşağıdaki gibidir:

Destek Türü	Onaylanan Başvuru Sayısı	Verilen Destek Tutarı (TL)
Gelir Kaybı Desteği	8.205	31.591.000
Kira Desteği	268	579.885
3.000 TL ve 5.000 TL Destekleri	8.007	25.851.000

- Mardin ilinde, 29 Aralık 2023 tarihi itibarıyla 5493 esnaf ve sanatkârın kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığıyla kullandırılan kredilerde yaklaşık 1.592.646.624 TL tutarında kredi bakiyesi bulunmaktadır.
- Mardin ilinde, esnaf ve sanatkârın kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığıyla kullandırılan kredilere ilişkin 2002-2023 yıllarına ait karşılaştırmalı tablo aşağıdadır:

Esnaf ve Sanatkarlara Kullandırılan Faiz İndirimli Kredilere İlişkin Veriler (2002-2023)

Yıl	Kredili Esnaf ve Sanatkar Sayısı	Kredi Bakiyesi (Bin TL)	Yıl İçi Kredi Kullanım Tutarı (Bin TL)
2002	162	87	85
2023*	11.591	3.042.018	2.239.447

*29.12.2023 tarih itibarıyla.

- Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı (KOOP-DES) kapsamında ilk uygulama olarak kadınların kooperatifleşmeye yönelik çabalarını desteklemek amacıyla ortaklarının çoğunluğu kadınlardan oluşan ve kadın emeğini değerlendirme amacı güden kooperatiflere finansman desteği sağlanmasına karar verilmiştir. Bu kapsamda, 2020- 2022 tarihleri arasında Mardin'de 1 kooperatif tarafından hayata geçirilen projeler için verilen destek tutarı 72.565 TL'dir.
- Mardin ilinde 1 Kasım 2002 tarihinde 1.907 şirket, ticari işletme ve şube bulunmaktayken 31 Aralık 2023 tarihinde 12.889 şirket, ticari işletme ve şube bulunmaktadır.
- Tarım ürünlerinin sağlıklı ve modern koşullarda depolandığı ve bu ürünlerin ticaretinin elektronik ürün senetleri vasıtasıyla hızlı ve güvenli şekilde yapıldığı lisanslı depoculuk sistemine ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	Kapasite (ton)		% Pay		Lisanslı Depo Sayısı		% Pay	
	Faaliyet İzni	Kuruluş İzni	Faaliyet İzni	Kuruluş İzni	Faaliyet İzni	Kuruluş İzni	Faaliyet İzni	Kuruluş İzni
Mardin	438.990	1.072.400	4,35	7,93	13	30	4,92	10,91
Türkiye	10.082.603	13.517.473			264	275		

- Sebze ve Meyve ticareti kapsamında Mardin ilinde 1 Ocak 2014-1 Ocak 2024 tarihleri arasında Hal Kayıt Sistemine 226.708 bildirim yapılmış olup Türkiye genelindeki tüm bildirimlere oranı %0,0140. İfade 2 adet toptancı hal bulunmaktadır.
- Tacir, esnaf ve çiftçilerin ekonomik değeri haiz tüm taşınır varlıklarını teminat göstererek finansmana erişimini kolaylaştıran Taşınır Rehni Sicil Sistemi (TARES) kapsamında Mardin ilinde 127 tescil işlemi gerçekleştirilmiş, 361 Milyon TL, 12 Milyon USD güvence tutarı karşılığında finansman imkânı sağlanmıştır.

Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi

210 ADET

Tüketici Hakem Heyeti faaliyet göstermektedir.

BAŞVURU

Islak imza, mobil imza veya güvenli elektronik imza kullanma zorunluluğu kaldırıldı.

17.354 ADET

Başvuru karara bağlanmıştır.

7 GÜN 24 SAAT

TÜBİS (Tüketici Bilgi Sistemi) ile tüketici hakem heyetlerine kolay başvuru yapılabilmektedir.

- Tüketiciler ile satıcı ve sağlayıcılar arasındaki uyumsuzlukların mahkemeye yansımadan masrafsız, hızlı ve kolay bir şekilde çözüme bağlanması amacıyla her il ve ilçede en az bir tane olmak üzere toplam 210 adet tüketici hakem heyeti faaliyet göstermektedir. Tüketici haklarının korunması konusunda lokomotif görevi üstlenmiş olan hakem heyetlerimize yapılan başvurular hızlı bir şekilde çözüme ulaştırılmaya devam ediyor. 1 Ocak 2017 tarihinden itibaren TÜBİS (Tüketici Bilgi Sistemi) üzerinden vatandaşlarımızla e-Devlet üzerinden tüketici hakem heyetlerine 7 gün 24 saat kolaylıkla başvurabilmekte ve süreçleri takip edebilme olanağı sağlanmıştır. Başvuru aşamasında ve sonrasında ıslak imza, mobil imza veya güvenli elektronik imza kullanma zorunlulukları da kaldırılmıştır. Bu kapsamda 2017-2023 yılları arasında Mardin ilinde tüketici hakem heyetlerinde 17.354 adet başvuru karara bağlanmıştır.

- Kasa fiyatının etiket fiyatından yüksek olması başta olmak üzere, fiyat etiketine ilişkin denetimler 81 Ticaret İl Müdürlüğü aracılığıyla yapılmaktadır. Bu kapsamda, 2017-2023 yılları arasında Mardin ilinde perakende ticarete tüketicilerimizin aldatılmaması, yanıltılmaması amacıyla gerçekleştirilen fiyat etiketi ve gramaj denetimlerinde 887 adet firmada 198.637 adet ürün denetlenmiştir.

Bakanlığımız; tekstil, ayakkabı, oyuncak, kırtasiye, deterjan, çocuk bakım ürünleri gibi geniş bir tüketici kitlesi tarafından günlük hayatta kullanılan ürünlerin güvenliğinin sağlanması amacıyla 2011 yılı haziran ayından bu yana piyasa gözetimi ve denetimi (PGD) faaliyetleri yürütmektedir. 2011-2023 yıllarını kapsayan dönemde ülke çapında gerçekleştirilen PGD faaliyetlerinde rehberlik ve bilgilendirme çalışmaları da dâhil olmak üzere yaklaşık 36.000 işletmede 46.000 parti ürün denetlenmiştir. Denetlenen ürünlerde güvensizlik oranı 2011 yılında %32 iken 2023 yılında %1,7'ye gerilemiştir.

Denetimlerde; proaktif bir yaklaşım ile ürünler piyasaya arz edilmeden sorunun kaynaқта çözülmesi hedeflenerek risk esaslı şekilde hazırlanan planlar ve şikâyetler üzerine; imalatçıların, ithalatçıların ve büyük ölçekli dağıtıcıların yoğun olduğu bölgelere odaklanılmıştır. 2015-2023 yıllarını kapsayan dönemde; Mardin ilinde piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri çerçevesinde 33 firma ziyaret edilmiş olup, 256.007 ürün denetlenmiştir.

ÜRÜN GÜVENLİĞİ DENETİMLERİ

33

FİRMA
ZİYARET EDİLMİŞTİR.

256.007

ADET ÜRÜN
DENETLENMİŞTİR.

Kaçakçılıkla Mücadele

- Mardin ilinde, Gümrük Muhafaza birimlerince gerçekleştirilen kaçakçılıkla mücadele faaliyetleri neticesinde, 1 Kasım 2002-31 Aralık 2023 tarihleri arasında 234 olayda 107.021.038 TL değerinde kaçak eşya yakalaması yapılmıştır.

MARDİN İLİMİZE

2002-2023 YILLARI ARASINDA TOPLAM 15 MİLYAR 839 MİLYON TL

Yatırım Yaptık

816 KM

Toplam Yol

371 KM

Devlet Yolu

445 KM

İl Yolu

285 KM

Bölünmüş Yol
Uzunluğu
(Otoyol
Dahil)

433.689 TON

2023 Yılı
Demiryolu
İle Taşınan Yük

157 KM

2023 Demir
Yolu Ağı

701.063

2023
Genişbant
Abone Sayısı

4.711 KM

2023 Fiber Optik
Kablo Uzunluğu

2002 - 2023

ulaştırma ve altyapı

4 ADET

Restore Edilen
Tarihi Köprü
Sayısı

Ulaşım ve İletişimde Türkiye'ye Çağ Atlattık

Ülkemizi bu alanda dünyanın gıptayla baktığı bir coğrafya haline getirdik. Ulaşım ve iletişim altyapısına yapılan devasa yatırımlardan Mardin de payına düşeni aldı. Milletimizin önüne bölünmüş yollar serdik. Yüksek Hızlı Trenlerle ray üstünde güvenli, hızlı, konforlu seyahat imkanı sağladık. Uçmayı rutin hale getirdik. Denizcilikte ak listeye girdik. İnovatif ve vizyoner düşüncüyle GSM ve internet altyapısını dünya standartlarının üzerine taşıdık. Yeni nesil iletişim araçlarıyla dünyayla entegre olduk.

Midyat Şehir Geçişi ve Bağlantı Yolları

Mardin'in Hızına Hız Kattık

Midyat-Nusaybin Yolu

Mardin'i diğer şehirlere bağlayan devlet yollarını **371 kilometreye**; ilçe, belde ve köyleri şehir merkezine ulaştıran il yollarını **445 kilometreye uzattık**. Böylece Mardin'i erişimi daha hızlı ve güvenli hale getirerek Mardin'deki karayolunu **816 kilometreye ulaştırdık**.

ŞANLI TARİHİMİZE SAHİP ÇIKIYORUZ

TARİHİMİZLE ARAMIZDAKİ KÖPRÜLERİ KORUYORUZ

Mardin ilinde Kızıltepe (Dünyasır), Ahmedi (Savur), Hisarkaya, Boreboğur, Ahreçki (Traboğur), Hacı Ahmet Ağa (Sürgücü Ahmet Ağa) ve Harzem tarihi köprülerinin restorasyon çalışmalarını tamamladık.

Mevcut Bölünmüş Yolları Artırdık

Ülke geneline yayılan bölünmüş yol seferberliğinden Mardin de üst düzeyde yararlandı. Şehirde **2002** yılı sonuna kadar **28** kilometre bölünmüş yol yapılmışken, **2002-2023** yılları arasında **257** kilometre yeni bölünmüş yol yaparak Mardin'in toplam bölünmüş yol mesafesini **285** kilometreye çıkardık.

BÖLÜNÜŞ YOL GÜVENLİ ULAŞIM

RAYLARDA YÜKSEK HIZLI, KALİTELİ, KONFORLU SEYAHAT DÖNEMİ BAŞLATTIK

MARDİN İL SINIRLARI İÇERİSİNDE
DEMİRYOLU AĞI UZUNLUĞU

2023 YILI İÇİN 157 KM

MARDİN İLİNDE İŞLETİLEN TRENLERLE

2023

433.689

Mardin ilinde işletilen trenlerle 2023 yılında **433.689 ton** yük taşınması gerçekleştirilmiştir. Mardin il sınırları içerisinde **157 KM**'lik demiryolu ağı mevcuttur.

TAMAMLANAN DEMİRYOLU PROJELERİ

Diyarbakır-Mazıdağ İltisak Hattı

Mardin il sınırlarındaki 157 KM'lik mevcut konvansiyonel hattın yenileme ve komple bakımı yapılmıştır.

Başlangıç/Bitiş Tarihi: 2018/2022

Proje Bedeli: 2,6 milyar tl

Toplam Uzunluk: 53 km

Viyadük: 2 adet - 422,5 m

Köprü: 1 adet - 25 m

Altgeçit: 19 adet

Üstgeçit: 20 adet

Menfez: 42 adet

Tünel aç-kapa: 3 adet - 1.110 m

21 Yılda Karayollarında Tarih Yazdık,

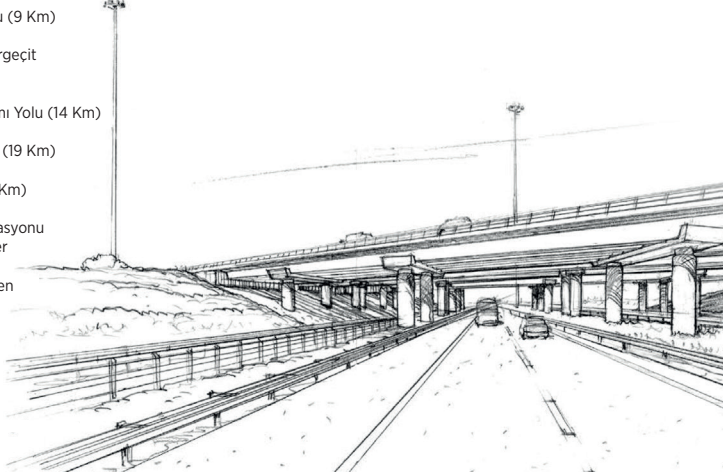
Dünyanın En Modern Yollarını Asil Milletimizin Önüne Serdik

2002-2023 Döneminde Yapılan Karayolu Çalışmaları

- Kızıltepe-Viranşehir (Sanlıurfa İl Sınırı) Yolu (72 Km)
- Kızıltepe-Nusaybin Yolu (56 Km)
- Nusaybin-Cizre (Şırnak İl Sınırı) Yolu (42 Km)
- Mardin-Diyarbakır İl Sınırı Yolu (92 Km)
- Kızıltepe Köprülü Kavşağı (1x86 m)
- Mardin-Kızıltepe Yolu (20 Km)
- Mardin Güney Çevre Yolu (5 Km)
- (Mardin-Nusaybin) Ayrımı Deyrulzafharan Yolu (2,5 Km)
- Mardin Merkez Kasımiye Medresesi Yolu (800 m)
- Bismil Ayrımı-Tepe-Savur Yolu (45 Km)
- (Midyat-Rgeçit)Ayrımı Yolu (9 Km)
- (Gercüş-Midyat)Ayrımı-Dargeçit Yolu (38 Km)
- Dargeçit-Güçlükonak Ayrımı Yolu (14 Km)
- Dargeçit-İdil Güvenlik Yolu (19 Km)
- Midyat-Nusaybin Yolu (43 Km)
- Mardin İli Dahilinde Restorasyonu Tamamlanan Tarihi Köprüler
- Terör Nedeniyle Hasar Gören Şehirçi Yollarının Onarımı Tamamlanan İşler

YAPIMI DEVAM EDEN KARAYOLU ÇALIŞMALARI

- Ceylanpınar-Kızıltepe Yolu, Kızıltepe Güney İmar Çevre Yolu ve Kızıltepe-Mardin Havaalanı Toplayıcı Yolları (74 Km)
- Diyarbakır-Bismil-Batman Ayrımı-Silvan Yolunda Şehir Geçiş Ve DDY Üstgeçit Köprüsü İle Savur Köprüsü
- Mardin-Midyat Yolu (59 Km)

TAMAMLANAN KARAYOLU ÇALIŞMALARI**Mardin-Diyarbakir İl Sınırı Yolu**

Toplam 92 KM uzunluğunda olan Mardin-Diyarbakir Yolu'nun tamamı Bitümlü Sıcak Karışım Kaplamalı Bölünmüş Yol olarak 2017 yılında tamamlanarak trafiğe açılmıştır.

Başlangıç/Bitiş Tarihi: 2009/2017

Proje Bedeli: 2,48 Milyar TL

Yıllık Ortalama Günlük Trafik: 9.623 Araç

Toplam Uzunluk: 92 km

DEVAM EDEN KARAYOLU ÇALIŞMALARI**Mardin-Midyat Yolu**

Proje ile mevcut yolun fiziksel ve geometrik standartlarının yükseltilerek, Mardin ile Midyat arasında güvenli ve konforlu ulaşım imkânının sağlanması amaçlanmıştır.

Başlangıç/Bitiş Tarihi: 2022/2025

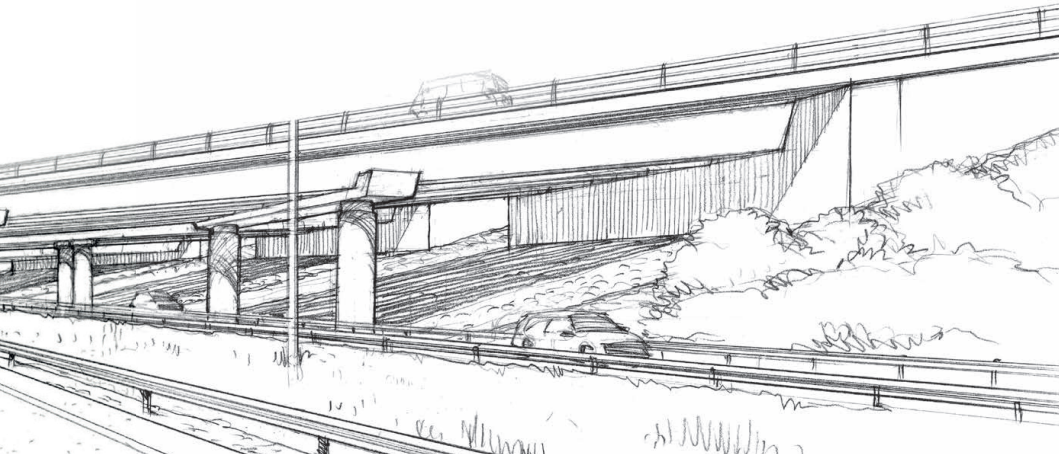
Proje Bedeli: 1,44 milyar tl

Yıllık Ortalama Günlük Trafik: 4.004 Araç

Toplam Uzunluk: 58,8 km

Tamamlanan Yol Uzunluğu: 15,3

Devam Eden Yol Uzunluğu: 43,5

Mardin-Şanlıurfa Hızlı Demiryolu Etüt Projesi

Etüt proje
çalışmaları
devam
etmektedir.

Hat Uzunluğu
180 KM

Tasarım Hızı:
200 KM/SA

Karma işletmeciliğin yapılacağı 180 KM uzunluğa sahip hızlı tren hattı 200 KM/SAAT hızı uygun, çift hatlı, elektrikli ve sinyalli olarak planlanmıştır. Gaziantep-Şanlıurfa hızlı tren hattının uzantısı niteliğindeki bu projeye birlikte Mardin iline hızlı tren ulaştırılmış olacaktır.

Başlangıç/Bitiş Tarihi: 2018/2024

Proje Bedeli: 9,4 milyon TL

Köprü/Viyadük: 31 adet - 5.357m

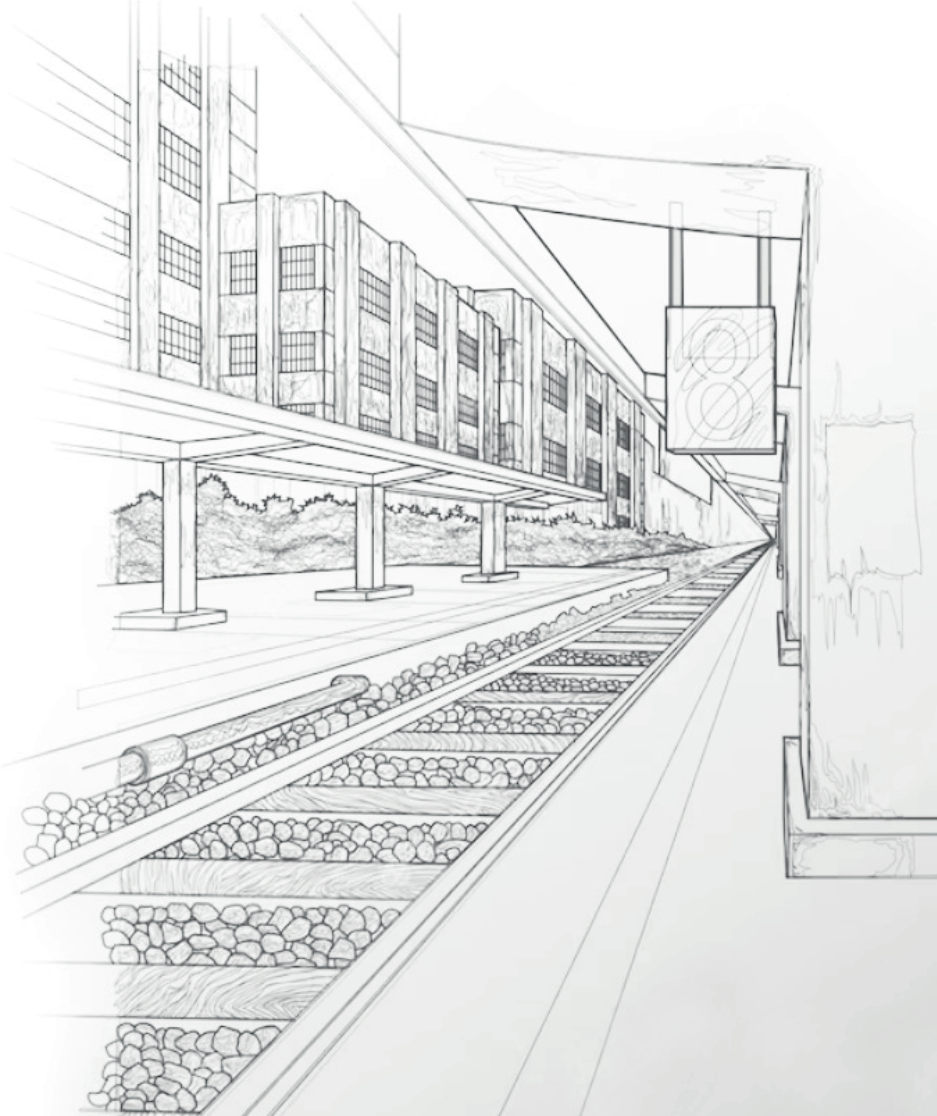

PLANLANAN DEMİRYOLU PROJELERİ

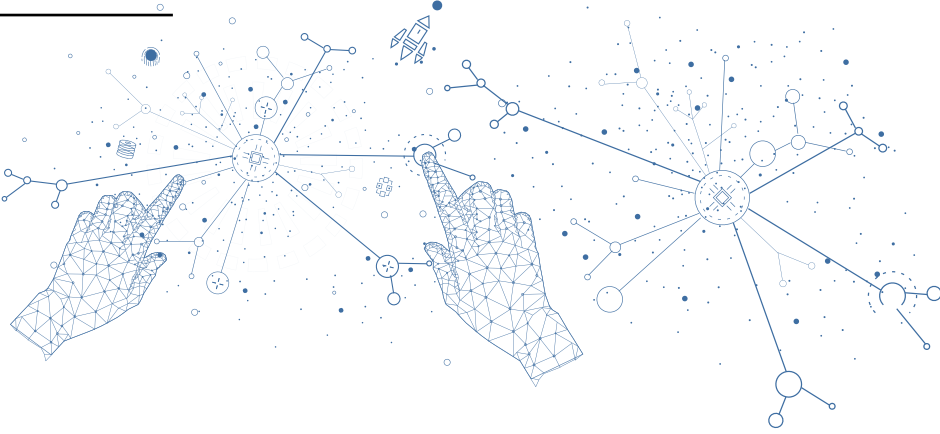
Mardin Lojistik Merkez Projesi

**441 Bin m²
Lojistik Alan**

Nusaybin-Cizre-Silopi-Habur Yeni Demiryolu Projesi

133 Km

Ulaşan ve Erişen Türkiye

Mobil Teknolojilere Geniş Bantta Koşuyoruz

İnşa ettiğimiz genişbant internet altyapısı sayesinde Mardin'de Genişbant Abone Sayısı 2023'te 701.063'e ulaştı. Daha hızlı ve ekonomik internet bağlantısı için Mardin'de 2002 öncesi 696 kilometre olan fiber optik kablo uzunluğunu 2023'te 4.711 kilometreye uzattık.

Elektronik Haberleşme Altyapısı Olmayan Köy, Mezra vb. Yerleşim Yerlerine Altyapı Kurulması ve İşletilmesi (Wimax)

Bu proje ile ülke genelinde sabit telefon ve internet altyapısı olmayan, kırsal kesimlerde yer alan yerleşim yerlerine ve askeri birliklere kablosuz erişim teknolojisi kullanılarak hizmetin götürülmesi amaçlanmıştır. 154 yerleşim yerine sabit telefon ve internet götürülmüştür.

Mobil Haberleşme Altyapısı Olmayan Yerleşim Yerlerine Altyapı Kurulması ve İşletilmesi

Bu kapsamda nüfusu 500'e kadar olan ve mobil kapsama bulunmayan 942 yerleşim yerini mobil kapsama altına alıyor ve 4.5 G altyapısı ile mobil genişbant internet erişimi hizmeti sağlıyoruz. Bu projede kurulacak olan 4.5 G ekipmanlarının temininde yerli ve milli baz istasyonumuz ULAK'ın kullanımı şartı da getirilerek yerli ve milli üretime destek veriyoruz. Mardin'de kapsanan yerleşim yeri sayısı: 13

Evrensel Hizmet Kanunu Kapsamında GSM Hizmeti Veren Mevcut Altyapıya Mobil Geniş bant İnternet Hizmeti İlave Edilmesi

Bu proje ile nüfusu 500'e kadar olan ve daha önce GSM altyapısı kurulumu yapılan 1.799 yerleşim yerinde hizmetin devam ettirilmesini sağlayacağız ve 4.5 G altyapısı ile mobil geniş bant internet hizmetini götüreceğiz. Projede kurulacak olan 4.5 G ekipmanlarının temininde yerli ve milli baz istasyonumuz ULAK'ın kullanımı şartı da getirilerek yerli ve milli üretime de destek veriyoruz. Mardin'de kapsanan yerleşim yeri sayısı: 4

Ptt Hizmette Rakip Tanımıyor

PTT'lerde yapılan işlem çeşitliliğini artırarak **755** kurum ve kuruluş ile **986** ayrı iş ve işlem yapılabilir hale getirdik.

PTT'de Hizmet Çeşitliliği Arttı

35 iş yeri ile **PTT** Mardinlilerin hizmetindedir.

PTTmatik Mardin'in Dört Köşesinde

22 PTTmatik ile **7 gün 24 saat** kesintisiz hizmet sunuyoruz.

Ptt Hizmetleriyle İhtiyaç Sahiplerine Destek Oluyoruz

- e-Dekont
- Ailelere Yardım, Eğitime Teşvik, Çocuklara Destek
- Asker Aileleri PTT'de
- Öksüz, Yetim ve Asker Çocuğu Yardım Ödemeleri PTT İş Yerlerinde
- Annelere Yapılan Doğum Yardımı Ödemeleri PTT İş Yerlerinde
- PTT İhtiyaç Sahibi Kadınların Yanında
- Kronik Hastalık Yardımı Ödemeleri PTT İş Yerlerinde
- PTT SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı Emeklilerinin Yanında
- Yaşlılara ve Engellilere Kapıdan Ödeme

- Muhtaç Hanelere Elektrik Tüketim Desteği
- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıf Ödemeleri PTT' de
- Doğalgaz Tüketim Desteği Ödemeleri
- Kişisel Pul ile Anılarınıza Değer Katın
- e-Devlet Kapısı
- PTT Akıllı Esnaf Projesi
- Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi (UETS)
- PTTPOS Hizmeti • PTTAVM.com
- Araç Km ve Muayene Sorgulama Hizmeti
- Araç Hasar Sorgulama Hizmeti
- Cumhuriyetimiz 100. Yılına Mektup Kampanyası

Havayolunda Büyük Dönüşüm

Mardin'de bulunan havalimanı son 21 yılda yapılan yatırımlarla birlikte artık daha fazla yolcuya hizmet veriyor. Bu artış, şehrin ekonomisine de katkı sağlıyor.

MARDİN HAVALİMANI

Açılış Yılı

1999

Terminal
Binası (m2):

33.150

Yolcu
Kapasitesi
(yolcu/yıl):
3.000.000

Pist:

2500x45 M

Yeni Terminal
Açılış Yılı

2014

Apron:

**4 UÇAK
PARK YERİ**

Taksiyolu:

**1
Adet**

Şehre
Uzaklık

13 KM

HAVAYOLU GÖSTERGELERİ

	2003	2023
Uçak Trafiği	363	5.074
Yolcu Sayısı	19.538	740.763

2002 - 2023

yükseköğretim

MARDİN

1

Devlet Üniversitesi

18.006

Toplam Öğrenci

6.313

Ön Lisans

9.430

Lisans

36

Profesör

105

Doçent

222

Dr. Öğretim Üyesi

124

Araştırma
Görevlisi

2.133

Yüksek Lisans

130

Doktora

151

Öğretim
Görevlisi

638

Toplam
Akademisyen

YENİ YÖK KONSEPTİ

2023 vizyonu doğrultusunda yenilikçi kimlik

Geçmişte kalan mücadeleciler YÖK'ten şikayetler, Yeni YÖK konsepti ile gerçekleştirilen uygulamalar ve düzenlemelerle yapılan yetki paylaşımı ve yetki devirleri ile artık son bulmuştur. Yükseköğretim Kurulu artık milletimize şekil veren kurumdan milletimizin değerlerine değer katan ve milletimize hizmet veren yeni bir kuruma dönüşürmüştür.

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

2023-2024
AKADEMİK YILI AÇILIŞ TÖRENİ

9 EKİM 2023

2007

Kuruluş Tarihi

Devlet

Tür

638

Akademisyen

36

Profesör

105

Doçent

222

Dr. Öğretim Üyesi

151

Öğretim Görevlisi

124

Araştırma Görevlisi

18.006

Toplam Öğrenci

130

Doktora

2.133

Yüksek Lisans

9.430

Lisans

6.313

Ön Lisans

Tıp Fakültesi, Kızıltepe Tarım Bilimleri ve Teknolojileri Fakültesi, açılmıştır.

Sayfada yer alan veriler 19 Ocak 2024 tarihli YÖKSİS verisidir.

Mesleki Eğitim Kapsamında Yapılan Çalışmalar Osب'lerde Kurulan Myo'lara Destek

- Ülkenin kalkınmasında ve istihdamın artmasında imalat sektörü kapsamındaki alt sektörler önemli rol almaktadır. "Yükseköğretimden Endüstriye Nitelikli İnsan Gücü Yetiştirme Projesi" kapsamında öğrencilerin mesleki becerilerini ileri düzeye çıkarmak, iş hayatına uyumlarını sağlamak ve işyerinde eğitimi teşvik etmek amacıyla 2017-2018 eğitim ve öğretim yılından itibaren Organize Sanayi Bölgesi içinde kurulan 16 Meslek Yüksek Okuluna öğrenci başına eğitim desteği verilmeye başlanmıştır.

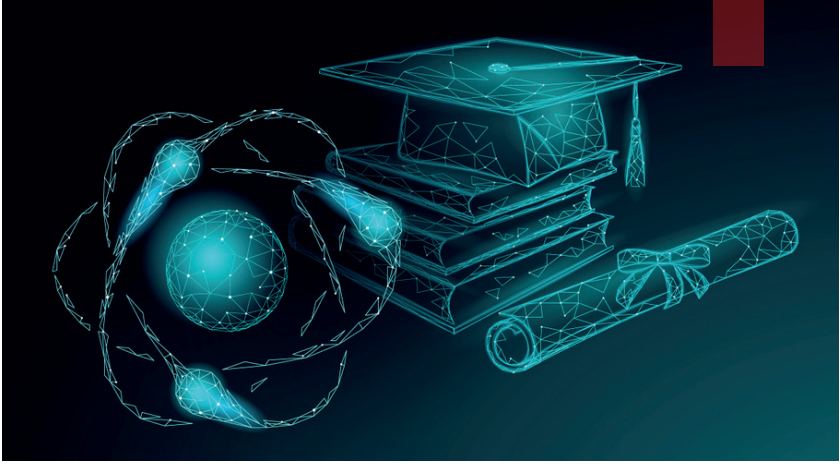
Destek verilen alanlar:

- Alternatif Enerji Kaynakları Teknolojisi
- Biyomedikal Cihaz Teknolojisi
- Elektronik Teknolojisi
- Endüstri Ürünleri Tasarımı
- Endüstriyel Kalıpcılık
- Gıda Teknolojisi

- İklimlendirme ve Soğutma Teknolojisi
- Kaynak Teknolojisi
- Kimya Teknolojisi
- Lojistik
- Makine
- Mekatronik
- Otomotiv Teknolojisi
- Tekstil Teknolojisi
- Ayakkabı Tasarım ve Üretimi
- Dijital Fabrika Teknolojileri
- Metalurji
- Elektrik/Elektrik Enerjisi Üretim, İletim ve Dağıtım

Çeşitlilik

Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşma Projesi

Üniversiteler üstlendikleri misyon ve hedeflerini yerine getirirken uyguladıkları stratejiler ve iş birliği modelleri çerçevesinde kendilerine has kimliklere sahiptirler. Yükseköğretim sistemimizde tek tip üniversite yerine çoğulcu anlayışa uygun, çeşitlilik esaslı bir yapılanma oluşturulmuştur. Bu amaçla,

- Araştırma ve Aday Araştırma Üniversiteleri,
- Tematik Üniversiteler,
- Bölgesel Kalkınma Odaklı Üniversiteler,
- Mesleki Uygulama Ağırlıklı Üniversiteler

şeklinde yükseköğretim sistemimiz yeniden yapılandırılmıştır.

Misyon Farklılaştırması

Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşma Programı, Üniversitelerin, hem buldukları bölgeye olan katkılarını arttırmak hem de belirli alanlarda ihtisaslaşmalarını teşvik etmek amacıyla (2006 yılı ve sonrasında kurulmuş olan Üniversiteler arasından) seçilmiş olan 22 Bölgesel Kalkınma Üniversitesinin Bölgesel faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Araştırma Odaklı İhtisaslaşma Programı (Araştırma Üniversiteleri): Köklü üniversiteler arasından seçilmiş olan 23 Araştırma Üniversitesinin, araştırma odağında misyonlarının farklılaştırılmasıyla küresel anlamda daha rekabetçi bir yapı kazanmaları için çalışmalar yürütülmektedir.

Araştırma Üniversiteleri Destek Programı: Ülkemiz yükseköğretim sisteminde üniversitelere yönelik hazırlanan Araştırma Odaklı İhtisaslaşma Programına dahil olan devlet üniversitelerine Kalkınma Planı öncelikleri ve üniversitelerin yetkinlikleri dikkate alınarak üniversitelerin eşleştirildikleri alanlardaki projelerde kullanılmak üzere yıllık performans puanları dikkate alınarak Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından bütçe tahsisi yapılmıştır.

YÖK 100/2000 Doktora Projesi

Ülkemizin öncelikli alanlarındaki doktoralı insan kaynağına olan ihtiyacını karşılamak üzere, devlet üniversitelerindeki doktora programlarında öğrenim gören öğrencilere 2016-2017 Bahar döneminden başlayarak burs verilmesine ilişkin işlemler yürütülmektedir. Bir Türkiye projesi olan YÖK 100/2000 Doktora Projesi'nde belirlenen alanların dörtte üçü disiplinler arasıdır.

Robotik

Yapay Zeka

Nanoteknoloji

Sağlık ve Sosyal Bilimler Alanı

İlaç

Göç Çalışmaları

Fen ve Mühendislik

Deniz Hukuk

Aşı

Eğitimde Dijitalleşme

bu projede yer almaktadır. Programda bugün itibarıyla 5 bin civarında doktora öğrencisi bulunmaktadır. Mevcut öğrencilere destek verilmeye devam edilmektedir.

YÖK'un Öncülüğünde Başlatılan Süreçler İle Gerçekleştirilen Bazı Yasal Düzenlemeler

- Kalite Kurulunun Kurulması
- Yükseköğretim Kurumlarının Misyon Farklılaşması Odaklı İhtisaslaşmasının yasal zemine kavuşturulması
- Yükseköğretim Eğitim Programları Danışma Kurulu Kurulması
- Meslek Yüksekokulları Koordinasyon Kurulu Kurulması
- MYO'ların Organize Sanayi Bölgelerinde Açılışının Teşvik Edilmesi
- İş Yeri Odaklı Eğitimin Teşvik Edilmesi
- BAP Projelerinden Tezli Yüksek Lisans ve Doktora Öğrencilerin Bursiyer Olarak Desteklenmesi
- Emekli Öğretim Üyelerinin İhtiyaç Duyulan Alanlarda Sözleşmeli Olarak İstihdam Edilmesi
- Üniversitelerde Sermaye Şirketi Statüsünden Teknoloji Transfer Ofisleri Kurulması
- 7. Yıl Ücretli Araştırma izni (Sabbatical)
- Doktora Sonrası Araştırmacı İstihdamı (Post Doc)

- YÖK'ün yükseköğretim kurumlarına yetki devri kapsamında "kurumların ikinci öğretim lisansüstü öğretim ücretlerini belirleyebilmesi"
- Hâlihazırda yılda iki kez yapılabilen Doçentlik başvurusu sayısının artması
- Eğitim öğretimde kalite çıtasını yükseltmek için öğretim görevliliği için asgari şart olarak tezli yüksek lisans şartı getirilmesi
- Vakıf yükseköğretim kurumlarının mali güçlük sebebiyle faaliyet izinlerinin kaldırılması yetkisinin objektif ölçütler doğrultusunda sınırlandırılması
- Vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışan öğretim elemanlarına ödenen ücretin, Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışan emsallerinden daha düşük olamayacağı yönünde düzenleme

- Vakıf üniversitelerinde ücretsiz eğitim imkânı ile ilgili düzenleme (Vakıf üniversitelerinin tüm programlarına ilk yüzde onluk dilimde yerleşen öğrenciler, YÖK kararı ile burslu olarak okutulmakta iken bu oran yasal düzenleme ile yüzde %15'e çıkarıldı. Bu sayede 2020 yılında 11 bini aşkın öğrenci daha bu düzenleme ile ücretsiz eğitim imkânına sahip olmuştur.)
- Eğitim öğretimde kalite çıtasını yükseltmek için öğretim görevliliği için asgari şart olarak tezli yüksek lisans şartı getirilmesi
- 50/d statüsündeki araştırma görevlilerinin doktora eğitimlerini tamamladıktan sonra kadroda bulunma sürelerinin 1 yıl +1 yıl olmak üzere 2 yıl daha mümkün hale gelmesi
- 2547 sayılı Kanunun ek 34 üncü maddesinde düzenleme yapılarak doktora sonrası sözleşmeli araştırmacı istihdamının teşvik edilmesi

Türkiye Yükseköğretimde Cazibe Merkezi Haline Gelmiştir

Türk yükseköğretiminin cazibe merkezi haline getirilerek gelerek üniversitemizdeki uluslararası öğrenci ve öğretim elemanlarının artırılması amacıyla birçok çalışma yürütülmüştür. Bu kapsamda yükseköğretim kurumlarının yurtdışından öğrenci kabul kontenjanları ile ilgili kısıtlama kaldırılmış, Dünyada ilk defa yabancı uluslararası öğrenci burs programı oluşturulmuş, öğrenci ve öğretim elemanlarının uluslararası hareketliliği desteklenmiş ve Study in Turkey projesi hayata geçirilmiştir. YÖK tarafından yeni koronavirüs salgını sürecinde Türk üniversitelerinin yurt dışında dijital ortamlarda tanıtılması için;

Türkiye Yükseköğretimde Cazibe Merkezi Haline Gelmiştir

Türk yükseköğretiminin cazibe merkezi haline getirilerek gelen üniversitemizdeki uluslararası öğrenci ve öğretim elemanlarının artırılması amacıyla birçok çalışma yürütülmüştür. Bu kapsamda yükseköğretim kurumlarının yurtdışından öğrenci kabul kontenjanları ile ilgili kısıtlama kaldırılmış, Dünyada ilk defa yabancı uluslararası öğrenci burs programı oluşturulmuş, öğrenci ve öğretim elemanlarının uluslararası hareketliliği desteklenmiş ve **Study in Turkey** projesi hayata geçirilmiştir. YÖK tarafından yeni koronavirüs salgını sürecinde Türk üniversitelerinin yurt dışında dijital ortamlarda tanıtılması için; **“STUDY IN TÜRKİYE YÖK SANAL FUARI 2020”** gerçekleştirildi.

Sayfa Ziyareti:
259.417

Toplam:
164 Ülkeden Ziyaretçi Girişi Yapıldı

YÖK Sanal Laboratuvar Projesi

"YÖK Sanal Laboratuvar Projesi" ile

GENEL KİMYA

FİZİK LABORATUVARI
DERSLERİ SANAL
ORTAMDA VERİLMEMEYE
BAŞLANDI.

Dijital Dönüşüm Projesi'nde yer alan;
46 Üniversiteye Açıldı.
17 bin öğrencinin istifadesine sunuldu.
Bu projenin önümüzdeki yıl yaygınlaştırılması
hedeflenmektedir.

YÖK Anadolu Projesi

Anadolu'nun dört biryanında, birer gurur abidesi olarak yükselen üniversitelerimizin gelişimine destek verecek bu proje ile Anadolu'daki yeni gelişen üniversiteler nispeten daha gelişmiş üniversitelerle eşleştirilerek eksiklikler hızla giderilecek.

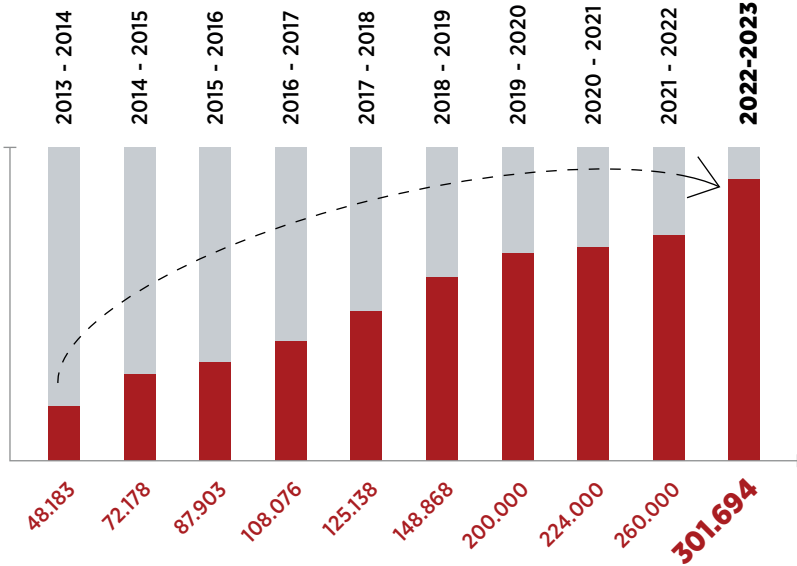
Uluslararası Öğrenci Burs Programı

Sayın Cumhurbaşkanımızın özel destek verdiği Türk, akraba ve kardeş ülkelerdeki öğrencilerin Türkiye üniversitelerinde okumalarını sağlamak; gelecekte ülkeleriyle ülkemiz arasında köprüler oluşturmak amacıyla ülkemizde ve hatta dünyada daha önce benzeri uygulanmamış olan Uluslararası Öğrenci Burs Programı YÖK tarafından kurgulanmış ve halen başarı ile yürütülmektedir. Bu program ülkemizin uluslararası alanda görünürlüğüne ve gücüne hizmet etmekte, aynı zamanda Yeni YÖK'ün özgün burs politikasını da desteklemektedir.

Uluslararası Öğrenci Sayısında Sıçrama

Son dört yıldır uluslararası öğrenci sayısındaki artış oranı diğer Avrupa ülkelerinin uluslararası öğrenci sayılarındaki artış oranı ile karşılaştırıldığında Türkiye açık ara birinci sıradadır.

YÖK'ün uluslararasılaşmada en büyük başarısı yabancı uyruklu uluslararası öğrenci sayısındaki sıçramadır. 2014'de 48 bin olan yabancı uyruklu uluslararası öğrenci sayısı, 2020'de 200 bine ulaştı. Türkiye yükseköğretimde uluslararası öğrenciler için çekim merkezi olma yolunda önemli bir ilerleme kaydederek, 2018 yılında sahip olduğu uluslararası öğrenci sayısı bakımından dünyada **ilk 10 ülke** arasına girme başarısı göstermiştir.

Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Projesi

YÜKSEKÖĞRETİMDE
DİJİTAL DÖNÜŞÜM
PROJESİ 2018 YILINDA
BAŞALTILDI.

Yükseköğretim Kurulu tarafından iki yıl önce “Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Projesi” başlatıldı. Bu proje kapsamında şu ana kadar;

16
üniversitemizde

“Dijital Çağda
Yükseköğretimde
Öğrenme ve Öğretme”

10 binin üzerinde
öğretim elemanına

61 binin üzerinde öğrenciye
“Dijital Okur-Yazarlık”
dersi verildi.

Dijital Dönüşüm Projesinde Yenilikçi Adımlar Atıldı (YÖK - CISCO BİRLİĞİ)

Üniversitelerinden seçilen bir grup akademisyene “siber güvenlik” ve “ağ yönetimi” konularında CISCO Network Akademi tarafından ücretsiz sertifika eğitimi verilmeye başlandı.

AÇIK BİLİM - AÇIK ERİŞİM

Kamu kaynaklarıyla desteklenen bilimsel araştırmaların, verilerin ve eğitim malzemelerinin açık erişim alt yapısı aracılığıyla herkesin erişimine açılması bilimsel araştırmaların görünürlüğünü ve etkisini artırmakta, böylece bilimsel keşif yapma ve yenilik (inovasyon) sürecini hızlandırarak refahın artmasına katkıda bulunmaktadır.

“Dijitalleşen YÖK” adıyla 2019 yılında başlatılan ve “Açık Bilim ve Açık Erişim” çalışmaları bağlamında gerçekleştirilen bir dizi düzenleme sonunda açık bilim / açık erişimde önemli mesafeler kat edilmiştir.

“YÖK Açık Bilim Sistemi Yazılım Projesi” kapsamında Yükseköğretim Açık bilim platformu oluşturulmuş ve YÖK’ün kurumsal uygulaması olan “Yükseköğretim Bilgi Sistemi” (YÖKSİS) ile entegrasyonu sağlanmıştır. Kurumsal ihtiyaçlar ve yerleştirme gereksinimleri doğrultusunda yeni baştan ele alınan açık kaynaklı sistem üzerinde performans iyileştirmeleri yapılarak Ulusal tez merkezinde bulunan tezlerin üst verileri ve tam metinleri açık bilim ortamına aktarılmıştır. Toplamda 697.000 Tez üst verisi ve tam metinleri (pdf) hazırlanan açık bilim platformuna aktarılmıştır. OAI (Open Archives Initiative), DSpace Members, OpenDOAR, ROAR, OpenAIRE sistemlerine üyelik yapılarak Avrupa Açık Erişim Altyapısına dahil olunmuştur. Projenin ikinci kısmı olan Yayınlar (Makale, Kitap vb.) için altyapı çalışmaları devam etmektedir.

Geleceğin Meslekleri Çalışması

Yükseköğretim tarihinde ilk kez Yükseköğretim Kurulunca,

Yükseköğretimde gelecekte öne çıkacak yetkinlikler ve mesleki eğilimlere dair kavramları ve tartışmaları gözden geçirmek ve bu bağlamda, yükseköğretimde bu bilgileri ve yetkinlikleri edindirebilmek için etkin yapısal sistemleri ortaya koymak amacıyla Geleceğin Meslekleri Çalışması yürütülmüştür.

“Dijital Medya ve Pazarlama”

“Engelliler için Destek Programı”

“Üç Boyutlu Modelleme”

“İnsansız Hava Aracı”

“Yapay Zeka Mühendisliği”

“Teknolojileri Operatörlüğü”

“Yazılım Geliştirme” gibi alanlarda lisans ve ön lisans programları açılmıştır. Söz konusu çalışma tamamlanmıştır.

Meslek İcrasına Yönelik Bazı Programlar İçin Başarı Sırası Şartı Getirilmesi

Kamuoyunun ve akademinin hassasiyetleri ve görüşleri de dikkate alınarak Tıp, Hukuk, Mühendislik, Öğretmenlik, Mimarlık, Eczacılık ve Diş Hekimliği programları için başarı sırası şartı getirildi.

Tarım, Ziraat, Orman, Su Ürünleri ve Hayvancılık Programlarına Yönelik İyileştirici Tedbirler

Yükseköğretim Kurulu tarafından Türkiye'nin öncelikli alanlarında stratejik önem arz eden tarım, ziraat, orman, su ürünleri, yer bilimleri ve hayvancılık odaklı lisans programları için ilk kez 2016-2017 eğitim öğretim yılında "YÖK Destek Bursları" verilmeye başlanmıştır.

Fen ve Mühendislik Öğrencilerinin Sanayi Eğitimlerinin Desteklenmesi

Fen ve mühendislik bilimlerinde lisans düzeyinde eğitim gören öğrencilerin alanları ile ilgili özel sektör işletmelerinde, teknoparklarda, araştırma altyapılarında, Ar-Ge merkezlerinde ya da sanayi kuruluşlarında bir dönem uygulamalı eğitim yapmaları teşvik edilmektedir.

YÖK - TEBİP

Türkiye'nin kalkınmasında öncelikli alanların başında gelen Temel Bilimler programlarında;

BİYOLOJİ

KİMYA

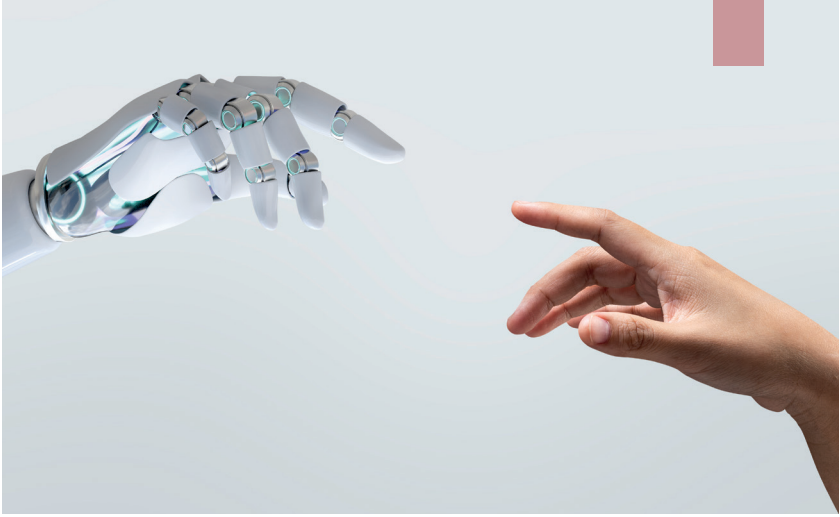
FİZİK

MATEMATİK

YKS ile ilk üç sırada yerleşen öğrenciler için üstün başarı sınıfları oluşturuldu. Bu program başarılı temel bilimler öğrencileri için, özel bir müfredat, farklı üniversite hocalarından ders alma, yabancı dil desteği gibi ek uygulamalarla nitelikli entelektüel bilim adamlarının yetiştirilmesine lisans düzeyinde başlamayı hedeflemektedir. Üniversite öğrencisinin entelektüel düzeyini yükselten, onu münevver kılan, onun şahsiyetini olgunlaştıran bir program olan Felsefe programı için öğrenci dostu YÖK, 2020 yılında ilk kez Felsefe lisans programlarını YÖK Destek Bursları kapsamına dâhil etti. Söz konusu proje tamamlandı. Kapsamında yeni desteklenen öğrenci bulunmamakta. Mevcut öğrencilerin desteklenmesine devam edilmektedir.

YÖK Gelecek Projesi

Bu yıl başlatılan bir diğer proje "YÖK-Gelecek Projesi"dir. İki aşamadan oluşan projenin birinci aşaması: "Öncelikli Alanlarda Araştırma Görevlisi istihdamı", ikinci aşaması ise "Öncelikli Alanlarda Öğretim Üyesi" istihdamıdır.

	Yapay Zeka		Enerji Depolama		Genişbant Teknolojileri
	Veri Bilimi		Büyük Veri ve Analitiği		Mikro ve Nanoteknoloji
	Veri Bilimi		Bulut Bilişim		Akıllı ve Yenilikçi Malzemeler gibi öncelikli alanlarda Araştırma Görevlisi alımı

gibi ülkemizin kalkınma yolundaki "kritik teknoloji" alanlarında öğretim üyesi atamalarına yönelik proje hayata geçirildi. Söz konusu proje tamamlandı.

Mesleki Eğitim Kapsamında Yapılan Çalışmalar Osb'lerde Kurulan Myo'lara Destek

- Ülkenin kalkınmasında ve istihdamın artmasında imalat sektörü kapsamındaki alt sektörler önemli rol almaktadır. "Yükseköğretimden Endüstriye Nitelikli İnsan Gücü Yetiştirme Projesi" kapsamında öğrencilerin mesleki becerilerini ileri düzeye çıkarmak, iş hayatına uyumlarını sağlamak ve işyerinde eğitimi teşvik etmek amacıyla 2017-2018 eğitim ve öğretim yılından itibaren Organize Sanayi Bölgesi içinde kurulan 16 Meslek Yüksek Okuluna öğrenci başına eğitim desteği verilmeye başlanmıştır.

Destek verilen alanlar:

- Alternatif Enerji Kaynakları Teknolojisi
- Biyomedikal Cihaz Teknolojisi
- Elektronik Teknolojisi

- Endüstri Ürünleri Tasarımı
- Endüstriyel Kalıpcılık
- Gıda Teknolojisi
- İklimlendirme ve Soğutma Teknolojisi
- Kaynak Teknolojisi
- Kimya Teknolojisi
- Lojistik

- Makine

- Mekatronik

- Otomotiv Teknolojisi

- Tekstil Teknolojisi

- Ayakkabı Tasarım ve Üretimi

- Dijital Fabrika Teknolojileri

- Metalurji

- Elektrik/Elektrik Enerjisi
Üretim, İletim ve Dağıtım

- Hibrid ve Elektrikli Taşıtlar
Teknolojisi

- İPolimer Teknolojisi

- Silah Sanayi Teknikerliği

- Tekstil ve Halı Makineleri

- Uçak Teknolojisi

- OSB MYO'larda; 74 Önlisans Programında Öğrenim Gören 4.315 Öğrenci için Her Yıl Öğrenci Başına Ortalama 6.932 TL Eğitim Desteği verilmektedir.

Avrupa Yükseköğretim Alanı 2020: Bologna Süreci Uygulama Raporu Türkiye Karnesi

2020 yılı Bologna Süreci Uygulama Raporu'na göre; yükseköğretime kayıtlı öğrenci sayısı bakımından Türkiye, Avrupa Yükseköğretim Alanı'nda birinci sırada yer almaktadır. Raporla yükseköğretim sisteminde yaşanan bu nicel genişlemeye paralel olarak ülkemizin Bologna sürecinde birçok alanda pek çok Avrupa ülkesinden daha iyi performans gösterdiği ortaya konmuştur. Türk yükseköğretim sistemi 2020 yılında;

- ⦿ Dış Kalite Güvencesi ile Avrupa Kredi Transfer Sisteminin (AKTS) Uygulanmasının İzlenmesi,
- ⦿ Diploma Eki Uygulanma Düzeyi,
- ⦿ Ulusal Yeterlilikler Çerçevesinin Uygulanma Düzeyi,
- ⦿ Yükseköğretimde Avrupa Kalite Güvencesi Kayıt Ajansına (EQAR) Kayıtlı Ajansların Sınır Ötesi Kalite
- ⦿ Güvencesine Açıklık Düzeyi
- ⦿ Akademik Hedefler için Otomatik Tanıma Düzeyi

başlıklı beş alanda 5 üzerinden **5 tam puan** almıştır. Ayrıca, Türkiye'nin "Dış Kalite Güvence Sistemi'nde Öğrenci Katılım Düzeyi" ve "Dış Kalite Güvencesinde Uluslararası Katılım Düzeyi" ile "Non-formal ve Informal Önceki Öğrenmenin Tanınması" başlıklı alanlarında karne notu 5 üzerinden 4'dür. Raporla göre ülkemizin özellikle yetersiz grupların yükseköğretime erişimi, devamı ve hareketliliği, öğrencilere sağlanan kredi ve hibelerin taşınabilirliği ile dış kalite güvence sisteminin gelişimi alanlarında karne notu üye ülkeler ortalamasında ya da biraz altındadır. Bu alanlarda alınacak tedbirler ile önümüzdeki dönem Türkiye'nin notunun üye ülkelerin ortalamalarına çıkarılması hedeflenmektedir.

Yükseköğretim Kurulu Akademik Hareketlilik Projesi

Yükseköğretim Kurulu Akademik Hareketlilik Projesinin hazırlık çalışmalarına 2022 Yılında başlanılmıştır. Köklü üniversitelerin yetişmiş akademik kadro ve birikimini, 2006 yılından sonra kurulan yeni üniversitelerin istifadesine sunacak Proje için 57 üniversite; 100'ün üzerinde farklı uzmanlık alanındaki öğretim üyesi ihtiyacını Yükseköğretim Kuruluna bildirmiş olup YÖK Akademik Hareketlilik Projesiyle 43 temin edici üniversite gönüllük esasına göre 43 üniversitenin öğretim üyesi ihtiyacını karşılamak için görevlendirilmiştir. Projenin uygulanmasına Proje kapsamında görevlendirilecek ve özlük hakları kurumlarında devam edecek öğretim üyeleri görev yapacakları kurum kadrolarında çalışanlara sağlanan diğer haklardan da yararlanacaktır. YÖK Akademik Hareketlilik Projesine katkı sağlayan birimlerin teşvik edilmesi amacıyla Devlet Yükseköğretim Kurumlarında Öğretim Elemanı Norm Kadrolarının Belirlenmesine ve Kullanılmasına İlişkin Yönetmelik'te yapılan değişiklikle, Yükseköğretim Kurulu Akademik Hareketlilik Projesi kapsamında en az iki yarıyıl öğretim üyesi görevlendiren birimler anılan Yönetmelikte belirlenen 3/4 azami unvan oranına ilişkin düzenlemeden istisna tutulmuştur. Projenin uygulanmasına 2022-2023 Eğitim ve Öğretim Yılı Bahar Döneminde başlanacak ve 2023-2024 Güz Döneminden itibaren kapsamı daha da genişletilecektir.

Üniversite Sanayi İş Birliği Geliştirme Projesi

Yükseköğretim alanının sanayi ve iş dünyasına, iş dünyasının yükseköğretim alanına karşılıklı katkı ve desteğini en etkin biçimde gerçekleştirmek üzere sorunları tespit edip Yükseköğretim Kurulu'na öneriler sunmak amacıyla YÖK bünyesinde 2015 yılında YÖK-Üniversite-Sanayi İşbirliği Komisyonu oluşturulmuştur. Bu komisyonda ilgili bakanlıklar, başkanlıklar ve özel sektör temsilcileri bulunmaktadır. Komisyon marifetiyle projelerin bir an önce hayata geçirilmesi, daha hızlı karar alınması, tüm hizmetlerde sonuç odaklı olunması ve tüm süreçlerde verimlilik odaklı çalışılarak yeniliklere hızla adapte olunması sağlanarak ülkemizin stratejik hedeflerine ulaşılmaya çalışılmaktadır. Komisyon çalışmaları kapsamında alınan kararlar 11. Kalkınma Planı'nda da yer almıştır.

Siber Güvenlik Meslek Yüksekokullarının Açılması

Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (DDO) ve Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) arasında siber güvenlik alanında yetkin ve nitelikli iş gücü sağlanması amacıyla Siber Güvenlik Meslek Yüksekokulları açılmasına ilişkin protokol imzalandı. Protokol kapsamında siber güvenlik alanında yetkin ve nitelikli iş gücü inşa edilmesine yönelik "Siber Güvenlik Meslek Yüksekokulları"nın açılması, söz konusu okullar için siber güvenlik öğretim programlarının geliştirilmesi, yükseköğretimde mevcut siber güvenlik eğitim içeriklerinin zenginleştirilmesi, siber güvenlik öğretim programlarının yaygınlaştırılması ve siber güvenlik alanındaki istihdamın artırılması amaçlanmaktadır.

ÖDÜLLER

Üstün Başarı Ödülleri:

Üniversitelerdeki bilimsel araştırma ile gerçekleştirilen çalışmaları, projeleri, tezleri ve topluma hizmet faaliyetlerini teşvik etmek amacıyla, YÖK tarafından 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında ilk kez hayata geçirilmiştir. Her yıl Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde gerçekleştirilen ilgili yılın akademik açılış töreninde ödülü almaya hak kazananlara Cumhurbaşkanı tarafından üstün başarı ödülü verilmektedir.

Yükseköğretimin misyonuna uygun, özgün, yenilikçi ve üstün nitelikli her türlü bilimsel araştırma ve çalışmalar ile gerçekleştirilen bilimsel etkinlikler, desteklenen ve/veya yürütülen bilimsel araştırma-geliştirme projeleriyle ilgili çalışma ve uygulamaları teşvik etmek üzere Yükseköğretim Kurulu tarafından verilen YÖK Üstün Başarı Ödülleri; bireysel ödül, kurumsal ödül, özel alan ödülü ve özel ödüllerdendir.

● Bireysel Ana Başlık Altında Verilen Ödüller:

Güzel Sanatlar ve Mimarlık Ödülü
Sosyal ve Beşeri Bilimler Ödülü
Sağlık ve Spor Bilimleri Ödülü
Fen ve Mühendislik Bilimleri Ödülü

● Özel Alan Başlık Altında Verilen Ödüller:

Milli Yenilik Ödülü
Bilim Diploması Ödülü

● Kurumsal Ana Başlık Altında Verilen Ödüller:

Dijital Dönüşüm ve Büyük Veri Çalışmaları Ödülü
Toplumsal Sorumluluk Ödülü
Uluslararası İş Birliği Ödülü
Üniversite-İş Dünyası İş Birliği Ödülü
Yerel Kalkınmaya Katkı

● Özel Ödül Başlık Altında Verilen Ödül:

İlme ve Talebeye Hizmet Ödülü

Engelsiz Üniversite Ödülleri:

Bireysel farklılıkları toplumsal bütünlüğe dönüştürmek ve sağlanan hizmetlere ulaşılabilirlik, adalet ve sosyal devlet anlayışının bir tezahürü o ülkenin gelişmişlik düzeyinin göstergesidir. Bu sebeple erişilebilirlik; engelli bireylerin sosyal hayata katılabilmeleri açısından üzerinde önemle durulması gereken konuların başında gelmektedir.

Toplumsal yaşamın her alanında olduğu gibi üniversitelerin de engelli öğrencilere yönelik vermekte olduğu yükseköğretimin kalitesi ve düzeyi; üniversitenin sağlamış olduğu imkânlar ile doğrudan ilgilidir.

Üniversite kampüs sınırları içerisinde engelli bireylerin tam, etkin ve eşit katılımını sağlamak amacıyla gerçekleştirilen çalışmaların tespiti ve başarılı bulunanların ödüllendirilmesi ayrıca kamuoyunda farkındalık oluşturulması adına 2018-2019 eğitim öğretim yılından başlayarak Engelsiz Üniversite Ödülleri verilmeye başlanmıştır.

Engellilerin sağlık ve bakımdan kaynaklanan sorunlarının yanında, eğitim, sosyal ve kültürel sorunlarının çözümü için teşvik edici çalışmalar ve projeler kapsamında, ilk kez 2018-2019 eğitim öğretim yılında Engelsiz Üniversite Bayrak ve Engelsiz Üniversite Program Nişanı kategorilerinde verilen Engelsiz Üniversite Ödülleri, 2019-2020 eğitim öğretim yılı için Engelli Dostu Bireysel Ödülleri de eklenerek kapsam genişletilmiştir.

e-Devlet Kapısı Üzerinden e-Transkript Belgesi Temini

 e-Devlet Kapısı Kimlik Doğrulama Sistemi

Giriş Yapılacak Adres www.turkiye.gov.tr
Giriş Yapılacak Uygulama [e-Devlet Kapısı](#)

[e-Devlet Şifresi](#) [Mobil İmza](#) [e-İmza](#) [T.C. Kimlik Kartı](#) [İnternet Bankacılığı](#)

T.C. Kimlik Numaranızı ve e-Devlet Şifrenizi kullanarak kimliğiniz doğrulandıktan sonra işleminize kaldığınız yerden devam edebilirsiniz. [e-Devlet Şifresi Nedir, Nasıl Alınır?](#)

* T.C. Kimlik No

[Sanal Klavye](#) [Yazarken Gizle](#)

* e-Devlet Şifresi

[Sanal Klavye](#) [Şifremi Unuttum](#)

[İptal Et](#) [Sisteme Giriş Yap](#)

© 2019, Ankara - Tüm Hakları Saklıdır [Gizlilik ve Güvenlik](#) [Hızlı Çözüm Merkezi](#)

Cari sistemde sadece 4 üniversitemiz e-devlet kapısı üzerinden e-transkript belgesi verebilmektedir. Yükseköğretim Kurulunun başlattığı projenin 2020 yılı sonu itibariyle sonuçlanması ile Yükseköğretim sistemimizdeki tüm öğrenciler buldukları her yerden ücretsiz e-devlet kapısı YÖK üzerinden e-transkript belgesi alabileceklerdir. Yükseköğretim öğrencilerinin devletten talep ettikleri ilk sıradaki istekleri bu proje ile karşılanmış olacaktır.

Kamu kurumlarının yanında transkript belgesine ihtiyaç duyan diğer kurumlarında ihtiyacını karşılamak ve öğrencilerin işlerini kolaylaştırmak amacıyla transkript belgesi 09 Mayıs 2021 tarihinden itibaren e-Devlet kapısı üzerinden verilmeye başlandı.

Transkript belgeleri e-devlet kapısı üzerinden "Türkçe ve İngilizce" olarak çift dilde de alınabiliyor. Öğrenci ve mezunların online olarak alacağı Barkodlu/Karekodlu belgeler kurum ve kuruluşlara yapılacak başvuru ve işlemlerinde kullanılabilir.

Yükseköğretim sistemindeki öğrenci ve mezunlar buldukları her yerden ücretsiz e-devlet kapısı üzerinden e-transkript belgesi alabilmektedirler.

26 Ocak 2024 tarihi itibari ile toplam 22.297.399 transkript belgesi verilmiştir.

2022 yılında 8.103.724 ve 2023 yılında 3.478.509 transkript belgesi verilmiştir.

Diğer Önemli İş Birlikleri/Projeler/Programlar

Ortak Uygulama ve Araştırma Merkezi; Ulusal hedef ve politikalar kapsamında belirlenen öncelikli alanlarda bilimsel ve teknolojik gelişmeye katkı sağlayacak nitelikteki araştırma için birden fazla devlet yükseköğretim kurumunun iş birliği ile koordinatör yükseköğretim kurumunun bünyesinde ortak uygulama ve araştırma merkezinin kurulmasıdır.

Sürdürülebilir ve İklim Dostu Kampüs Projesi; Kurulumuz Başkanlığı koordinasyonunda başta devlet üniversiteleri olmak üzere tüm üniversitelerde yer seçimi, tasarım, inşaat, işletme, bakım, tadilat, yıkım ve atıkların bertarafını kapsayan yaşam döngüsü boyunca sürdürülebilir, enerji verimli, doğayla uyumlu ve çevreye asgari düzeyde zarar veren kampüslerin oluşturulması, bu alanda duyarlılık ve farkındalığa yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi; üniversitelerde enerji kaynaklarının ve enerjinin verimli ve etkin kullanılması, ısrafın önlenmesi ve yenilenebilir enerji kullanımının sağlanması ile enerji maliyetinin bütçe üzerindeki yükünün hafifletilmesi, sıfır atık uygulamalarının yaygınlaştırılması, çevrenin korunması, üniversitelerin sürdürülebilir ve iklim dostu kampüs dönüşümü sürecinde gerekli finansman araçlarına erişimi konusunda desteklenmesi yönünde, taraflar arasında işbirliği konularının belirlenmesi ve uygulanması amacıyla Başkanlığımız ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı arasında gerçekleştirilen Sürdürülebilir ve İklim Dostu Kampüs Oluşturulması Alanında İş Birliği Protokolü imzalanmıştır. Protokol kapsamında ilk etapta YÖK Yürütme Kurulu tarafından 11 pilot üniversite belirlenmiştir.

Muhtar Akademisi Projesi; Yerel yönetim yapımızın temel taşı olan muhtarlarımızın daha etki, verimli ve nitelikli hizmet verebilmelerinin yanı sıra insan odaklı, doğru iletişim temelli bir anlayışla çalışmalarını sürdürebilmelerini sağlama amacı taşımaktadır. Muhtarlarımızın eğitim durum ve ihtiyaçlarına hitap edecek şekilde oluşturulacak özel bir eğitim modülü ile Başkanlığımız ve İçişleri Bakanlığı arasında yapılan protokolle muhtarlarımıza ücretsiz eğitimler verilmesi planlanmaktadır.

YÖK-TUSAŞ İş Birliği; YÖK ile TUSAŞ arasında yapılan görüşmeler çerçevesinde 24 Haziran 2022 Cuma günü TUSAŞ'ta iş birliği protokolü imzalanmıştır. Protokol törenine Araştırma Üniversiteleri rektörleri de katılım sağlamıştır. Bilimsel Araştırma Programı kapsamında üniversitelerimizde doktora yapan 200 öğrencisinin TUSAŞ'ın belirlediği konularda çalışmaları planlanmaktadır.

Enerji Akademi Programı İş Birliği Protokolü; Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ile Elektrik Üretim A. Ş. (EÜAŞ) arasında "Enerji Akademi Programı İş Birliği Protokolü" imzalanmıştır. Protokol kapsamında Gazi Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Marmara Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi "Enerji Akademi Üniversiteleri" olarak belirlenmiştir. Protokol kapsamında enerji alanında uzun vadeli stratejiler, uygulamalar ve katma değeri yüksek milli teknolojilerin geliştirilmesi amacıyla üniversiteler tarafından giderleri EÜAŞ tarafından karşılanmak üzere enerji alanında projeler yürütülmesi hedeflenmektedir. Proje başvuruları tamamlanmıştır. Enerji Akademi İdari Kurulunca proje değerlendirme süreci devam etmektedir.

**TÜRKİYE
YÜZYILI**

**AK PARTİ
AR-GE VE EĞİTİM
BAŞKANLIĞI**